Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZAR 6 TEMMUZ 1980 10 LIRA

SOVYET MUHALİFLERİNDEN VLADIMIR BUKOVSKI, MOSKOVA OLIMPIYATLARI VE YUMUŞAMA SIYASETI ÜZERINE GÖRÜŞLERINI AÇIKLIYOR

Hazırlayan: Yavuz Çekirge

«Politbüro'da biri Afganistan işgaline karşı çıksaydı, hemen Partiden ihraç edilirdi»

8.SAYFADA

Sokağa çıkma yasağına rağmen, MHP Çorum'da dün gece dokuz yurttaşı daha katletti

- Çorum Savcısı: «Gece arka arkaya cinayetler işleniyor, gündüz bize ölü toplamak düşüyor
- Polis MHP'lilerin gösterdiği evleri arıyor, MHP'liler arkadan gelip aynı evleri ateşe veriyor
- Çorum'a bütün MHP'li polis atamalarını yapan İçişleri Bakanlığı Özlük İşleri Müdürü, şimdi bu kentte Vali Vekilliği yapıyor
- TİKP: «Saldırılardan, uyarılmasına rağmen önlem almayan Vali Vekili sorumludur»

TRT yangına körükle gidiyor

TRT 4 Temmuz günü 19.00 ana haber bülteninde Çorum'daki olayların Alaaddin camisine atılan bomba üzerine başladığını söylemişti. Oysa camiye bomba atma olayı, MHP'lilerin saldırısından bir süre sonra olmuştur ve yine MHP'liler tarafından halkı tahrik etmek amacıyla düzenlenmiştir. TRT böyle bir tertibi olayların başlamasının sebebi diye göstererek her şeyden önce halka yanlış bilgi vermiştir. İkincisi, TRT

(Devamı S. 6 Sü. 2'de)

Hükümet, MHP'li saldırganların arkasında

Gazetecilerin «İhmal olduğu görülüyor, idareciler cezalandırılacak mı» sorusuna İçişleri Bakanının verdiği cevap

Gülcügil, cezalandırmak bir yana, Çorum Valisinin «takdiri cihetine» gidecekmiş!

ÇORUM (ÖZEL)

Cuma akşamı basına bir açıklama yapan İçişleri Bakanı Gülcügil ile Sağlık Bakanı İslamoğlu gazetecilerin sorularını da cevapladılar. Bir gazetecinin ''Olaylarda en azından ihmal olduğu anlaşılmıştır. İdareciler cezalandırılacak mı?' şeklindeki sorusunu, Gülcügil, ''İdarecilerin hiç bir günahı yoktur, aksine takdirleri cihetine gidilecektir'' diye cevaplandırdı. Olayda SSK Hastanesinin ''saldırganların üssü'' olarak kullanıldığı sorusuna ise Sağlık Bakanı ''Bu hastanenin personeli fedakarlıkla çalışır, saygıdeğer insanlardır'' dedi. Hürriyet muhabirinin SSK Hastanesinde ikibuçuk saat silahlı kişiler tarafından mahsur tutulduğunu söylemesi üzerine bakan, hiç bir cevap vermedi.

ÇORUM, GÜNDÜZLERİ BİR «ÖLÜ ŞEHİR» GİBİ!

Çorum'da gündüz sokağa çıkma yasağı var. Çevre illerden getirilen çok sayıda askeri kuvvetin gözü önünde toplu saldırı düzenlemeye cesaret edemeyen MHP, gece kontrol zayıfladıktan sonra, önceden belirlediği evlere baskınlar düzenleyerek ilerici yurttaşların üzerine kurşun yağdırıyor. Nitekim dünkü saldırılarda bir gece içinde sekiz yurttaş birden katledildi.

HABER MERKEZİ

ÇORUM'da bir süredir devam eden MHP'li faşistlerin saldırılarında ölenlerin sayısı her geçen gün artıyor. Dünkü belirlemelere göre saldırılarda ölenlerin sayısı 15'e yükseldi. Çorum'da önceki gün ölen 6 kişiden sonra Cumhuriyet Savcılığı önceki gece 9 kişinin daha öldürüldüğünü belirledi. Olaylarla ilgili olarak 135 kişinin gözaltına alındığını belirten savcılık henüz tahkikata geçilemediğini, yapılan işin sadece yangın ve ölü tespiti olduğunu ifade etti. Çorum Cumhuriyet Savcısı Erdem Türker gündüzleri şehrin daha sakin olduğunu, geceleri ise yer yer çatışmaların olduğunu kendilerinin ise ertesi gün ölü topladıklarını belirtti. Önceki gün meydana gelen olaylarda 25 kişinin de yaralandığını belirten Erdem Türker bu sayının sürekli arttığını, kesin yaralı sayısının belirlenemediğini, önceki gün 30'dan fazla evin yakıldığını söyledi. Savcı, kentte sokağa çıkma yasağının devam ettiğini de sözlerine ekledi.

TİKP Çorum İl Başkanı Mehmet Patlar Çorum olaylarıyla ilgili olarak şu açıklamayı yaptı:

''Çorum'da komando birlikleri desteğindeki MHP'liler Milönü semtine karşı saldırıya geçtiler. Olayların gelişmelerini özetlemek MHP'nin rolünü aydınlatması bakımından büyük önem taşıyor.

"Ülke çapında terörü artırmaya çalışan MHP, bir senedir kentimizde yıkıcı faaliyetlerine hız verdi. Gün Sazak'ın öldürülmesiyle birlikte başlayan kışkırtma ve saldırılar son günlerde büyük boyutlara ulaştırıldı. Haziran ayı içinde sol görüşlü bir vatandaş MHP'liler tarafından öldürüldü. Haziran ayının 15'inden itibaren MHP'liler Türkeş'in Çorum'a geleceğini söylemeye başladılar. 27-28 Haziranda ise olaylar çıkacağı şeklinde yoğun bir propagandaya giriştiler. Aynı günlerde çevre il ve ilçelerden özellikle de Yozgat'tan MHP'li komandolar getirildi. 28 Haziran'da Milönü semtinde üç kıza bazı kişilerce açılan ateş sonucunda Sema Nur İlhan adlı genç kız yaralandı. Bu gelişmeler gerginliği artı-

(Devamı S. 6 Sü. 2'de)

Çorum'da Demirel istikrarı

Hasan Yalçın

SENARYO ve oyuncular aynı. Maraş'ta Çiçek Sinemasına bomba atıp iki öğretmenin cenaze törenine saldırarak katliama başlamışlardı. Ulu Caminin bombalanıp yakıldığı yalanını yaymışlardı. Sonuçta yüzlerce yurttaşı öldürdüler ve yaraladılar. Halk içine yıllarca sökülüp atılamayacak bölünme tohumları serptiler.

Şimdi aynı senaryo Çorum'da sahneye konmaya çalışılıyor. Bu sefer Ulu Cami değil, Alaaddin Camisi. 4 Temmuz günü öğle saatlerinde MHP'liler şehirde ''Komünistler Alaaddin

(Devamı S. 6 Sü. 7'de)

Gazi Eğitimin biri "ülkücü" iki müdürü var!

- Silahlı olarak gelen ikinci müdür, ben ''Ülkü-Bir Sekreteriyim'' diyerek öğrencilere gözdağı veriyor.

ANKARA (ÖZEL)

GAZİ Eğitim Enstitüsünde Müdür Niyazi Altunya görevde iken Milli Eğitim Bakanlığı okula yeni bir müdür atadı. Okulda iki müdürün ortaya çıkması üzerine sıkıyönetimin her iki müdürün durumunu soruşturduğu öğrenildi. Yeni atanan Mustafa Özcan'ın okula silahlı geldiği, kendisini ''Ülkü-Bir ... sekreteri'' olarak tanıttığı, etrafında da 7-8 kişilik bir silahlı komando bulunduğu bildirildi.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından atanan Mustafa Özcan'ın yanındaki silahlı komandolarla, önce yazışmalar bölümüne gelerek ''Ben Ülkü-Bir sekreteriyim, müdür olarak atandım. Gelen ve giden evrakları istiyorum'' diye-

(Devamı S. 6 Sü. 2'de)

Demokrat Partinin "Tahkikat Komisyonu" Başkanı

AP Milletvekili Ahmet Hamdi Sancar öldü

ANKARA (ÖZEL)

ADALET Partisi Denizli Milletvekili Ahmet Hamdi Sancar, cumartesi sabahı Ankara'da öldü. 1916 yılında Gemlik'te doğmuş olan Sancar, Ankara Hukuk Fakültesini bitirdikten sonra çeşitli illerde avukatlık ve yargıçlık yapmıştı. 10. ve 11. dönemlerde Demokrat Partinin Denizli Milletvekili olan Sancar, son dönemde de Adalet Partisi Milletvekili olarak Millet Meclisinde görev yapmıştı.

Sancar, Demokrat Partinin son dönemlerinde kurduğu ''Tahkikat Komisyonunda'' baş-

(Devamı sa. 6 sü. 4'de)

TİKP SİVAS İL ÖRGÜTÜ:

«Sivas'ta olaylar polis-MHP işbirliği ile yaratılıyor»

- ''Son olaylarda hic bir mukavemet olmadığı halde ateş emri veren polis yetkilileri tutuklanmalıdır.''

SİVAS (ÖZEL)

SİVAS olaylarının polislerin yardımıyla MHP'liler tarafından önceden planlanmış bir tertip olduğu öğrenildi. TİKP Sivas İl Örgütü son olaylarla ilgili olarak yaptığı açıklamada, polis ve MHP'lilerin Alevi ve solcu yurttaşlara karşı saldırıları artırdıklarını belirtti.

OLAYLAR NASIL GELİŞTİ?

Muhabirimizin araştırmasına göre olaylar şöyle gelişti:

30 Haziran tarihinde akşam saat 18.00 sıralarında Atatürk Lisesinde okuyan ilerici öğrenciler polis ve idarenin de desteğiyle faşistler tarafından derslere sokulmadı. Okulda görevli polisler ise silah çekerek öğrencileri derse sokmayanlar yerine, saldırıya uğrayan üç kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınan öğrencilerden birinin annesi, Alibaba Mahallesinde bulunan Osman Nuri Gezmen karakoluna giderek oğlunun durumunu öğrenmek istedi. Oğlunun durumunu öğrenmek için karakola giden kadın polisler tarafından dövüldü. Olayın Alibaba Mahallesi tarafında duyulması üzerine, 150-200 kişi karakolun önünde toplanarak, hem kadının hem de öğrencilerin bırakılmasını istedi. Polislerden Selahattin ise ''Ben dövdüm. Var mı bir diyeceğiniz. Kızılbaşlar'' diyerek küfürler savurdu. Daha sonra olay yerine gelen askeri kuvvetler havaya ateş açtılar. Bu durumdan yararlanmak isteyen polisler ise halkın üzerine ateş açtılar. Ateş sonucunda 5 kişi yaralandı, Ali İleri isimli öğrenci ise öldü.

Mahalle halkı üzerlerine ateş açma emrinin Emniyet Müdürü tarafından verildiğini söylediler.

BEKÇİNİN ÖLDÜRÜLMESİ

Olayın ertesi günü ise Selçuk

(Devamı sa. 6 sü. 4'de)

MHP'nin bölünme yaratmayı ve böylece düşürmeyi hedeflediği illerden biri de Sivas. Bu katil çetesi, yürüttüğü terörde, yanında Sivas Emniyetini ve MHP'li olduklarını açıklamaktan kaçınmayan polisi de buluyor.

TES-İŞ GENEL KURULU ÇALIŞMALARINA BAŞLADI

Denizcier: «4 aydır Meclisten tek yasa çıkarmayanlar, ciddiyetsizlik içindedir»

Tes-İş Genel Başkanı Orhan Erçelik: ''Çevremizde artan sıcak savaş kokularını dikkate almadan sorunlarımızı tartışamayız.''

İŞÇİ SERVİSİ

TÜRK-İş'e bağlı Tez-İş Federasyonunun Ankara'da dün başlayan Genel Kurulunda bir konuşma yapan Türk-Iş Genel Başkanı İbrahim Denizcier ''4 aydır Meclisten hiç bir yasayı geçirmeyen ve Cumhurbaşkanını da seçemeyen parlamenterlerin ciddiyetsiz ve sorumsuz'' bir tutum içinde olduklarını ve milletle alay ettiklerini söyledi.

Toplusözleşmelerin askıda bırakılması dolayısıyla üretimin artmadığını ve ekonomik bunalımın da çözülmediğini vurgulayan Deniz-

(Devamı sa. 6 sü. 4'de)

Adana'nın Karşıyaka semtinde komando saldırıları sürüyor

ADANA (ÖZEL)

ADANA'nın Karşıyaka semtinde, Doğansemt Mahallesini üs haline getiren komandoların Kazım Başer, Yavuzlar, Tahsilli, Sarıçam Mahallelerine buradan otomatik silahlarla sürekli saldırılar düzenledikleri bildirildi.

MC hükümetleri döneminde bu mahallelerde etkinlik kuran MHP'li komandoların saldırıları karşısında direnen mahalle halkı, MHP'nin tanınmış militanlarının barınmasını önlemişti. Bir süre semti terkedip, Karaisalı, Kadirli ve Kozan ilçe ve köylerinde faaliyet gösterdikleri saptanan komandolar, AP hükümetinin işbaşına gelmesi ile birlikte, tekrar semte dönüp, terör ve zorbalıkla bu mahalleleri ''kurtarılmış bölgeleri'' hali getirme çabasına girdiler.

Dışardan gelen ve silahlı saldırılarda yer alan komandoların, Doğanşehir Mahallesinde barındıkları bildiriliyor. Kayseri ve Osmaniye'den 4-6 kişilik timler halinde gelen komandoların kahve tarama eylemleri düzenledikleri, ölüm listeleri hazırladıkları, yakalananların ifadelerinden ve üzerlerinde çıkan listelerden an-

(Devamı S. 6 Sü. 2'de)

Kocamustafapaşa'da bir mağaza bekçisi ve sahibi öldürüldü

Kocamustafapaşa'da Keban Ticaret adlı bir mağazaya düzenlenen saldırıda mağaza sahibi Mustafa Balay ve Gima'da bekçilik yaptığı belirlenen Müslim Aslan adlı bir kişi öldürüldü. Fotoğrafta Mustafa Balay'ın cesedi yakınları tarafından mağazadan çıkarılırken.

(Fotoğraf: AA)

Gaziantep ve İskenderun'da 6 kişi öldürüldü

Bursa'da devrimci bir genç ve babası, yaylım ateşine tutuldu

- Saldırıda baba Ahmet Özkan öldü, oğlu İberya Özkan ağır yaralandı.
- DGSA öğrencisi olan İberya Özkan üç gün önce de İGD'liler tarafından yaralanmıştı. Baba Özkan ise MHP'liler tarafından tehdit ediliyordu.

Yazısı 6. sayfada

Vurgun

Faizciler, tefeciler, vurguncular,vb. Demirel hükümetine yatıp-kalkıp dua ediyorlar.Adamlar haklı...Demirel'in para darlığı üzerine kurulan mali politikası, tefecilere şakır şakır göbek attırıyor. İster Kastelli tipi "modern" olsun, isterse kasaba düzeyinde yuvalanan "kadim" tipte olsun, tefeciler, şu sıralar faizin dizginlerini iyice koyvermiş durumdadırlar. Say ki, rakamlar çıldırmıştır! Faiz hadleri, "kara piyasada", akıl almaz bir şekilde, tırmanmaktadır...

Beri yandan, karaborsacı-vurguncu, tam anlamıyla altın çağını yaşıyor. Büyük kentlerden tutun da en ücra kasabalara varıncaya kadar halkın bir çok temel gereksinme maddesi karaborsadadır. Şu sıralar ülkemizin bir çok il ve ilçesindeki bayilerde sigara satılmıyor. Tekel'e bakarsanız bayilere "periyodik olarak" sigara dağıtıyor. Peki nerede sigaralar? Karaborsacıların elinde! Birinci sigarası 20 liradan, Bafra 25 liradan, filtreli sigaralar (ortalama) 80-100 liradan satılıyor. 100-150 papeli gözden çıkaran, Salem'den Marlboro'ya kadar her türlü "yabancı menşeyli "sigara da bulabiliyor.

Soruyorsunuz:

–Sigara satışlarını Tekel mi düzenliyor, yoksa karaborsacılar mı?

Lafa bakarsanız Tekel ve bayiler düzenliyor, ama fiiliyatta karaborsacılar-

–Denetim-menetim?

"Denetim" hem var, hem yok. Var: Arada bir üç-beş bayinin ruhsatı iptal ediliyor, üç-beş yoksul çocuğu "karaborsacı" diye yakalanıp karakollarda dövülüyor. Ama esas karaborsayı yönetenlere yan bakan yok...

İzmir'de gençleri takır takır kurşunlayan "güvenlik kuvvetleri", milyarların döndüğü sigara karaborsasının ardındaki patronları bilmiyorlar mı? Bilmemeleri olanaksızdır. Gençlere kurşun sıkıp, karaborsacılara selam duran bir "güvenlik" anlayışı, tüm güvenlik kuvvetlerini lekelemiyor mu gerçekte?

Neyse. Vurgun sadece sigarada değil, devletin hem ürettiği malla ve hem de denetimsizliği ile vurguncuya "Yürü ya kulum!" dediği başka alanlar da var. Örneğin şeker, çimento ve kömür...

Geçenlerde "Bartın" gazetesine atfen bizim Aydınlık bir haber geçti. Habere göre, Batı Karadeniz Kömür İşletmelerinin stoklarında bulunan 172 bin ton sanayi kömürü (üstelik dinlenmiş tüvenan ya da yıkanmış kömür) Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Yönetim Kurulunun kararı ile tonu 385 liradan Zeki Kayhan ve İbrahim Çillioğlu ismindeki Samsunlu müteahhitlere satılıyor. Satılan kömürün piyasa fiyatı ton başına 1600 liradır. Toparlak bir hesapla müteahhitler 300 milyon lira vuruyorlar. Bir de karaborsadan sattıklarını düşünelim bu kömürü, vurgun miktarı ortalama yarım milyar liradır.

Benzeri oyunlar çimentoda da oynanıyor. Örneğin şu sıralar, çimento tüccarlarının köy tahsis belgelerini önemsiz bir farkla topladıklarına ilişkin söylentiler göğe çıkmak üzere!..

Bir başka vurgun örneği şekerde yaşanıyor. Anadolu'nun bir çok yerinde, bakkallarda şeker bulmak olanaksız hale gelmiştir. Bakkallara sorarsanız, toptancıların kendilerine "şartlı satış" uygulamaya çalıştığını söylüyorlar. Yani toptancı diyor ki bakkala, "Şu kadar bin liralık diğer mallardan alırsan, sana şeker satarım." Bu yolla sürümü az malların satışı garantiye bağlanıyor...Toptancıya gidiyorsunuz, baş toptancıyı, ona gidiyorsunuz, fabrikatörleri gösteriyor. İşin ilginç yanı, şekerin patronunun devlet olması!..

Beride daha, özellikle KİT'lerde odaklaşan ihale yolsuzlukları, partizanlık, rüşvet, vb. iddiaları var ki, tümünde de okka altına giden emekçi kitleleridir...

Dikkat edilecek olursa, vurgun ve soygunun dizginlerinin koyverilmesi, faşizmin tırmanması olgusuyla at başı gidiyor. Bu bir rastlantı değildir. Devlet terörünün, faşist terörün arabasına koşulması, ekonomik amaçlar da içerecektir elbette.

İyi ama, nereye kadar sürer bu? Şurası kesindir ki "ilelebet" sürmez!..

İLAN

ORÜS GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
FABRİKALAR MERKEZ MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1– Orman Bakanlığı Orman Ürünleri Sanayii Genel Müdürlüğü Arhavi Yonga levha fabrikası sahasında,

a) Fabrika giriş kapısı ve bekçi kulubesi,
b) İdare binası,
c) Memur sosyal binası,
d) İşçi sosyal binası,
e) Memur lojmanı
f) İşçi Lojmanı
g) Merkezi Isıtma sistemi Bayındırlık Bakanlığı yıllara göre değişken birim fiyatları (Eskilasyon) üzerinden 1980 yılı için 40.000.000.-TL 1981 yılı içinde 61.467.864.-TL lik işler kapalı zarf usulü eksiltme ile yapılacaktır.

2– Yapılacak işin toplam muhammen bedeli 101.467.864 TL'dir.

3– Eksiltme Orman Ürünleri Sanayii Genel Müdürlüğüne bağlı Fabrikalar MerkezMüdürlüğü Kızılay Atatürk Bulvarı No 115/4'de 18.7.1980 günü saat 15.00'de Komisyon huzurunda yapılacaktır.

4– Eksiltmeye girebilmek için

a) 1980 yılına ait Ticaret ve Sanayi Odası belgesi,
b) Fabrikalar merkez Müdürlüğüne hitaben işe talip olma dilekçesi,
c) Yeterlik belgesi,

Yeterlik belgesini almak için:

1– Bayındırlık Bakanlığından alınmış (B) grubunda en az keşif bedeli kadar, işin eksiltmesine girebileceklerini gösterir müteahhitlik karnesini aslını veya noterlikçe tasdikli süretini,
2– Yapı araç bildirisi,
3– Mali Durum bildirisi,
4– Teknik personel bildirisi,
5– Müteahhidin elinde bulunan işleri açıklayan taahhüt bildirisi,
6– İlan tarihinden sonra alınmış Banka referans mektubu,
7– İş yerini görüp tetkik ettiklerine dair işin ait olduğu fabrika müdürlüğünden alınmış tasdikli belge,
8– İmza sirküleri veya şirket sirkülerini Orman Ürünleri Sanayii Genel Müdürlüğü belge komisyonunca 14.7.1980 günü mesai saati sonuna kadar teslim etmesi gereklidir.

5– İşin Geçici teminatı 3.060.000.-TL'dir.

6– Eksiltme ile ilgili dosya ilgili müdürlükte mesai saatlerinde görülebilir.

7– Genel Müdürlüğümüz 2490 sayılı kanuna tabi olmayıp eksiltmeyi yapıp yapmamakta ve dilediğine vermekte serbesttir.

8– Teklif mektuplarını içeren kapalı zarfı 3. maddede belirtilen eksiltme tarih ve saatinden bir saat önce komisyonu başkanlığına teslim etmiş ve idaredeki sözleklerini imzalamış olacaklardır.

9– Telgrafla müracaatlar ve posta gecikmeleri kabul edilmeyecektir.

10– Duyurulur.

(Basın: 17207-787)

düşünce dünyası

ÜRETİM KOOPERATİFLERİNİN TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ YERİ

Halil Erdem
Güdül Halkı Tüketim Kooperatifi Başkanı

Ekonomik bunalımın ulusal bir sorun haline gelmesi hemen hemen herkes tarafından kabul edilen bir gerçektir. Fakat bunalımdan nasıl çıkılacağı konusunda çok değişik görüşler vardır. Şurası muhakkak ki, bu bunalıma yakın bir zamanda yapılan hatalardan düşmedik. Bu durum uzun yılların ve bu yıllarda uygulanmış hatalı politikaların ürünüdür.Bu nedenle bu sorunu çözmek de o kadar kolay ve kısa sürede olacak bir iş değildir.

Geçmişte yapılan hataların en önemlisi "yabancı sermayenin ekonomimizdeki etkisinin fazla olmasına" müsaade edilmesidir.

Öyle zamanlar olmuştur ki, en ufak bir engel karşısında yüzme bilmeyen adamın şamrele sarıldığı gibi yabancı sermayeye sarılmışız; işin kötü yanı ekonomimizi dar boğazlardan kurtaracaklarına inandırılmışız ve yabancı sermayeyi devamlı teşvik etmiş, içimize yerleştirmişiz.

Oysa bu yabancı güçler planlarını, devamlı olarak ekonomimizin bozulması, gelişmemizin engellenmesi, kalkınma hızımızın düşürülmesi, kargaşalığın artırılması ve bu durumlardan daha iyi yararlanabilmeleri için yapmışlardır. Yoksa bizim ekonomi dar boğazdaymış, geniş boğazdaymış onların umurunda değildir.

İktidarlar ise bu emperyalist güçlere karşı çoğu zaman teslimiyeti yeğlemişler, halkın onlara karşı mücadele azmini törpüleyerek köreltmişlerdir. Böylelikle de yabancı güçler içeride kendilerinden yana örgütlü güçler yaratabilme olanağını bulmuşlardır.

Emperyalizmin tehdidi ve sömürüsü altında olduğumuz halde bağımsızlık fikri yer yer yenilgiye uğramakta, horlanmakta, bazı yerlerde ise alay konusu olabilmektedir.

Eğer bugün İstiklal Marşına saygısızlık yapılabiliyorsa, bunun sorumlusu bağımsızlık tutkusunu suç sayan, yargılayan ve hatta cezalandıran görüşlerdir. Bir ulusun bağımsızlığının nasıl kazanılacağını ve nasıl korunacağını bilmeyenlerin iktidarda olması bu zavallıların oluşum kaynağıdır.

İşte bugün ekonomimizin direksiyonunu yabancıların kullandığını bütün açıklığı ile görebiliyoruz. Bu direksiyonun Türkiye açısından doğru yolda kullanılmadığı da bir gerçektir.

Her yıl bilinçli olarak dış ticaret açığı büyütülüyor. Buna paralel olarak yerli üretim düşüyor, daha da fakirliyoruz. Bu durumdan yabancı güçler de en iyi şekilde yararlanıyorlar. Bu gidiş özellikle en son emperyalist, "süper ayı" Sovyetler Birliği'nin işine yaradığı için, ayının içerideki yavruları da ulusal ekonomiyi baltalama yolunda ellerinden geleni yapmaktadırlar. Onlar içeride savaş çığlıkları atarak iç savaş çıkartmak amacındadırlar. Bundan da gayeleri emperyalizmden kurtulmakmış!...

Evet bu yolla belki kendi gayeleri olan Türkiye'yi Sovyetler Birliği'ne bağlama işini gerçekleştirebilirler, ama bağımsızlığı asla kazanamazlar ve bu yolla emekçiler iktidara gelemez. İşibirlikçilerin en gericisi faşistler ya da sosyal faşistler bu durumdan yararlanabilirler. Geçmişte Doğu Avrupa ülkelerinde, bugün Afrika'da ve Ortadoğu'da olduğu gibi karşıdevrimler yaparak, "Devrim yaptık" diyerek dünya halklarını kandırmaya çalışırlar.

Yoksa emperyalizmden kurtulmanın yolu bölücülükten değil birlikten geçer, düşmanlıktan değil barıştan geçer, diktadan değil özgürlükten geçer. Bu nedenle emperyalizme karşı olan bütün güçlerle birleşmek, bu cephede barışı, özgürlüğü, demokrasiyi gerçekleştirmek Türkiye ve Türkiye gibi ülkelerin ilk amacıdır. Bundan başka bir yolu yoktur sömürüden işgalden kurtulmanın.

Bu durum karşısında ulusal ekonomiyi güçlendirmek kendi gücümüzle kalkınma yolunu seçmek zorundayız. Yerli üretimi artırmak, ithalatı mümkün olduğu kadar az seviyeye indirmek gereklidir.

Bunun için de hükümet üretici güçleri kararlı bir şekilde desteklemeli, onları bilinçlendirmeli, eğitmelidir. Yeni yeni üretim örgütleri kurulmalı ve bu kuruluşlar devletin bütün olanaklarından yararlanabilmelidirler.

Mevcut durumda faaliyet gösteren kalkınma kooperatifleri, Tarım Kredi Kooperatifleri, Esnaf Kefalet Kooperatifleri, Tiftik ve Yapağı Kooperatifleri geliştirilmeli, üreticinin öz malı durumuna getirilmeli ve bu kooperatifler güçlendirilmelidir. Üretimin artması için bu kooperatifler şu özellikleri taşımalılar:

1.Kooperatifin bütün yönetim işlerini bütün ortakların katılabildiği genel kurulca seçilmiş yönetim kurulu yapmalıdır.

2.Bu kooperatiflere devlet tarafından yeteri kadar faizsiz kredi tahsis edilmeli ve bu kredilerin amaca uygun olarak uygulanması sağlanmalıdır.

3.Üretim ve pazarlama çalışmaları bilinçli ve planlı olmalıdır.

4. Bu kooperatiflere üretici olmayanlar ortak olmamalı.

5.Bu kooperatifler üreticinin bütün bağını ücretini peşin ödeyerek almalıdır.

6.Ürünlerin fiyatının tesbiti kooperatif ve bakanlık yetkili temsilcilerince birlikte yapılmalıdır.

7. Bu kooperatifler ürünleri hammadde olarak değil işleyerek pazarlama yapma amacında olmalılardır.

8.Kooperatiflerin hesapları her türlü denetime her zaman açık olmalı ve her ortağın denetleyebilme hakkı olmalıdır.

9.Bu kuruluşlarda demokratik kurallar hakim kılınmalıdır.

10.Üretici bir avuç aracı ve tefecinin eline düşürülmemeli, kendi alınterini en iyi bir şekilde bu kooperatifler kanalıyla değerlendirebilmelidir..

11.Bu kooperatiflerde fikir özgürlüğü kesinlikle olmalıdır. Ancak üretici güçlerin birliği olduğu ortaklara kavratılmalıdır. Bu yolda eğitici çalışmalar yapılmalıdır.

İşte bu tür kooperatifler üretimi artıracak, Türkiye'nin ekonomisini köklü olarak düzeltecek, işsizliği, kargaşalığı, anarşiyi önleyecek, barışı ve birliği sağlayacak, bağımsızlığımızı kazanma ve korumada çok önemli yeri olan kuruluşlardır.

Yetkililer bu tür kooperatiflerin kurulmasına yardımcı olmalı ve yukarıda adı geçen kooperatiflerin ana sözleşmelerinin ilgili maddeleri değiştirilerek belirtilen özellikleri taşır hale getirilmelidir.

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Mehmet Ongan, ölümünün 40. gününde anıldı

Kahramanmaraş İl Yöneticisi Mehmet Ongan'ın anısına

Mehmet Ongan ölümünün 40. günü olan 4 Temmuzda arkadaşları ve köylüleri tarafından anılmıştır. Ancak mektup elimize geç geldiğinden aynı gün yayınlayamadık. Mehmet Ongan'ın yakınlarına, köylülerine ve arkadaşlarına en derin saygı ve devrimci selamlarımızı yollarız.

ALİ GÖKSUNGUR

Mehmet, 12 Mart muhtırasının zor ve çetin dönemlerinde devrimci oldu. Bu dönemde her türlü baskı ve teröre rağmen İşçi-Köylü gazetesini halka ulaştırdı. Filistin halkının mücadelesi için canını vermiş olan Bora Gözen ve Cafer Topçu ile birlikte ovayı adım adım gezdi.

Mehmet, Pazarcık ovasında yükselen bütün toprak mücadelelerinde bulundu. Toprak ağalarına karşı topraksız köylülerin yanında yer aldı. Papazlar bu yüzden Mehmet'i sevmezlerdi. İsmail Ongan bu yüzden Mehmet'in arkasından yalan uydurur, dedikodu yapardı.

Mehmet, Pazarcık'ta ve Maraş'ta MHP'ye karşı mücadele etti. Pazarcık olaylarında halkın birleştirilmesinde ve saldırının püskürtülmesinde önemli rol oynadı. Bu sırada bakkal dükkanlarını soyan sahte solcular Mehmet'in halkla birleşen tutumu karşısında çılgına dönüyorlardı. Mehmet, sahte solcuların yağmacı tutumunu eleştiriyordu. İşte Apocular karşılarına dikilen bu devrimciye o günden beri kin bağlamışlardı.

Mehmet, Maraş olaylarında da halkla birlikte direndi. Gece gündüz demedi. Nöbet tuttu.

Nerde bir mücadele varsa Mehmet oradaydı. 1. MC'nin son günleriydi. Samandağ'da bir miting düzenlenmişti.Miting alanından gelen gür bir ses "Yıkılsın Milli Bağımsızlığın ve Halkın Düşmanı MC" diye haykırıyordu. Merakla baktım. Bu, bizim Mehmet'ti.

Mehmet, Toprak-İş Sendikası Başkanlığı da yaptı. Urfa'nın çeşitli yörelerinden gelen tarım işçilerinin örgütlenmesi ve sendikada birleşmesi için yılmadan çalıştı.

Mehmet'in yaşantısı bütün devrimcilere örnektir. On yıl boyunca bu yolda hiç tökezlemeden mücadele etti. Zengin bir ailenin çocuğu olmasına rağmen, yoksul halkın yaşantısını ve kaderini paylaştı.

Mehmet'in İncirlik Yürüyüşündeki tutumunu hiç unutmam. Yürüyüş öncesinde sıtmaya yakalanmıştı. Hasta olduğu halde en önde yürüdü. MHP'lilerin saldırısı sırasında direnmek gerektiğini söyledi ve öne fırladı. Sonra yakalandı. Çok işkence yaptılar ona.

Mehmet, neşeli, güleryüzlü, hoşsohbet bir arkadaştı. Bir toplantıda Mehmet'ten söz edildi mi, herkes onun hakkında bir şeyler söylemek için birbiriyle yarışırdı.

Apocu caniler Mehmet'i öldürerek o kuş beyinleriyle ovada rahatça at oynatabileceklerini sandılar. Oysa yüzüne kadın çorabı takarak cinayet işleyen Apocular halkın nefretini kazanmışlardır ve bu nefret onları mahvedecektir.

Mehmet arkadaş, rahat uyu. Görevini başarıyla yaptın. Halkımız senin dalgalandırdığın bayrağı zafere kadar yere düşürmeden omuzlarında taşıyacaktır.

Elazığ'da işçiler üzerindeki sömürü

Elazığ'da bulunan üç tuğla fabrikasındaki işçiler her türlü sosyal haktan mahrum durumdadırlar. Sahte bordrolar imzalatılıyor ve haklarını alamıyorlar. Elazığ-Diyarbakır karayolunun sekizinci kilometresinde bulunan Çenesizler ve İyidemirler Kiremit Fabrikası patronları olan Mustafa İyidemir, Yusuf İyidemir, Vahap İyidemir şimdiye kadar azılı militanlar beslemişlerdir.

Bunlar önceleri Acilciler grubundan kişileri saklamışlar, daha sonra ihbar ederek bağ evinde vurdurmuşlardır. Şimdi de ülkücü komandoları beslemektedirler. Vahap İyidemir ülkücülere kendilerini korumaları için yüksek ücret vermekte, fabrikanın içinde silah atış talimleri yapmakta, "Sesinizi fazla çıkarmayın, ülkücülere sizleri de temizletirim, ben Ülkü Ocaklarına kayıtlıyım" diyerek bizleri tehdit etmektedir.

Bizim maaşlarımız çift bordro üzerinden ödeniyor. Böylece devlet de milyonlarca lira zarara girmektedir. Elazığ Bölge Çalışma Müdürlüğüne yaptığımız müracaatlar rüşvetle önlenmekte ve Bölge Çalışma Müdürü tarafından hasıraltı edilmektedir. Gerek Maliye, gerekse diğer resmi makamlara yaptığımız şikayetlerde hep biz haksız çıkarıldık. Haklarını alamadan fabrikadan atılan işçi arkadaşların sayısı 100 kişiyi bulmuştur. Örfi İdare makamlarının tek tek işten atılan ve halen çalışmakta olan işçilerin ifadelerini almalarını ve suçluların adalete teslimini halk çocukları olarak rica ediyoruz.

Çenesizler Tuğla Kiremit
Fabrikası işçileri

BAKIRKÖY 2. İCRA MEMURLUĞUNDAN
GAYRİMENKUL AÇIK ARTIRMA İLANI

979/997 Esas

İpotekli olup paraya çevrilmesine karar verilen Bakırköy, Kartaltepe Mahallesi, E. Parkönü,Y. yol mevkiinde kain 22 pafta, 869 ada, 106 parsel sayılı 720 m2. miktarlı arsa üzerinde inşa edilmekte olan kargir apartmanın birinci katında 9,10,11 ve dördüncü katında 20 no. lu meskenlere ayrılan 40/714 arsa payları Bakırköy 2. İcra Memurluğunda açık artırma suretiyle satılacaktır.

İMAR DURUMU: İstanbul Belediyesi İmar ve Planlama Müdürlüğünün düzenlenmiş 22.5.979 tarih ve 2281 sayılı imar durum belgesinde: Bina yüksekliği 15.50 m. bina derinliği azami 20. m. ön bahçe mesafesi 5.00. m. yan ve arka bahçe mesafeleri 3.00'er m. ve ayrık nizam şeklinde inşata müsade edilmektedir.

GAYRİMENKULÜN EVSAF VE KIYMETİ, ANA YAPININ HALİHAZIR DURUMU: Saray apartmanı ismini taşıyan ana yapı betonarme karkas sistemde ve ayrık nizam inşa edilmiştir. İçinde elektrik, su, kalorifer ve dahili telefon vardır. Dört cephesi kaleterasit cinsi kaplama, damı ahşap çatı üzerine marsilya tipi kiremit örtüdür. Apartmana giriş 1. bodrum kattan köprü iledir. Bu köprü ile merdiven sahanlıkları döşemesi palladiyendir. Yine köprü ile merdivenler demir korkulukludur. Gayrimenkuldeki 1 numaralı galeri tabir edilen mahal oto garajı olarak kullanılması sebebiyle 1 no. lu rakkam dairelerden kaldırılarak sırası ile bütün dairelerin numaralı birer numara aşağı düşmüştür. Tapudaki 1. kattaki 9 numaralı daire yerinde (8), 10 numaralı daire (9), 11 numaralı daire (10) ve dördüncü kattaki 20 numaralı daire (19) olarak numara almıştır. Basamaklar beyaz mermerdir. Anayapı üç bodrum ve dört normal katlıdır. İskan bölgesinde olup trafiğe ve çarşıya yakındır. Haftanın belli günü yakınında pazar kurulmaktadır.

Tapuda (9) yerinde (8) numaralı daire: Birinci normal katta olup, mesken niteliğindedir. Yola yan ile arka bahçeye cephelidir. İçinde antre, hol, salon, servis balkonlu mutfak, koridor, banyo tuvalet ve üç oda vardır. Bunlardan antre 3.15 m2.. hol: 7.36 m2. salon 23.04 m2. mutfak: 6.16. m2. koridor: 4.55.m2. banyo: 6.30 m2. oda: 7.15 m2. oda:8.68 m2. oda: 6.82.m2. tuvalet: 1.65.m2. salon balkonu: 3.00 m2. oda balkonu: 4.65.m2. servis: 1.32.m2.dir. Dairenin net alanı balkonlar hariç 74.86.m2. balkonlar dahil: 83.83.m2.dir. Döşemeler salon ve odalarda ahşap parke, tuvalette beyaz mermer, diğer piyeslerde palladiyendir. Duvarlar mutfakta plastikbadana-banyoda tavana dek renkli fayans, tuvalette de 10 sıra fayans, diğer tüm piyeslerde kağıt kaplamadır. Mutfakta desenli renkli fayans tezgah, tezgah alt ve üstünde çelik dolap, eviye, aspiratör, banyoda bidesiz ayakla renkli komple takım (küvet klozet, ayaklı lavabo, etejer, sabunluk, askılık, kağıtlık, iki adet süngerlik, çamaşır muslukları, spiral duş bataryası,, şohben, tuvalette de alaturka fayans taş ve rezervuar mevcuttur. İç kapılar arnuvo camlı ve bütün doğramalar yağlı boyalıdır Balkonlar duvar üstüne demir korkulukludur. Genel olarak bakımlı dairedir. İşçilik kalitesi de iyidir.

Tapuda (10) yerinde (9) no.lu daire: Birinci normal katta olup, mesken niteliğindedir. Yol ile arka bahçeye cephelidir. İçinde antre-koridor, salon, üç oda, servis balkonlu mutfak, banyo ve alaturka tuvalet vardır. Bunlardan: Antre-koridor: 8.75.m2. salon: 23.21.m2. oda: 10.40.m2. oda: 12.76.m2. oda: 11.00.m2. mutfak: 6.74.m2. banyo: 4.05.m2. tuvalet: 2.03.m2. salon balkonu: 3.91 m2. servis balkonu:1.05 m2.dir. Dairenin net alanı balkonlar hariç: 78.94.m2. balkonlar dahil: 83.90.m2. olarak hesaplandı. Bu daireninvasfı, aşağıda açıklanan farklı tarafları hariç, aynen 9 no.lu bağımsız bölüm gibidir. Yalnız mutfak kağıt kaplama ve üç odanın döşemesi de ahşap parke yerine marley döşelidir.

Tapuda (11) yerinde (10) no.lu daire: Birinci normal katta bulunup mesken niteliğindedir. Yola cephelidir. İçinde antre-koridor, salon, üç oda, servis balkonlu mutfak, banyo ve alaturka tuvalet vardır. Bunlardan antre-koridor: 8.70. m2. oda: 7.80. m2 oda: 12.33.m2. oda: 10.20.m2. mutfak: 6.74.m2. banyo: 3.22.m2. tuvalet: 1.43.m2 salon balkonu:3.00 m2. oda balkonu: 2.72.m2. servis balkonu:1.05.m2.dır. Dairenin net alanı: 73.82.m2. (balkonlar hariç) balkonlar dahil: 80.59. m2.dir Bu dairenin vasfı, aşağıda açıklanan farklı tarafları hariç 10 no.lu bağımsız bölüm gibidir. Yalnız 10 no.lu dairede kağıt kaplama olan piyesler burada badanalıdır.

Tapuda (20), yerinde (19) no.lu daire: Dördüncü normal katta olup 11 no.lu daire ile aynı mevkide, aynı büyüklükte ve aynı planda ve aynı evsaftadır. Yalnız katları farklıdır. Sonuç olarak: Gayrimenkullerin mevkii, imar durumu, konforu, manzarası, ışık vaziyeti, inşa tarzı, planı, kullanış şekli ve maksadı, malzeme ve işçilik kalitesi, piyes adedi, bulunduğu kat, büyüklüğü, özellik ve niteliği açıklanan bağımsız bölümlerin günün alım satım rayici karşısında kıymeti, eskime payı ve peşin para ile alınmaları da dikkate alınarak: (9) no.lu bağımsız bölüm için 1.275.000 (Bir milyon ikiyüzyetmişbeşbin), 10 no.lu bağımsız bölüm için: 1.220.000.-TL. (birmilyonikiyüzyirmibin lira) 11 no.lu bağımsız bölüm için 1.250.000 TL . (Birmilyonikiyüzellibin lira) ve 20 no.lu bağımsız bölüm için: 1.200.000.- TL. (Birmilyonikiyüzbin lira) kıymet takdir edilmiştir.

SATIŞ ŞARTLARI: 1– Satış, 40/714 arsa paylı (9) no.lu daire saat 10.00-10.30, 40/714 arsa paylı (10) no.lu daire 11.00-11.30, 40/714 arsa paylı (11) no.lu daire 13.00-13.30 ve dördüncü katta 40/714 arsa paylı (20) no.lu daire ise 14.00-14.30 saatleri arasında 15.8.1980 Cuma günü Bakırköy 2. İcra Memurluğunda açık artırma suretiyle yapılacaktır. Bu artırmada tahmin edilen kıymetin %75'ini ve rüçhanlı alacaklılar var ise alacakları mecmunu ve satış masraflarını geçmesi şartı ile ihale olunur. Böyle bir bedelle alıcı çıkmazsa en çok artıranın taahhüdü baki kalmak şartı ile 25.8.1980 Pazartesi günü aynı yer ve aynı saatlerde ikinci açık artırmaya çıkartılacaktır.. Bu artırmada da rüçhanlı alacaklıların alacağını ve satış masraflarını geçmesi şartı ile en çok artırana ihale olunur.

2 – Satışa iştirak edenlerin tahmin edilen kıymetin %10'u nisbetinde pey akçesi veya bu miktar kadar milli bir bankanın teminat mektubunu vermeleri lazımdır. Satış, peşin para iledir. Alıcı istediğinde 20 günü geçmemek üzere mehil verilebilir. Dellaliye resmi, ihale pulu, tapu harç ve masrafları alıcıya aittir. Birikmiş vergiler satış bedelinden ödenir.

3 – İpotek sahibi alacaklılarla diğer ilgililerin (ilgililer tabirine irtifak hakkı sahipleri de dahildir) bu gayrimenkul üzerindeki haklarını hususiyle faiz ve masrafa dahil olan iddialarını dayanağı belgeler ile birlikte 15 gün içinde dairemize bildirmeleri lazımdır. Aksi halde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça paylaşmadan hariç bırakılacaklardır.

4 – Satış bedeli hemen veya verilen süre içinde ödenmezse İ.İ.K.nun 133. maddesi gereğince ihale feshedilir. İki ihale arasındaki farktan ve %10 faizden alıcı ve kefilleri mesul tutulacak ve hiç bir hükme hacet kalmadan kendilerinden tahsil edilecektir.

5 – Şartname ilan tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık olup masrafı verildiği takdirde isteyen alıcıya bir örneği gönderilebilir.

6 – Satışa iştirak edenlerin şartnameyi görmüş ve münderecatını kabul etmiş sayılacakları başkaca bilgi almak isteyenlerin 979/997 Esas sayılı dosya numarası ile memurluğumuza başvurmaları ilan olunur. 10.6.980

(Basın: 4833-795)

İ L A N
DEVLET ORMAN İŞLETMESİ MERSİN MÜDÜRLÜĞÜNDEN

EMVALİN Cins ve Nev'i	PARTİ Adedi	MİKTARI Adet	MİKTARI M3 DM3	MUHAMMEN Bedeli	% 7.5 Teminatı
3.S.N.B. Çk. Tomruk	6	1549	342.268	6850	176.000
3.S.Çz.N.B.Tomruk	89	18772	3845.166	5500	1.587.000
3.S.K.B. Çz. Tomruk	20	3908	630.009	3800	180.000
2.S.Çz. Maden direk	12	4121	389.489	3500	103.000
Çz. Tel direk	1	387	98.991	6030	45.000
YEKÜN...........	128	28737	5305.923		2.091.000.-

1- İşletmemizin ÇAVUŞLU, KUYULUK, TÖMÜK ve ÇAMLIK Depolarında mevcut 128 parti muhtelif cins orman emvali % 50'si peşin ve bakiyesi 6 ay vadeli olarak açık artırmaya çıkarılmıştır. Ayrıca 34 No.lu parti iki defa satışa konulduğu halde taliplisi çıkmadığından % 10 indirimli olarak satışa konulmuştur.

2- Satış 15.7.1980 tarihine rastlayan Salı günü saat 13.00'de İşletme Müdürlüğü satış salonunda toplanacak komisyon huzurunda 15/C model şartname hükümlerine göre yapılacaktır.

3- Satışla ilgili ilan, şartname ve müfredat listesi İşletme Müdürlüğümüzde görülebilir.

4- Vergi ve resimler alıcıya, ilan masraflarının İşletmemize ait olduğu İ L A N olunur.

(Basın: 17271 - 789)

TEKEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

1– 30.000 sahife İşçi Ücret Bordro Formu (Bilgisayar Formu) bastırılması işi, değişik şartnamesine göre 18.7.1980 Cuma günü saat 10.30'da İstanbul-Cibali'deki Merkez Satınalma Komisyonunda pazarlıkla ihaleye çıkarılmıştır.

2– Şartnamesi anılan Komisyondan alınabilir.

3– Üzerine geçici ihalenin yapıldığı tarihte ilgilisi bu işe ait damga vergisini idare veznesine nakden yatıracaktır.

4– İsteklilerin 45.000.- TL'lık geçici teminat makbuzu ve ilgili diğer belgeleri ile birlikte anılan gün ve saatte Merkez Satınalma Komisyonu Başkanlığına başvurmaları duyurulur.

k/16-80
Satınalma Komisyonu
Başkanlığı

BASIN İLAN KURUMU
(Basın: 17156-788)

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİN

BAYAŞ Basın Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmen ORAL ÇALIŞLAR

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOGAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O.GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu/İstanbul.
Tel: 26 52 44 26 42 93 İdare Tel: 26 61 78
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri. Baskı: İst. Güntur. Dağıtımı: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8 Kızılay. Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı 452. Sok. 25/3 Konak: Tel: 13 10 90 - 25 25 54
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 3900
DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı Kat: 3 No: 30 Dörtyol Tel: 38 57 ADANA: Kızılay Cad. 104 Sok. No: 23 Tel: 103 42

İLAN TARİFESİ-ABONE
Başlık yanı 4000 TL. 8 hariç diğer sayfalar st/cm 900 TL. 8. sayfa st/cm 1000TL. Renkli st/cm 1700 TL. Doğum, evlenme, ölüm st/5 cm 2000 TL. Küçük ilanlar kelimesi 30 TL.
ABONE: Yurtiçi 3 aylık 900 TL. 6 aylık 1800 TL. 1 yıllık 3600 TL. Yurtdışı 3 aylık 1125 TL. 6 aylık 2250 TL. 1 yıllık 4500 TL. Dış ülkeler için posta ücreti alınır.

22340.829

Yunanistan Dışişleri Bakanı

Mitsotakis: «Aramızdaki sorunlar kıta sahanlığı ve FIR hattından ibarettir»

MİHAİL VASİLYADİS (ATİNA)

ANKARA'da yapılan NATO Bakanlar Konseyi toplantısına katıldıktan sonra Atina'daki Monako Üniversitesinde bir konuşma yapan, Konstantinos Mitsotakis Yunanistan dış politikasının ilkeleri hakkında geniş açıklamalarda bulundu. Yunanistan Dışişleri Bakanı Mitsotakis "Uluslararası barışın tehlikede bulunduğu bir sırada Yunanistan için barışın korunmasına katkıda bulunmak özellikle önemli olmaktadır" dedi.

Yunanistan'ın jeopolitik konumunun 1824'den beri zamanın büyük askeri ve siyasi güçlerinin doğrudan ya da dolaylı olarak müdahalesine neden olduğunu anlatan Mitsotakis, bunun "koruma" bahanesiyle yapıldığını belirterek şöyle konuştu:

"Bu durumda Yunanistan, dış politikasını saptarken bu tarihsel gelişmeleri gözönüne almazlık edemez hale gelmiştir.

"1974 yılından sonra Yunan dış politisanının esas niteliği çok taraflılıktır. Balkan ülkeleriyle ilişkiler yoğunlaştırıldı ve Batıya açılındı. Bunun sonucu, birçok ikili anlaşma yapıldı ve Ortak Pazara üye olundu".

Konuşmasında Türk-Yunan ilişkilerine de değinen Mitsotakis ikili sorunların Ege'de Kıta Sahanlığı konusu ve FIR hattının kararlaştırılmasından ibaret olduğunu belirtti.

Mitsotakis daha sonra şöyle konuştu:

"Yunan tezine göre, her ada kıta sahanlığına sahip olma hakkına haizdir. Bu husus gerek Cenevre anlaşması, gerekse uluslararası hukuk uygulamasında öngörülmektedir.

(Devamı S. 6 Sü. 1'de)

- "Uluslararası barışın korunmasına katkıda bulunmak Yunanistan için özellikle önemlidir"
- "Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönüşünde en önemli rolü Amerika oynuyor."
- "Yunanistan, dış politikasını saptarken tarihsel gelişmeleri gözönüne almazlık edemez."

Rusya, silahsızlanma görüşmeleri konusunda koşul öne sürmekten vazgeçti

MOSKOVA/PARİS

SOVYETLER Birliği resmi haber ajansı TASS, Sovyetlerin Batı Avrupa'da orta menzilli füzelerin sınırlandırılması için ABD ile görüşmelere yeniden başlamaya hazır olduğunu bildirdi. TASS, Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt ile görüşmesinde Sovyet Devlet Başkanı Brejnev'in orta menzilli füzeler dışında ABD'nin nükleer silahlarını sınırlandırması gerektiğini söylediğini açıkladı. TASS, SALT-2 görüşmelerinin yeniden başlamasıyla bu sorunların çözülmesi olasılığının bulunduğunu bildirdi.

Öte yandan Bonn'da bir açıklama yapan Schmidt de, Sovyetlerin görüşmelerden önce öne sürdüğü koşullardan vazgeçtiğini bildirdi. Schmidt, Sovyetlerin görüşmelere başlamadan önce NATO'nun Batı Avrupa'ya orta menzilli füzeler yerleştirme planını durdurması gerektiği talebini ertelediğini böylece görüşmelere hazır olduklarını belirttiklerini söyledi.

Bilindiği gibi Sovyetler Birliği NATO'nun Aralık 1979'da

(Devamı S. 6 Sü. 1'de)

Üçüncü Dünyanın 24 ülkesinde temsilci ve uzmanlar yeni bir örgütün kurulmasını talep ediyor

IMF'nin lağvedilmesi istendi

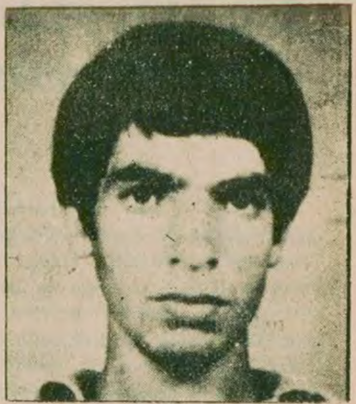
ARUSCHA/TANZANYA

AFRİKA, Asya ve Latin Amerika'dan kalkınmakta olan 24 ülkenin maliye ve iktisat uzmanlarının katıldığı bir seminerde Uluslararası Para Fonunun (IMF) lağvedilmesi talep edildi. Tanzanya'nın Aruscha kentinde toplanan Üçüncü Dünya ülkelerinin temsilcileri "Kalkınmakta Olan Ülkelerde

(Devamı S. 6 Sü. 1'de)

Polis memuru Koş'u öldürmekten sanık Mehmet Ali Ünlü'nün İçel CHP İl Başkanına yapılan saldırıya katıldığı da sanılıyor

TİKP: "Eri öldüren komando Gülnar MHP ilçe Başkanı ile birlikte görüldü"

Adana'da bir eri öldüren katil komando Mustafa Gülnar, Gülnar ve Aydıncık'ta görüldü.

- "Cinayet sanığı MİSK Bölge Başkanı Silifke'de saklanıyor"

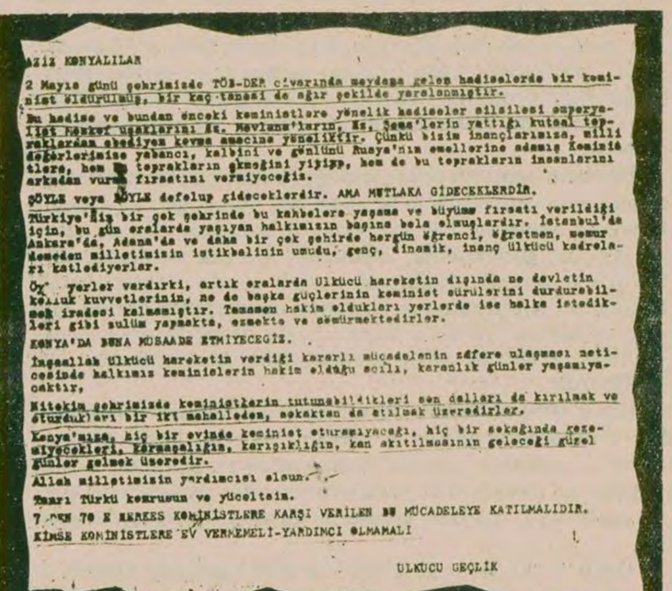
MERSİN (ÖZEL)

25 Haziran günü, Tarsus'ta polis memuru Aziz Koş'u öldürmekten sanık MİSK Adana Bölge Başkanı Mehmet Ali Ünlü'nün Silifke'de saklandığı bildirildi.

Bu konuyla ilgili olarak bir açıklama yapan TİKP İçel İl Örgütü, Adana CHP Merkez İlçe Başkanını öldürmeye teşebbüs etmek ve bir eri öldürmekten aranan komando Mustafa Gülnar ve İbrahim Yalçıner'in de İçel'in Gülnar ilçesinde görüldüğünü belirtti.

İçel TİKP İl yöneticileri, MİSK yöneticisi Ünlü'nün, 22 Haziran tarihinde Silifke'de Ayşe Ünlü'ye ait kuaför dükkanına girerken görüldüğünü söylediler. TİKP yöneticileri, ayrıca, Adana Sıkıyönetim Komutanlığınca aranan Mustafa Gülnar ve İbrahim Yalçıner isimli katil komandoların, Gülnar'da 23 ve 24 Haziran günleri, MHP İlçe Başkanı Avukat Günay Aslan'la birlikte görüldüğünü de belirttiler. Aynı kişilerin daha sonra, Aydıncık nahiyesi Irmasan mevkiinde Mühendis Kemal Ünlü ve Yaşar Ay adlı komandoların yanında tespit edildikleri bildirildi.

TİKP İçel İl Örgütü, yaptığı açıklamada, bu bilgilerin gerekli ilgililere iletilmesinden beş gün sonra, İçel CHP İl Başkanının eczanesinin komandoların saldırısına uğradığını ve iki kişinin öldüğünü hatırlattı. TİKP, saldırıya katılan komandolardan birinin büyük bir ihtimalle, MİSK Adana Bölge Başkanı Mehmet Ali Ünlü olduğunu belirtti. Açıklamada, soruşturmanın hızlandırılması istendi.

AZİZ KONYALILAR
2 Mayıs günü şehrimizde TÖB-DER civarında meydana gelen hadiselerde bir komünist öldürülmüş, bir kaç tanesi de ağır şekilde yaralanmıştır.
Bu hadise ve bundan önceki komünistlere yönelik hadiseler silsilesi emperyalist Moskof uşaklarını Hz. Mevlana'ların, Hz. Şems'lerin yattığı kutsal topraklardan ebediyen kovma amacına yöneliktir. Çünkü bizim inançlarımıza, milli değerlerimize yabancı, kalbini ve gönlünü Rusya'nın emellerine adamış Komünistlere, hem bu toprakların ekmeğini yiyipp, hem de bu toprakların insanlarını arkadan vurma fırsatını vermiyeceğiz.
ŞÖYLE veya BÖYLE defolup gideceklerdir. AMA MUTLAKA GİDECEKLERDİR.
Türkiye'nin bir çok şehrinde bu kahbelere yaşama ve büyüme fırsatı verildiği için, bu gün oralarda yaşıyan halkımızın başına bela olmuşlardır. İstanbul'da Ankara'da, Adana'da ve daha bir çok şehirde hergün öğrenci, öğretmen, memur demeden milletimizin istikbalinin umudu, genç, dinamik, inanç ülkücü kadroları katlediyorlar.
Öyle yerler vardırki, artık oralarda Ülkücü hareketin dışında ne devletin kolluk kuvvetlerinin, ne de başka güçlerinin komünist sürülerini durdurabilmek iradesi kalmamıştır. Tamamen hakim oldukları yerlerde ise halka istedikleri gibi zulüm yapmakta, ezmekte ve sömürmektedirler.
KONYA'DA BUNA MÜSAADE ETMİYECEĞİZ.
İnşaallah ülkücü hareketin verdiği kararlı mücadelenin zafere ulaşması neticesinde halkımız komünistlerin hakim olduğu acılı, karanlık günler yaşamıyacaktır,
Nitekim şehrimizde komünistlerin tutunabildikleri son dalları da kırılmak ve oturdukları bir iki mahalleden, sokaktan da atılmak üzeredirler.
Konya'mıza, hiç bir evinde komünist oturamıyacağı, hiç bir sokağında gezemiyecekleri, karmaşalığın, karışıklığın, kan akıtılmasının geleceği güzel günler gelmek üzeredir.
Allah milletimizin yardımcısı olsun.
Tanrı Türkü korusun ve yüceltsin.
7 DEN 70 E HERKES KOMÜNİSTLERE KARŞI VERİLEN BU MÜCADELEYE KATILMALIDIR.
KİMSE KOMÜNİSTLERE EV VERMEMELİ-YARDIMCI OLMAMALI
ÜLKÜCÜ GENÇLİK

MHP'lilerin "Ülkücü Gençlik" imzasıyla dağıttıkları bildirinin fotokopisi.

Komandolar Konya'da dağıttıkları bildiride adam öldürdüklerini açıkladılar

KONYA (ÖZEL)

MHP'li faşistler Konya'da "Ülkücü Gençlik" imzası ile dağıttıkları bildiride adam öldürdüklerini ve öldürmeye devam edeceklerini açıkladılar. 2 Mayıs günü Konya'da dağıtılan ve "Konya'nın Sesi" gazetesinde yayınlanan bildiride şöyle deniliyor:

"2 Mayıs günü şehrimizde Töb-Der civarında meydana gelen hadiselerde bir komünist öldürülmüş, bir kaç tanesi de ağır şekilde yaralanmıştır.

"Bu hadise ve bundan önceki komünistlere yönelik hadiseler silsilesi emperyalist Moskof uşaklarını HZ. Şems'lerin yattığı kutsal topraklardan ebediyyen kovma amacına yöneliktir."

Bildiride "komünist" dedikleri yurttaşları "şöyle veya böyle" kovacaklarını söyleyen MHP'li faşistler şöyle devam ediyorlar:

"Nitekim şehrimizde komünistlerin tutunabildikleri son dalları da kırılmak ve oturdukları bir-iki mahalleden, sokaktan da atılmak üzeredirler.

"Konya'mıza, hiç bir evinde komünist oturamıyacağı, hiç bir sokağında gezemiyecekleri, karmaşalığın, karışıklığın, kan akıtılmasının geleceği günler gelmek üzeredir."

Yukarda MHP'lilerin bombaladıkları eski dernek binası, yanda açılan bağış kampanyası ile 1.5 milyon liraya yeniden yapılan yeni bina.

Edirneliler, faşistlerin bombaladığı Öğretmen Derneğini elbirliğiyle yenilediler

100'ü aşkın öğretmen ve davetli faşist saldırıya en iyi cevabı vermenin mutluluğuyla yeni dernek binasını hizmete açtılar.

- Yeni yapılan binada Töb-Der, Öğretmenler Sandığı ve Edirne Öğretmenler Tüketim Kooperatifi bulunuyor.

EDİRNE (ÖZEL)

EDİRNELİ öğretmenler dernek binalarını bombalayan MHP'li faşistlere en iyi cevabı verdiler: Aralarında topladıkları 1,5 milyon lira para ile kendilerine yeni bir dernek binası yaparak törenle hizmete açtılar.

Faşist saldırı ve cinayetleri kınayan Dernek Başkanı İbrahim Soy, öğretmenlerin birliğini kimsenin engelleyemeyeceği üzerinde durarak, bu kampanyalarında kendilerine omuz veren ilerici, demokrat ve yurtsever Edirnelilere teşekkür etti.

Eski ve yeni olmak üzere iki bölümden oluşan binada ayrıca Töb-Der, Öğretmenler Yardımlaşma Sandığı ve Edirne Öğretmenler Tüketim Kooperatifi bulunuyor. Açılışta bulunan 100'ü aşkın öğretmen ve davetli alkışlarla hizmete açılan yeni binaya kavuşmanın ve birliğin mutluluğunu tattılar.

Atatürk'ün doğumunun 100. yıldönümü nedeniyle

Kültür Bakanlığı "İlmi Araştırmalar Yarışması" açtı

ANKARA (ÖZEL)

KÜLTÜR Bakanlığı Atatürk'ün doğumunun yüzüncü yıldönümü dolayısıyla "İlmi Araştırmalar Yarışması" açtı.

Kültür Bakanlığından yapılan açıklamaya göre, yarışma Türkiye'nin toplum sorunlarına ilişkin ilmi araştırmaların özendirilmesi ile milli kültür, fikir ve bilim kaynaklarının geliştirilmesi amacını taşıyor.

Yarışmaya katılmak isteyenlerin araştırma metinlerini 1 Ocak 1981 tarihine kadar, Kültür Bakanlığı, Atatürk'ün Doğumunun Yüzüncü Yılını Kutlama Bürosuna göndermeleri gerekiyor.

Kamyon, otobüs çarpışmasında 4 ölü, 20 yaralı var

İZMİT (AA)

İZMİT-İstanbul karayolunun Derince Çene Suyu mevkiinde dün sabah saat 08.00'de bir yolcu otobüsü ile kamyonunun çarpışması sonucu meydana gelen trafik kazasında 4 kişi öldü, 20 kişi de yaralandı.

Kazanın aşırı hız ve sollama yüzünden meydana geldiği belirtilirken, Varan Turizme ait yolcu otobüsünün 3 yolcusu ile kamyon şöförü Ersan Denli olay yerinde öldüler. Otobüste bulunan çoğu ağır yaralı 20 yolcu İzmit Devlet ve Sosyal Sigortalar Hastanelerine kaldırıldılar. Kazada ölenlerin kimliklerinin belirlenmesine çalışılıyor. Olay üzerine karayolu 2 saat süreyle trafiğe kapandı.

Silifke'de deprem panik yarattı

SİLİFKE (ÖZEL)

SİLİFKE'de dün saat 05.50 sıralarında meydana gelen deprem ilçede panik yarattı. Edinilen bilgiye göre, 3 şiddetinde olan ve 4 saniye kadar süren deprem tehlike yarattı. Maddi hasar olmadığı bildiriliyor.

Gümrük ve Tekel Bakanı, milli servetin deniz dibine gönderildiğini kabul etti:

«Çayın denize döküldüğü doğrudur»

ANKARA (GHA)

GÜMRÜK ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak bazı gazetelerde çıkan "Karadenizde çaylar denize dökülüyor" haberlerinin gerçek olduğunu, eldeki yaş çayların 48 saat içinde değerlendirilememesinin buna neden olduğunu söyledi.

Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak, çayların zayi olmaması için 3 çeşit tedbir aldıklarını, bunları da başarı ile uygulamaya başladıklarını belirtti. Bakan Çakmak konu ile ilgili olarak şöyle konuştu:

"Türk ekonomisine ihracatta ve iç tüketimde büyük katkıları bulunan temel ürünlerimizden çayın zayi olmaması için tüm tedbirleri düşündük. Bu konuda 3 ayrı çalışma sistemi kurduk. Ancak elimizdeki çay fabrikalarının yetersiz olması nedeniyle çayların bir kısmını imha etmeye mecbur kalıyoruz. Bizim çay fabrikalarımızda günlük kapasitemiz 4 bin 800 tondur. Elimizdeki çay miktarı bunu aşınca müşkül durumda kalıyoruz. Bilindiği gibi yaş çay ancak 48 saat süresince bekletilebilir. Bundan fazla beklemesi mümkün değildir. Bu yıl toplam olarak 18 bin ton çay denize dökülerek imha edilmiştir. Bunu mecburiyet karşısında yapıyoruz. Geçen sene ise fabrikaların yetersizliği ile bunun 5 kat fazlası denize dökülüyordu. Her geçen gün bunun önüne geçeceğiz."

Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak, eldeki fabrikaların yetersizliği ile hem memleket ekonomisinin zarar ettiğini belirterek "İç tüketimde bir sıkıntı meydana gelmiştir. Önümüzdeki yıl yeni fabrikaların hizmete girmesi ile bu çayın ziyan olmasının önüne geçeceğiz" dedi.

Afrikalıların sağduyusu ağır bastı

ABÖ Zirvesi birlik içinde sonuçlandı

FREETOWN (AJANSLAR)

AFRİKA Birliği Örgütü (ABÖ) 17. zirve toplantısı dün sona erdi. Sierra Leone başkentinde yapılan toplantıda son günkü oturumlarda, Sahra sorununa uzlaşıcı bir çözüm bulunarak örgütün parçalanması engellendi. 50 üye ülkeden 26'sının Polisario Cephesi tarafından kurulan Sahra Arap Demokratik Cumhuriyetini (SADC) ABÖ'ye üye kabul etme önerisi reddedildi. Sahra sorununa çözüm bulmak için, Fas, Cezayir, Moritanya ile Cezayir ve Libya yanlısı Polisario Cephesi ve Fas yanlısı Orisario Cepheleri arasında temaslar sağlayacak olan Komite çalışmalarına başlayacak.

Gözlemciler, Fas'ın ilk kez Cezayir ve Moritanya dışında Polisario Cephesi ile de görüşmeyi kabul ettiğini bildirirken, Sahra sorununa daha kolay çözüm bulunabileceğini belirtiyorlar.

ABÖ'nün 17. Zirve toplantısında alınan bir dizi kararda Güney Afrika yönetiminin ırkçı rejimi, Libya'nın yabancı ülkelere yaptığı müdahaleler kınandı.

Örgütün dönem başkanlığına Sierra Leone Başkanı Sieka Stevens getirildi.

Seydişehir'de meydana gelen olayda 10 işçi yaralandı

KONYA (ÖZEL)

KONYA'nın Seydişehir ilçesinde Etibank'a ait Alüminyum Tesislerinde çalışan işçiler arasında görüş ayrılığı yüzünden meydana gelen olayda 10 işçi çeşitli yerlerinden yaralanarak tedavi altına alındılar. Konya Emniyet Müdürlüğü yetkilileri yakalanarak gözaltına alınan 12 işçiden Hasan Hüseyin Uyan'ın üzerinde bir adet dolu tabancayla 9 adet yabancı kaynaklı mermi ele geçirildiğini belirttiler. Olayla ilgili soruşturma sürdürülüyor.

İslahiye Belediyesi maaşları ödeyince direnis sona erdi

Hükümetten destek göremeyen belediyeler, gayrimenkulleri satmak zorunda kalıyor

İSLAHİYE (MEHMET ÖZDEMİR)

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasının Gaziantep, İslahiye Belediyesi işyerlerinde bundan üçbuçuk ay önce başlattığı direniş, hükümetten destek göremeyen belediyenin gayrimenkullerini satması sonucu maaşları ödemesiyle sona erdi. Sendika üyesi 150 işçi maaşlarını alamadıkları için işi bırakmışlardı.

Biriken 7 maaş ve sosyal haklarını alan işçiler direniş nedeniyle şehirde biriken çöpleri toplamaya başladılar. İşçilerin haklarını almasına ve belediye hizmetlerinin tekrar yapılır hale gelmesine en çok memnun olan da şehir halkı oldu. Bu konuda görüşlerine başvurduğumuz Sendika Yönetim Kurulu Üyesi ve İşyeri Temsilcisi Mus-

(Devamı S. 6 Sü. 1'de)

bu köşeden...

Üç ölü, onlarca yaralı ve çıkarılan «ders»

Hasan Yalçın

"Devrimci Yol" ile "Kurtuluş" grupları arasındaki son çatışmalarda üç kişinin öldüğü, onlarcasının ise yaralandığı "resmen" açıklandı. "'Hangi resmi makam tarafından'" diye soracaksınız. Önümde duran bildirileri okumuş olsaydınız sormazdınız. Her biri kendine birer devlet süsü veren dört grup tarafından yayınlanmış üç bildiri: "Devrimci Yol"un bildirisi, "Kurtuluş"un bildirisi, ve "Devrimci Sol, Halkın Kurtuluşu ve Kurtuluş" gruplarının ortak bildirisi.

Belki daha başkaları da yayınlanmıştır ama bu üçü durumu yansıtmaya yeterlidir sanırım.

Böylesine acıklı olaylardan sonra insanların daha sorumlu davranmalarını, başlarını ellerinin arasına alıp düşünmelerini bekliyor insan. Ama nerede? Her üç bildiri de olayların gerçek sorumlusunun karşı taraf olduğunu kanıtlamaya çalışıyor. Bu olaylarda kullandıkları yöntemlerin kaçınılmaz olduğu bile vurgulanıyor. Birbirlerini belli yerlere sokmama, birbirlerine karşı "siyaset yasakçılığı" yapma, gruplardan birinin taraftarı olan bir işçinin pantalonunun diğer grup tarafından çalınması vb. gibi olay ve tutumlardan sözediyorlar.

Bunların hepsinin doğru olduğu, bütün grupların birbirleri hakkında yazdıklarının üç aşağı beş yukarı gerçek olduğu herkesçe biliniyor. İşte asıl sorun da buradadır. Bu tür olaylar işin dış görünüşüdür, olgulardır. Gerçek ise derindedir. Derindeki gerçeği araştırmak yerine olguları tekrarlayarak birbirlerini suçlamaları ve bu vahim olayları birbirlerine karşı gruplararası ittifaklar kurma fırsatı olarak görmeleri, çatışmaları azaltmak şöyle dursun daha da artıracaktır. Bu şüphesizdir.

Hayır gençler, hayır: Sorun daha derinlerdedir. Derindeki sorun kavranmadıkça Antalya'da olmazsa başka bir yerde gene pantalon çalacak birisi mutlaka çıkacaktır. Sorun çatışan ve çatışmadan yararlanarak sizin deyiminizle "parsa toplamaya" çalışan grupların ideoloji ve siyasetlerindedir.

Değil mi ki, semt girişlerini ve okul kapılarını tutarak siyasi fikirlerinden dolayı insanlara sopa sallıyorsunuz; değil mi ki, sıra arkadaşını, tezgah arkadaşını, mahalle komşusunu şu veya bu partidendir diye düşman görüyorsunuz; değil mi ki, küçük grubunuzu halkın yerine koyup, grubunuzun çıkarlarını halkın çıkarlarının üstünde tutuyorsunuz; değil mi ki, güçlü düşmana karşı birleşilebilecek herkesle birleşmek yerine maceralara atılıyorsunuz; yani değil mi ki, devrimciliği ayaklar altına düşürüp, halkı da devrimden soğutuyorsunuz üç değil üç bin bildiri de yayınlasanız sonucu değiştiremezsiniz. Karşı devrimin, MHP'nin ve Rusya'nın aleti durumuna düşmekten kurtulamazsınız. Gençlere, aydınlara, işçilere zorla boyun eğdirip birer derebeylik kurmak istendiği sürece, yani halka zorbalık yöntemi benimsendiği sürece, bundan daha zorba olanlar yararlanacaktır. Düşünün: Rusya'nın, devletin ve MHP'nin gücü ve zorbalığı yanında sizin gücünüzün esamesi mi okunur? Ama halk öyle değildir: Bütün melaneti temizleyecek güç sadece onda, halkta vardır.

Bir pantalon için üç ölü ve onlarca yaralı: Olacak iş mi? Hangi yürek bunu kabul eder? Ve ne yazık ki, sizin o pek "ciddi" açıklamalarınız bu acı olayların yanında çok komik Bu acı olaylardan gerçek bir ders çıkarmamak, bir pantalon hırsızlığıyla başlayan olayları üç kişinin ölümüne kadar tırmandırmak kadar ağır bir suçtur bizce, çünkü bu tutum daha acı olayların tohumlarını taşımaktadır.

Çatışmalarla MHP'nin ihtiyaçlarına cevap verildi. Tam da onun sola saldırılarını artırdığı bir döneme rastlaması düşünülmeye değer. Bütün bildiriler yapılanın MHP'nin işine yaradığına da değiniyor. Ve bütün gruplar bildirileriyle şimdi de sözde halkın "birlik ve barış" isteğine cevap veriyorlar. Ama halkın sizlerden istediği mazeret değil, gerçek bir güvence. Gerçek bir güvence ise çatışmalara yol açan ideoloji ve tutumun mahkum edilmesinden başka bir şey olamaz. Gerisi fasa fiso.

"Devrimci Sol, Halkın Kurtuluşu ve Kurtuluş" gruplarının ortak bildirisinde olayların "karşı-devrim güçlerine malzeme sunduğu" belirtiliyor ve parantez içinde "faşist Hergün ve hain Aydınlık vb. gazeteler" deniyor. İşte buna da Türkçede "tüy dikmek" denir. Hem karşı-devrime malzeme sunduğunu söyleyeceksin, hem de Aydınlık'a saldıracaksın. Hergün'le Aydınlık'ı yanyana yazacaksın. Çatışmalara olduğu kadar bu tutuma da ancak Hergün gazetesi ağzının suyu akarak bakacaktır. Samimi bir özeleştiri içinde olmadıkları buradan da bellidir. Sizin samimi bir özeleştirinizi en çok isteyen TİKP'dir. Bunu on senedir söylüyoruz ve yazıyoruz. "Devrimciler arasında küfür ve saldırının mahkum edilmesini" başından beri isteyen TİKP, bunu reddeden ise bu gruplardır. Bunu bilmeyen var mıdır? İşin püf noktası şudur ki, ders almaktan hâlâ çok uzaktadırlar.

TİKP ve Aydınlık'a saldırılarak halkla birleşilemez ve rezaletler önlenemez. Bu tutum sürdürüldüğü taktirde, yayınlanan o bildiriler de yeni acı olaylara kadar geçerli olabilecek boş laflar olarak kalır. Kabadayıların bir racon etrafında birleşip hakimiyet alanlarını paylaşmaları cinsinden barışlar ve birlikler değil bugün ihtiyaç. Gericiliğin tırmandığı bugünkü şartlarda bu grupların aklı selime daha çok ihtiyaçları vardır.

İLAN
İSTANBUL 17. ASLİYE HUKUK HAKİMLİĞİNDEN

İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğü tarafından İstanbul Kasımpaşa Küçükpiyalesi Bahariye Caddesi No: 233 adresinde iken adresi meçhul İsmet Yavuz aleyhine açılan ecrimisil davası sonucunda 14.5.1980 tarih esas 1978/796 ve 1980/376 sayılı kararla 23.000.- TL.nın 1.11.1973 tarihinden itibaren ana parayı geçmemek üzere % 5 faizi ile ve 7798.-TL mahkeme masraflarının davalıdan tahsiline, 495 lira bakiye karar harcının keza davalıdan alınmasına temyizi kabil olmak üzere karar verilmekle karar davalı İsmet Yavuz'a ilanen tebliğ olunur.

(Basın: 4818-792)

KARS/SARIKAMIŞ BELEDİYE BAŞKANLIGINDAN

1- 12.824.562,85 TL. keşif bedelli ilçemiz elektrik şebekesi ikmal inşaatı 4768 sayılı kanun ve bu kanunun uygulanmasına dair yönetmelik hükümleri gereğince kapalı zarf usulüyle eksiltmeye çıkarılmıştır. Bu işin geçici teminatı 442.237,00 TL.dır.

2- Bu tesise ait malzemelerin tamamı Belediyemizce yükleniciye verilecek sadece malzemeyi bulunduğu mahalden Sarıkamış'a getirme işi yükleniciye ait olacaktır.

3- Tesisin ihale ilgili proje ve şartnameleri her gün mesai saatleri dahilinde E.S.O. İşletmesi Müdürlüğünde görülebilir.

4- İhale 29.7.1980 tarihine rastlayan Salı günü saat 14.00'de Belediye Encümeni huzurunda yapılacaktır.

5- İhaleye girmek isteyenlerin 28.7.1980 Pazartesi günü akşamına kadar ilisikte mali durum bildirisi, teknik personel bildirisi ile bu tarihe kadar bitirip teslim ettiği işleri gösterir evrakları eksiltmeye girme belgesi ve teklif mektubunu havi dilekçe ile müracaat etmesi gereklidir.

Lüzumlu belgeler: a) Eksiltmeye girme belgesi b) 1980 yılı ticaret odası belgesi c) (G) grubu müteahhitlik belgesi d) Geçici teminat mektubunun verilmesi.

6- Postada vaki gecikmelerin nazara alınmayacağı ilan olunur.

(Basın: 17411-798)

STRATEJİK ÖNEMİ GEREKÇESİYLE...

DERTLİ ÜLKE FİNLANDİYA 3

ÖZER YAVUZ

Sovyetler, Finlandiya'dan sınır değişikliği istedi

Sovyetlere hayır dememe politikasının kararlı uygulayıcısı Kekkonen'e Podgorni Sovyetler'in dostluk madalyasını takıyor...

●Sovyetlerin konuya yaklaşma biçimi: "Finlandiyalılaştırma, tek alternatifi savaş (!) olan, barış içinde bir arada yaşamanın ifadesidir"

ABD'nin tanınmış profesörlerinden Walter Lagueur 1977'de "Commentary"deki yazısında Finlandiya içinde demokrasi olduğunu ama bu ülkenin "kelimenin tam anlamıyla bağımsız olmadığını" ileri sürüyor. Bunu 5 maddeye dayandırıyor:

1— Finlandiya, Sovyet Rusya hariç, dış dünyaya karşı tarafsızdır.

2— Finlandiya, ancak Sovyet Rusya'nın izin verdiği sınırlar içinde savunmasını gerçekleştirme hakkına sahiptir.

3— Finlandiya hükümetinde ancak Sovyet Rusya'nın kabul ettiği partiler temsil edilebilir. Özellikle Devlet Başkanı ve Başbakan seçiminde Sovyetlerin onayı şarttır. Sovyetler Birliği hiç bir zaman sansür uygulamaz ama Finlilerin kendi kendilerini sansür (otosansür) etmeleri beklenir.

4— COMECON ülkeleriyle yakın bir ticari ilişki içinde olması arzu edilir.

5— Finlandiya halkından, "Finlandiyalılaştırma" terimini reddetmeleri beklenir. Bu kötü terimi yakıştıranlar, Finlandiya Sovyet ilişkilerini bozmak istiyen bilinçsiz ve kötü niyetli yabancılardır.

Finlandiya Devlet Başkanı Kekkonen ve Rus ideologları "Finlandiyalılaştırma" terimini susarak geçiştirme yolunu tuttular uzun bir süre. Kekkonen, ilk kez 1970 Şubatında "Helsingin Sanomat" gazetesine verdiği demeçte, Finlandiyalılaştırma terimini olumsuz anlamda kullandığı için Batı Alman muhalefetine sert bir dille çattı. Kekkonen bu demecinde aynı zamanda Finlandiyalılaştırma teriminin Strauss tarafından uydurulduğunu iddia etti.

Kekkonen, Fin-Sovyet anlaşmasının 30. yıldönümünde yaptığı konuşmada, Finlandiyalılaştırılmış olmanın olumlu olduğunu iddia etti. Aradan otuz yıl geçmişti ve Finlandiya bir devlet olarak ayakları üstünde kalabilmişti. Sorunlara daima barışçıl çözüm yolları aranmıştı. Sonuç tatmin ediciydi. İşte Finlandiyalılaştırılmış Finlandiya, bu sonuçların toplamıydı!

Sovyet ideologları derhal bu parlak fikre sarıldılar. "İzvestiya" gazetesi başyazarı L. Tulkunov, Kekkonen'le fikir birliği içinde olduğunu vurguladı. Batı Alman sağcılarına, terime bilerek yanlış anlam (!) verdikleri için çattı. Tulkunov tehditlerini sürdürerek şöyle dedi: "Finlandiyalılaştırma tek alternatifi savaş (!) olan, barış içinde bir arada yaşama'nın ifadesidir. Fin-Sovyet iyi komşuluk ilişkilerini somutlaştırmaktadır." Tulkunov böylece Sovyet yöneticilerinin barış içinde bir arada yaşama ile neyi kasdettiklerini de açıkça ilan ediyor. "İzvestiya" gazetesini "Novoje Vremja", "Mesjdunarodnaja Sjisjn" gibi gazeteler izlediler. Hepsinin ortak teması, Avrupadaki gerici güçlerin Finlandiyalılaştırma terimini Fin-Sovyet dostluk ilişkilerine gölge düşürmek için kullandıkları şeklindedir. Finlandiyalılaştırma üzerine tartışmaların gerek Kekkonen'i, gerekse Sovyet Rusya yöneticilerini rahatsız etmeye devam ettiği açık bir gerçektir. Bu konuda son yılların en göze çarpıcı örneği, 1978 Ağustosunda Profesör Laguer'in Finlandiya dış politikası üzerine "Die Welt"e yazdığı bir yazıya Kekkonen"in aşırı tepki göstermesidir. Gerçekten de günümüzde Kekkonen ve Finlandiyalılaştırma terimlerini ayrı ayrı incelemeye olanak yoktur.

Finlandiya niçin Finlandiyalılaştırıldı?

TÜRKİYE kadar olmasa da, Finlandiya'nın stratejik önemi büyüktür. Sovyet Rusya'nın Finlandiya üzerindeki hedeflerini üç kısımda açıklayabiliriz:

1— Sovyetlerin askeri hedefi, Kola yarımadasını ve Leningrad'ı güvence içinde tutmaktır. Leningrad çoğrafi olarak hem Fin sınırına çok yakındır, hem de askeri saldırılara açık durumdadır. Finlandiya sınırı ve Leningrad arasındaki yakınlık, çarlık Rusyası zamanından bu yana her iki devlet arasında savaşlara varan çatışmalara neden olmuştur. İkinci Dünya Savaşı öncesi çıkan Fin-Sovyet savaşının temelinde yatan nedenlerden biri, Sovyetlerin Leningrad'ı Finlandiya üzerinden gelecek saldırılara karşı korumak üzere kuzeydoğu sınırını değiştirme talebinde bulunmasıdır. Gerçekten de Sovyetler, Finlandiya'dan sınır değişikliği talep etmişlerdir.

(Devam edecek)

HACIBEKTAŞ KAYMAKAMLIĞINDAN

1- Hacıbektaş Müzesi 1980 yılı ikmal inşaatı işi 2490 sayılı kanun hükümleri dahilinde kapalı zarf usulü ile 9.7.1980 tarihinden itibaren 15 gün müddetle eksiltmeye konmuştur.

2- İşin birinci keşif tutarı (2.750.000,00.-) lira olup geçici teminatı (82.500,00.-) liradır.

3- İhale 25.7.1980 Cuma günü saat 15.00'de Hacıbektaş Müzesi Müdürlüğü binasında toplanacak inşaat ihale komisyonu tarafından yapılacaktır.

4- Bu işe ait şartnameler sözleşme projesi ve ekleri Hacıbektaş Müzesi Müdürlüğü ile Kültür Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğünde görülebilir.

5- İsteklilerin Resmi Gazetenin 24.3.1972 gün ve 14138 sayılı nüshasında intişar etmiş olan eksiltmelere iştirak yönetmeliğinin 3. maddesinde belirtilen:

A— İnşaat belgesine (aslı)

1. Asgari (3.000.000,00.-) TL. tutarı (C) grubu müteahhitlik karnesi (aslı)

B— Yapı araçları bildirisini (Örnek:1)

C— Sermaye ve kredi olanaklarını açıklayan mali durum bildirisini (Örnek: 2 ve 2 A)

D— Teknik personel bildirisini (Örnek:3)

E— Dilekçenin veriliş tarihinde elinde bulunan işleri bildirir taahhüt bildirisini (Örnek:4) dilekçesine ekleyerek, resmi tatil günleri ile ihale tarihi veson müracaat günü hariç en geç üç gün evvel Kültür Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğüne müracaat ederek YETERLİK BELGESİ almaları şarttır.

Dilekçelere belgeler ve beyannameler eklenmesi mecburiyeti sebebiyle telgrafla yeterlik belgesi talebi kabul edilmez.

6- İstekliler teklif mektuplarına Yeterlik Belgesi, Ticaret Odası vesikası ve teminat mektuplarını ekleyerek eksiltme saatinden bir saat evvel İnşaat İhale Komisyonuna makbuz mukabilinde vermeleri lazımdır. Postada vuku bulacak gecikmeler kabul edilmez.

(Basın: 17412-797)

İLAN
İSTANBUL 9. İŞ MAHKEMESİ HAKİMLİĞİNDEN
DOSYA NO: 1979/855

Davacı S.S.K. Genel Müdürlüğü tarafından davalı Valantin Yaşarel aleyhine ikame olunan alacak davasında:

Beyoğlu, Ağacami Nane Sokak No: 115, Vezneciler Camcı Ali Mahallesi No: 64 Beyazıt-İstanbul adresinde ikamet ettiği iddiasıyla davacı tarafından 7.014,57 lira alacağın tahsili için davalı VALANTİN YAŞAREL aleyhine dava açılmış sözü edilen adreslere çıkartılan tebligata verilen meşruhata göre böyle bir kimsenin tanınmadığı gerekçesiyle iade edilmiş zabıta marifetiyle yapılan tahkikatta adresini 3 yıl önce terk ettiği ve adı geçeni bilen ve tanıyan olmadığı yolunda cevap verildiğinden ilanen tebligat yapılmasına mahkemece karar verilmekle,

Davalı VALANTİN YAŞAREL'in duruşmanın bırakıldığı 15.10.1980 Çarşamba günü saat 9.15'de mahkememiz salonunda hazır bulunması veya kendisini bir vekille temsil ettirmesi aksi halde adına ilanen gıyap kararı tebliğ olunacağı davetiye yerine kaim olmak üzere ilanen tebliğ olunur. 3.7.1980

(Basın: 4821-794)

İLAN
KADIKÖY 1. ASLİYE HUKUK HAKİMLİĞİNDEN
1977/364

Sosyal Sigortalar Kurumu tarafından Ahmet Taylan Demircioğlu aleyhine açılan dava sonunda:

16/11/1979 tarihli celsede, 15.450 liranın 24/2/1976 tarihinden itibaren %5 faizi ile birlikte davalıdan tahsili ile davacı tarafa verilmesine karar verilmiştir.

Bostancı, Altıntepe, Bağdat Cad. No. 32/19'da ikamet etmekte iken, adres bırakmadan bu adresinden ayrılan davalı Ahmet Taylan Demircioğlu'nun adresinin meçhul olması nedeniyle, karar tebliği yerine kaim olmak üzere tebliği ilan olunur. 25/6/1980

(Basın: 4814-790)

GAYRIMENKUL AÇIK ARTIRMA İLANI
KADIKÖY 3. İCRA MEMURLUĞUNDAN

Dosya No: 1980/1747

İpotek borcu için satılmasına karar verilen Kadıköy Zühtüpaşa Mahallesi, Kalamış Fener Caddesi mevkiinde 96 pafta, 992 ada, 63 parsel sayılı 1838.00 m2 miktarında mülkiyeti kat mülkiyetine çevrili, iki müştemilatı olan bahçeli kargir apartmanın 15/204 arsa paylı zemin kat 2 numaralı dairenin 1/2 hissesi Kadıköy 3. İcra memurluğunda satılacaktır.

İMAR DURUMU:

İstanbul Belediyesi İmar Müdürlüğünün 8/4/1980 tarih ve 1344 sayılı imar durumunda meskür 63 sayılı parsele ayrık inşaat nizamında serbest bina yüksekliği, en çok 20 metre; bina derinliği, en az 5 metre; ön bahçe mesafesi, en az 4 metre; yan ve arka bahçe mesafeleri, % 25; bina sahası emsali, 1.8 inşaat sahası emsali verilmekte olup kotun nottaki gibi alınacağı, parselin ifraz edilemeyeceği ve iskan sahasında kaldığı kaydedilmektedir. Ayrıca notlar hanesi de bulunmaktadır.

EVSAFI:

Sözkonusu gayrımenkul, Kadıköy Zühtüpaşa Mahallesi, Kalamış Fener Caddesinde kain, eski 38 yeni 30 kapıtaj nolu ONİKİ Apartmanının zemin kat 2 nolu dairesidir. Daire, apartman giriş cephesinin sağ ön tarafında bulunmaktadır. Daireye girişte antre, sağda L şeklinde teraslı salon, solda WC, ileride bir koridor ve bu koridor üzerinde mutfak, banyo, sandık odası ile 3 oda bulunmaktadır. Banyoda küvet, klozet, lavabo ve termosifon tesisatları mevcuttur. Mutfak tezgah altı ve üstü dolaplarını ihtiva etmektedir. Dairenin su, elektrik ve kalorifer tesisatları mevcuttur. Buna bahçeli blok nizamında betonarme kargas sistemde kargir olarak vasat işçilikve malzeme ile inşa edilmiştir. Merkezi yerlere yakındır. Ana cadde üzerindedir. Ulaşımı kolaydır.

KIYMETİ:

Bilirkişice gayrimenkulün (dairenin) tamamına (1.325.900) lira (Birmilyon üçyüzyirmibeşbin lira, satılacak olan 1/2 hissesi de 662.500 (ALTIYÜZALTMIŞİKİBİNBEŞYÜZ) lira kıymet takdir olunmuştur.

Satış Şartları:

1- Satış 8.8.1980 Cuma günü saat 11.30'dan 12.00'ye kadar Kadıköy 3. İcra dairesinde açık artırma suretiyle yapılacaktır. Bu artırmada tahmin edilen kıymetin % 75'ini ve rüçhanlı alacaklılar varsa alacakları mecmuunu ve satış masraflarını geçmek şartı ile ihale olunur. Böyle bir bedelle alıcı çıkmazsa, en çok artıranın taahhüdü baki kalmak şartıyla 18.8.1980 Pazartesi günü Kadıköy 3. İcra Dairesinde saat 11.30-12.00'de ikinci artırmaya çıkarılacaktır. Bu artırmada da rüçhanlı alacaklıların alacağını ve satış masraflarını geçmesi şartiyle en çok artırana ihale olunur.

2- Artırmaya iştirak edeceklerin tahmin edilen kıymetin % 10'u nispetinde pey akçesi veya bu miktar kadar milli bir bankanın teminat mektubunu vermeleri lazımdır. Satış peşin para iledir, alıcı istediğinde 20 günü geçmemek üzere mehil verilebilir. Dellaliye resmi ihale pulu, tapu harç ve masrafları alıcıya aittir. Birikmiş vergiler satış bedelinden ödenir.

3- İpotek sahibi alacaklılarla diğer ilgililerin (+) bu gayrimenkul üzerindeki haklarını hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını dayanağı belgeler ile onbeş gün içinde dairemize bildirmeleri lazımdır; aksi taktirde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça paylaşmadan hariç bırakılacaklardır.

4- Satış bedeli hemen veya verilen mühlet içinde ödenmezse İcra ve İflas Kanununun 133. maddesi gereğince ihale feshedilir. İki ihale arasındaki farktan ve % 10 faizden alıcı ve kefilleri mesul tutulacak ve hiç bir hükme hacet kalmadan kendilerinden tahsil edilecektir.

5- Şartname, ilan tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık olup masrafı verildiği taktirde isteyen alıcıya bir örneği gönderilebilir.

6- Satışa iştirak edenlerin şartnameyi görmüş ve münderecatını kabul etmiş sayılacakları, başkaca bilgi almak isteyenlerin 1980-1747 sayılı dosya numarasıyla memurluğumuza başvurmaları ilan olunur.

(İc. İf. K. 126) 27.6.1980

(+) İlgililer tabirine ırtifak hakkı sahipleri de dahildir.

(Basın: 4831 - 796)

GÜNDEM dışı

Eşitlik nasıl sağlanacak?

Şu Türkiye garip memleket... Bir yerde olsun adalet denen terazinin kefesi şöyle hakkı hakkına denk durmuyor.

Bilirsiniz yıllardır memur-işçi ayrımı vardır. Bunun yaratıcısı da elbette ne memurlar, ne de işçilerdir. Ama bizzat bu ayrılıkları yaratanlar işlerine gelince de işçinin ayrıcalığını memura karşı, memurun ayrıcalığını işçiye karşı kullanmaktan çekinmezler...

Öyle devlet daireleri vardır ki, iki kişi aynı işi yapar... Biri memur kadroludur, kanun boğazına çökmüştür. Verileni almaya mahkumdur. Biri işçi kadroludur. Grev hakkı ve sendikası vardır. Mücadele eder, bazı sosyal haklar da kazanır. İki insan karşılıklı çalışır ve bu durumu hazırlayanlar da memurları işçilere karşı kışkırtmaktan çekinmezler.

Öyle memurlarımız vardır ki, işçidir... Bayağı işçi. Eliyle, koluyla çalışır, yerin altına girer, üstüne çıkar, kürek kullanır, kazma kullanır... Adı kanuna göre memurdur ve o da verileni almaya mahkumdur.

Ve bu durum yıllardır böylece sürüp gider. Vaatler yapılır. Ama iş eşitliği sağlanması, uygulamaya gelince, "İşçi kıdem tazminatları memur emekliliği ile sınırlanır". Memura yapılan haksızlık işçi için baraj yapılmak istenir.

Eşitliğin sağlanması hem memurların, hem de işçilerin isteğidir. Ama elbette işçilerin ve memurların mağdur edildikleri, kıdem tazminatında olduğu gibi eşitlik değil.

Şimdiye kadar çoğunlukla memurlar işçilerin avantajlı oldukları durumları örnek göstererek eşitlik istiyorlardı. Geçenlerde işçiler de memurları örnek göstererek bazı haklar istediler. Buna göre haftalık izin konusunda memurlarla işçiler arasında ayrıcalık vardır. İşçilerin çoğu haftada sadece 1 gün izin yapıyormuş. Memurlar ise 2 gün tatil yapıyorlar ve haftada toplam 40 saat çalışıyorlarmış. Bazı işyerlerinde ise günlük çalışma süresi uzatılıp, haftada iki gün tatil yapılıyormuş. İşçiler bunun da önlenmesini haftalık çalışma saatinin de düzenlenmesini istiyorlarmış. Şimdiye kadar yapılan 245 toplusözleşmede haftalık izin 1 gün, 26 sözleşmede 1,5 gün, 19 sözleşmede ise 2 gün olarak gerçekleşmiş.

Görüldüğü gibi eşitliğin bu şekilde sağlanması için daha çok çaba gerekiyor. Bu arada işçi kıdem tazminatlarını memur ikramiyeleri ile sınırlandırarak "eşitlik" sağlayan hükümet, şimdi de memurların izin günlerini eskiden olduğu gibi 1,5 güne indirerek bu eşitsizliği ortadan kaldırır mı dersiniz?

GEDİK

TRT açıklama yapmış;

"Kasamızda tek kuruş kalmadı" diye....

Bundan sonra yayınlar tehlikeye giriyormuş.

Hay Allah,

Bunca hengame içinde, nihayet

Milleti sevindirecek bir açıklama duyduk.

Sağolasın TRT.

GÜNÜN FOTOĞRAFI

Afrika'da bir "imparator": Castro Etyopya'da Devlet Başkanı Mengistu ile...

Yorumsuz

Son zamanlarda bir kavgadır başladı yine... Bir tarafta Dev-Yol, bir tarafta Kurtuluş silah, sopa, taş artık ellerine ne geçerse dövüşüp duruyorlar... Şimdi hiç bir ekleme yapmadan tarafların kavganın nedenleri üzerine açıklamalarını sizlere aktarıyoruz.

Önce Kurtuluşçuların Öncü dergisinden;

"Antalya hal işçilerinden birisinin pantolonu çalındı. Daha sonra işçiler çalınan pantolunu bir Devrimci Yolcu da gördüler. Durumu proletarya sosyalistlerine söylediler. Gidilip çalınan mal geri istendi ve bir emekçinin malının çalınmasının yanlışlığı anlatıldı. Karşılık bir ölü, bir ağır yaralı"

Şimdi Dev-Yolcuların cevabı ve onlara göre olayların nedeni?

'Bir süre önce Antalya'da KSD sorumluları, halde hamallık yaparak para kazanan devrimcilerden, aldıkları iş ücretlerinin yüzde 10'unun kendilerine verilmesini istemişlerdir. Bu 'haraç' talebi kabul edilmeyince de oradaki devrimcileri döverek halde çalışmalarına izin vermeyeceklerini söylemişlerdir. Ertesi gün oraya giden iki devrimcinin üzerine çullanarak yine dövmeye başlamışlardır. Çevreden yetişen devrimciler olmuş, silah sesi duyulmuş, KSD'cilerin kaçışmasından sonra arada kalan bir KSD'cinin vurulduğu ve sonradan öldüğü öğrenilmiştir. (Dışardan müdahale eden devrimciler sadece bir el havaya ateş açtıklarını söylemişlerdir. Bu yüzden ölüm olayının KSD'cilerin kendi açtıkları ateş sonucu olup olmadığı şimdilik bizim tarafımızdan bilinmemektedir)".

Gözden kaçmayanlar

Okul durum belgesi

Geçenlerde bir okula alınacak öğrencilerle ilgili bir ilan yayınlandı. Askeri Hemşire Meslek Lisesine öğrenci alınacaktı. Adaylarda aranan koşullar tek tek sıralanıyordu. İstenen koşullardan bazıları şunlardı;

— Dürüst bir geçim yolu dışında, toplumca ayıp sayılan ve düşük görülen kazanç yollarında çalışmamış ve çalışmamakta olmak.

— Toplum düzeni içinde kötü durum ve şöhrete sahip olmamak...

Peki nasıl belgeleyecek adaylar bu koşullarda olmadıklarını;

— Ortaokul mezunu olduğu ve ahlak notu ile aşırı ceryanlara katılıp katılmadığı durumunu bildirir okul müdürlüklerince onaylı okul durum belgesi ile...

İyi ki bir de zührevi hastalıklar hastanesinden belge istememişler...

PAZARDAN PAZARA

AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN

İrtica

"Bizi yanlış yola sevkeden habisler, biliniz ki çok kere din perdesine bürunmuşlerdir. Saf ve nezih halkımızı hep şeriat sözleriyle aldatagelmişlerdir. Tarihimizi okuyunuz, dinleyiniz, görürsünüz ki, milleti mahveden, esir eden, harap eden fenalıklar hep din kisvesi altında küfür ve mel'anetten gelmiştir."

57 yıl önce Atatürk, Cumhuriyetin karşısına ellerinde kara bayraklarla dikilen yobazlara karşı bunları söylüyordu. Ve şunları ekliyordu sözlerine:

"Bütün müstebit hükümdarlar hep dini alet edindiler."

57 yıl sonra toplumumuz yobazlığın yeni bir saldırısı ile karşı karşıyadır. Osmanlıcılık gömüldüğü mezarından dışarı çıkmak istemektedir.

Gencecik kafalar en yobaz, en gerici fikirlerle zehirleniyor ve din adına açılan cihat bayrağıyla insanlarımız birbirlerine düşman hale getirilmek isteniyor. Hortlayan irtica toplumumuzu büyük bir bölünmenin içine itmeye çabalıyor.

Geçenlerde İsmet Zeki Eyüboğlu bir "ülkücüden" gelen mektubu köşesinde yayınlamıştı. MHP'nin gencecik insanları ne hale getirdiğini göstermesi bakımından gerçek bir ibret belgesiydi bu mektup. "Türklük davası peşindeymişler", "nizamı alem davası peşindeymişler"... Yolları "Osmanlı sultanlarının yoluymuş". Alparslan'dan başlayıp Türkeş'le noktalanan bir yol. Cumhuriyet, Atatürk... Bu sözlere, böylesine bir kafa içinde bir kelime ile bile olsa yer yok. Düşmanlık var ve 600 yıl öncesinin tozlu kafasıyla insanlığa düşman, halka düşman bir zihniyetin "intikam" çağrıları...

İşte irtica böylesine bir görünümle ortaya çıkmaktadır. Bir ellerinde "ırkçılık" bir ellerinde "irtica hançeri"... Milleti bölük bölük bölen bir hançer.

İşin daha da vahimi, Atatürk döneminde inine tıkılan irticaya bugün devletin de kapıları açılmıştır. Kültür Bakanlığı Atatürk'e saldıran, milletine ihanet eden Osmanlı Sultanlarını savunan, tekke ve zaviyelerin kapatılmasına karşı çıkan, devrimleri lanetleyen kitaplar bastırıyor.

Nedir Osmanlılık? Neyin mirasçısıdır karşımızdaki yobazlar? Atatürk'ün dediği gibi "İstibdatın, müstebitliğin" temsilcileridir. Ve onlar gibi müstebittirler.

Onların yoz ve zorbalığa dayanan kültürlerinin temsilcileridirler.

Bakın Mehmet Akif onların sahip çıktığı kültür hakkında neler söylüyor;

"Kudretim yetse eğer, on yedisinden yukarı,
Üdeba namına kim varsa hududdan dışarı
Atarım taktırarak boynuna bâhnamesini;
Okuyan yaftayı elbette çıkarmaz sesini.
Sonra bir tarz-ı telafi bulurum:Gerçi garip
Konturat aktederek Rusya'dan on onbeş edip,
Getirir,yazdırırım millet için birçok eser"

İşte onlar Akif'i bu kadar kızdıran mektepsiz, meşrepsiz "üdeba" takımının temsilcileridir.

Atatürk yıllar önce şunları söylüyordu:

"İrtica fikirleri güdenler muayyen bir sınıfa dayanacaklarını sanıyorlar. Bu, katiyyen bir vehimdir, zandır. Terakki yolumuzun üstüne dikilmek isteyenleri ezip geçeceğiz. Dünya müthiş bir cereyanla ilerliyor. Biz bu ahengin dışında kalabilir miyiz?"

Türkiye'de yüz yıl öncesinin zorba ve yoz "üdeba" takımına, irticaya yer yoktur. Dünya o zamankinden daha da hızlı bir cereyanın içinde ilerliyor. Türkiye de bu cereyanın dışında kalmayacaktır.

ÖNEMLİ BİR ADIM

Afgan direnişçileri Cenevre'de birliği pekiştirdi

- Sürgünde geçici bir hükümet kurmak için zaman erken
- Afgan direnişçileri uluslararası kamuoyunun yeterli destek göstermemesinden şikayet ediyor.

MUSTAFA GENCER
LOZAN'DAN BİLDİRİYOR

İSVİÇRE'deki Afgan direniş örgütleri ve İslam ülkeleri toplantısı İslam Ülkeleri Konferansının son kararına uygun olarak, Afganistan Özel Komitesi Başkanı Tunuslu Şatti'nin çağrısı üzerine Afgan direniş örgütleri temsilcileri, Pakistan Dışişleri Bakanı Aga Şahi ve İran Dışişleri Bakanı Kutbzade geçtiğimiz hafta İsviçre'de bir araya geldiler.

Mont-Pelerin bölgesinde yapılan toplantı Afgan direniş örgütlerinin birleşmesinde önemli bir adım oldu. Afgan direniş örgütlerinin tümü ilk defa biraraya gelip diğer İslam ülkelerinin temsilcileriyle görüştüler. Toplantıdan sonra Afgan direnişçileri "Afganistan'ın Kurtuluşu İçin İslam Hareketi" adını verdikleri tek bir örgütte birleştiklerini dünyaya ilan ettiler. Artık bundan sonra Afgan halkının temsilcisi olarak tek bir örgütten sözedilecek.

Afgan Direniş Örgütü yöneticileri Cenevre'de toplantıda

İki direniş örgütünün yöneticileri Muhamadi ve Sayf (yanda)

Sürgün hükümeti için henüz vakit erken

BASINA bir demeç veren İslam Ülkeleri Konferansı Genel Sekreteri Şatti, toplantının son derece olumlu geçtiğini belirterek şunları söyledi: "Afgan direnişçileri tek bir milli cephede birleşmek gerektiğinin bilincindeler. Henüz sürgünde geçici bir hükümet kurmak için zaman erken. Direnişçiler uluslararası düzeyde etkinlik kazanmak için siyasi bir yapıya sahip olmaları gerektiğini biliyorlar."

Afganistan'ın Kurtuluşu için İslam Hareketi, uluslararası kamuoyuna aşağıda belirtilen taleplerinin desteklenmesi için çağrı yaptı:

* Bloksuzlar hareketinin çalışmalarına milli kurtuluş örgütü statüsüyle katılmak, İslam ülkeleri tarafından resmen tanınmak.

* İslam ülkelerinin Sovyetler Birliği ile diplomatik ilişkilerini kesmeleri.

* BM tarafından Sovyet birliklerinin derhal geri çekilmesi için gerekli önlemlerin alınması.

* Afgan halkına insancıl yardımda bulunmak üzere BM'nin bir konferans düzenlemesi..

Direnişçiler büro açmak istiyor

Afgan direnişçileri ayrıca New York, Cenevre ve İslam ülkelerinin başkentlerinde büro açmak istiyorlar.

Toplantıyı düzenleyen Şatti, Karmel yönetimiyle resmi ilişkiye girmediklerini fakat bir telgrafla onları konferansa çağırdığını açıkladı. Ayrıca Sovyetler Birliği ile de dolaylı yollardan temasa geçildiğini fakat Sovyetlerin konferansa katılmaya niyetli olmadığını söyledi. Öte yandan Afgan direnişçileri kesin olarak Karmel yönetimini muhatap görmediklerini belirtiyorlar. Sovyetlerle askerlerini Afganistan'dan çekmeden görüşmeye oturmayacaklarını da vurguluyorlar.

Şatti ise bu konuda şu görüşleri ileri sürüyor. "Eğer Kabil hükümeti çağrıya olumlu cevap verseydi ayrı görüşmeler yapacaktık, ben aracı olacaktım. Zaten Karmel gelip geçici, Sovyetler belki bir gün muhalefet tarafından kabul edilebilecek birini getirebilir." Afgan direnişçileri ise esas çözümün "savaş alanında" olduğunu vurguluyor, uluslararası kamuoyunun kendilerine yeteri kadar destek olmadığını söylüyorlar. Dış ülkelerin, özellikle ABD'nin asker yollamak suretiyle yapacakları yardımı reddediyor fakat ülkelerden Sovyetlere siyasi baskı yapmasını istiyorlar.

Sovyet birliklerinin çekilmesi bir oyundur

ÖTE yandan Sovyetlerin Afganistan'dan bazı birliklerini çekeceğini açıklaması Afgan direnişçileri tarafından bir oyun olarak nitelendirildi. Hizbi İslami temsilcisi, "Bugün Afgan direnişçilerinin birleştiğini ilan ettiğimiz bu toplantıdan sonra, kukla Kabil yönetiminin Sovyet askerlerinden vazgeçebileceği düşünülemez" dedi. Diğer İslam ülkeleri temsilcileri de Sovyetlerin tüm askerlerini derhal geri çekmesinin zorunlu olduğunu belirttiler.

Afgan direniş örgütlerinin basına yaptıkları açıklamalara göre Sovyet işgali sırasında katledilenlerin sayısı 500 bin, Sovyetlerin kaybı ise 10 bin. Afgan direnişçilerinin toplam 180 bin, Kabil yönetiminin ise 20 bin kişilik kuvveti olduğu belirtiliyor. Afgan direnişçileri Kabil şehrinin içine iyice sızdıklarını ve şehri çevirdiklerini söylüyorlar.

Iktidar Partisinin Olağanüstü Kurultayından sonra

Cezayir içte ve dışta gerçekçi, ılımlı bir politikaya yöneliyor

Faik Bulut

- Devlet Başkanı Ben Cedid, Yahyavi/Buteflika çelişmesinde denge kurmaya çalışıyor.
- Ülke içindeki uygulamalarda yumuşama var.

Cezayir'deki tek parti olan "Ulusal Kurtuluş Cephesi" (FNL) geçenlerde olağanüstü kurultayını yaptı. Bu kurultayda Cezayir'in önümüzdeki dönem, gerek ülke içinde gerekse dış politikada izleyeceği tutumlar açısından önemli kararlar alındı.

Alınan kararlar arasında en önemli iki konu şöyle özetlenebilir:

** Partinin siyasi büro üye sayısı 17'den 7'ye indirildi.*

** Devlet Başkanı Şazli Ben Cedid'e yeni ve geniş yetkiler verildi.*

Siyasi büro üye sayısının 17'den 7'ye indirilmesi konusunda Arap basınında henüz kesin bir yorum, bir yargı yok. Ancak herkes 10 kişinin tasfiye edildiğini, böylece karar alma mekanizmasının daha kolay ve çabuk işleyebileceğini belirtiyor.

İÇ ÇELİŞME

FNL kongresi konusunda Mısır basınında daha açık yorumlar yayınlandı. Siyasi büro içinde esas olarak iki kanat var: Başında Parti Genel Sekreteri Salih Yahyavi'nin bulunduğu ve "solcu" olarak nitelendirilen kanat; başında eski Dışişleri Bakanı Abdülaziz Buteflika'nın bulunduğu ve "ılımlı" olarak tanıtılan kanat.

Yahyavi kanadı, Cezayir'in içinde "sert sosyalist" uygulamalardan yana Parti Genel Sekreteri ABD ve Batı Avrupa'ya karşı katı ve uzlaşmasız bir tutum takınılmasını istiyor. Yahyavi kanadının Moskova ile arası oldukça iyi.

Buteflika ise, gerek ülke içinde gerekse dış politikada gerçekçi bir tutumdan yana. Buteflika Cezayir'in Sovyetler Birliği'nden çok, Fransa gibi Batı Avrupa ülkeleri ile ilişkilerini yoğunlaştırmasını istiyor.

DEVLET BAŞKANININ KONUMU

Devlet Başkanı Ben Cedid ise bu iki kanat arasında uyumlu bir denge sağlamaya çalışıyor. Gerçi Bumedyen'in ölümünün ardından yapılan kurultayda, Buteflika bazı görevlerinden alınmıştı ama son olağanüstü kurultayda 7 kişilik siyasi büroda Buteflika yanlısı 2 kişinin bulunması ve bizzat Buteflika'nın siyasi büroda kalması dikkat çekti. Şimdiki siyasi büroda Yahyavi'ye yakınlığı ile tanınan iki üye bulunuyor.

Ben Cedid, yöneticiler kademesinde bir denge oluşturmaya çalışırken, yurtdışındaki muhalefet hareketi ile temasa geçerek, iç çelişkileri yumuşatmaya çalışıyor. Ben Cedid'in eski Devlet Başkanlarından Ahmed Bin Bellayı'da tutukevinden salıvermesi aynı yönden bir uygulama olarak değerlendiriliyor. Cezayir'in yeni Devlet Başkanı, geçenlerde Berberi azınlığın ayaklanmasını da barışçı yöntemlerle sona erdirmeye çaba sarfetti.

Olağanüstü Kurultayda Başkan Şazli Ben Cedid'e yeni ve geniş yetkilerin verilmesi ise, Ben Cedid'in "güçlü adam" olarak kendisini parti içinde kabul ettirdiği şeklinde değerlendirildi.

Sonuç olarak Cezayir yönetiminin ülke içinde uyguladığı ılımlı ve gerçekçi politikaların dış politikaya da yansıması bekleniyor. Bu muhtemel gelişme konusunda ilk belirtiler, Cezayir-Fas anlaşmazlığının çözülmesi yolunda yapılan girişimlerdir.

HAKYEMEZ HAKKI'NIN MACERALARI

ERHAN YALVAÇ

(DEVAMI YARIN)

BULMACA

SOLDAN SAGA: 1) Hava basıncını ölçmeye yarayan bir alet- Baryumun simgesi 2) Elma, armut gibi meyvaların yenmeyen iç kısmı- Başkan 3) Yapılacak işleri zaman unsurunu gözönüne alarak planlama- Bir nota 4) TERSİ salgın, bulaşıcı- TERSİ geceleri ışık çevresinde dönen kelebek 5) Zor zor, ucu ucuna geçinmek 6) TERSİ Gümüşün simgesi- TERSİ telgrafın kısaltılmışı 7) Elbise asmaya yarar- TERSİ Ege Denizinde büyük bir ada 8) Nikelin simgesi- Kuru ve hafif bir tatlı türü- Tropikal bölgelerde sürekli esen bir rüzgar türü.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Homeyni'nin geçici hükümeti kurmakla görevlendirdiği siyaset adamı 2) Eskiden toprak ürünlerinden alınan bir tür vergi- İsyan eden 3) TERSİ ay 4) İhtimal 5) Yasaklama- Bir harfin okunuşu 6) Özünde uzlaşmaz düşünceleri yamalı bohça misali birleştirmeye çalışma 7) Çocuk sahibi kadın 8) Filipinlerin başkenti 9) TERSİ başıboş gezen- Vilayet 10) TERSİ içinde artık ve zararlı maddeler bulunan ve böbrek tarafından kandan süzülen sıvı 11) Sinema, stad vs. ye kesilir- Yol işaret 12) Sinir, sinirler- TERSİ bağırsaklar (eski dil)

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1) Şeytan üçgeni 2) İçerlek-Eş 3) zeT- ayrA- Gaf 4) Okka- Zümrüt 5) İskete- Dış 6)liN- tiüS 7) Emsal- Harman 8) netnofaL- vA

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Şizofren 2) eçeK- Me 3) Yetki- St 4) Te-Aslan 5)Ala- Kilo 6) Neyzen 7) ükrüT - Ha 8) Ametal 9)Ge -İr 10) Eşgüdüm 11) atısaV 12) IMF- Na

İLAN
Zeytinburnu 3. Asliye Hukuk Hakimliğinden

Esas No : 1979/131 Karar No: 1979/433
Davacı : İst. Vakıflar Başmüdürlüğü.
Vekili : Av. Fevzi Yavuz.
Davalı : Sabahattin Sönmezler
Dava : Men'i müdahale kal tahliye

Davacı İst. vakıflar Başmüdürlüğü vekili av. Fevzi yavuz tarafından davalı sabahattin Sönmezler aleyhine açılan Men'i müdahale kal, tahliye davasında:

Zeytinburnu, çırpıcı mah. çınar 2 sk. no. 3 adresindeki davalı sabahattin Sönmezler'in davacının maliki bulunduğu zeytinburnu, kazlıçeşme mah. 1657 ada, 3 parsel sayılı taşınmazda 154 m2.lik kısmına el attığından el atmasının önlenmesine ve bu kısım üzerindeki davacı muhtesattının masraf davalıya ait olmak üzere kal'i ile taşınmazın tahliyesi ve davacı Vakıflar Başmüdürlüğüne teslimine ve 1.10.1976 tarihinden 30.12.1978 tarihine kadar ki 3810 lira işgal tazminatı, bakiyeharç 3983 lira, 3782.80 lira yargılama gideri ve 5381 lira ücreti vekalet ile birlikte davalı Sabahattin Sönmezlerden tahsili ile davacı Vakıflar Başmüdürlüğüne ödenmesine, 1979/131 esas 1980/27 karar sayılı ilamı ile 28.12.1979 tarihinde mahkememizce karar verilmiştir.

İş bu kararın neşrinden itibaren başlayacak olan 15 günlük yasal süre içerisinde adresi meçhul bulunan davalı tarafından kanun yollarına başvurulmadığı takdirde hükmün kesinleştirileceği karar tebliğini ihtiva eden tebligat yerine geçerli olmak üzere ilan olunur.

(Basın: 4819-793)

İLAN
Kadıköy ikinci icra memurluğundan

980/2425

Bir borçtan dolayı rehinli olup, satılarak paraya çevrilmesine karar verilen 100.000 Yüzbin lira kıymetindeki 37 90 40 sayılı telefonun intifa hakkı 11/Temmuz/1980 cuma saat 11.45'den 12.00'ye kadar Kadıköy Altı yol Kuşdili caddesi Sevimli İşhanında ikinci icra dairesinde açık arttırma suretile satılacaktır. Verilen bedel tahmin olunan kıymetin %75'şini bulmadığı takdirde ikinci arttırmanın 14/Temmuz/1980 pazartesi aynı mahal ve saatte yapılacaktır. Tellaliye, ihale pulu devir masrafı alıcıya aittir. Alıcıların mahallinde hazır bulunan memura müracaatları ilan olunur.

(Basın: 4832-799)

GAYRİMENKUL SATIŞI
İSTANBUL 10NCU İCRA MEMURLUGUNDAN

Dosya No: 1979/190

Fatih, Veledi Karabaş Mahallesi, Silivrikapı Caddesinde kain 166, 166/1 kapı, 354 pafta, 1411 ada, 17 parsel sayılı 160.00 m2 sahalı arsanın 60/640 arsa paylı 2 nci kat 6 no.lu kat irtifaklı dairenin tamamı (Paydaşlardan: Tabia Şenel lehine 6/24 pay intifa hakkı ile yükümlü olarak) şuyuun izalesi için satılarak paraya çevrilecektir.

İmar durumu: 25.9.1979 tarih ve 6752 sayılı imar durumuna göre: 12.50 metre yüksekliğinde, her iki yoldan imar istikametli, arsasının tamamında,yarı bahçe mesafesi olmayan, bitişik inşaat nizamında, çatı katsız, iskan sahasında yeni bir inşaat yapılabilir.

Tetkikat: Silivrikapı'dan girişte sola ayrılan Tekke Maslağı Sokağı köşesinde, 2 kapı no.lu Rahmi Bey isimli ana gayrimenkul apartman: 1 bodrum, 1 zemin ve 3 normal katlı betonarme karkastır, zemin kat cepheleri mermer, diğer katlar ise renkli B.T.B. kaplıdır. Apartmana 8 mermer basamak ve çift kanatlı camlı demir bir kapı ile girilir. Katlar arası merdiven plastik küpeşteli, demir korkuluklu, mozaik basamaklı ve karomozaik sahanlıklıdır. Zemin katta 1, normal katlarda 2'şer daire mevcuttur. Bodrum katta her dairenin ayrı bir kömürlüğü vardır. 2 nci kat 6 nolu daire: 1 antre, 1 koridor, 2 oda, 1 salon, 1 mutfak, 1 duş ve 1 W.C.den ibaret olup, yaklaşık 60 m2 kullanılır sahalıdır. Dairede su ve elektrik tesisatı mevcuttur.

Kıymeti: Bilirkişi tarafından kat irtifaklı 2 nci kat 6 no.lu daire tamamına 600.000.-TL. kıymet takdir edilmiştir.

İlk açık artırması 8.8.1980 Cuma günü saat 14.00'den 14.30'a kadar İstanbul Sultanahmet'te Adliye Sarayı'nda 10 ncu İcra Memurluğunda yapılacaktır. Artırma şartnamesi herkesin görebilmesi için 22.7.1980 tarihinden itibaren memuriyetimizde açık bulundurulacaktır. İlk açık artırmada teklif edilen bedel muhammen kıymetin % 75'ini ve varsa rüçhanlı alacaklıların bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacakları mecmuunu aşmadığı taktirde en çok artıranın taahhüdü baki kalmak üzere artırma on gün daha uzatılarak onuncu 18.8.1980 Pazartesi günü aynı saatlerde ve aynı yerde yapılacak ikinci artırmada en çok artırana ihale edilecektir. Gayrimenkul kendisine ihale olunan kimse, hemen veya verilen mehil içinde bedelini vermezse namına yapılan ihale fesh'olunarak İ.İ.K.nun 133 ncü maddesi hükmü tatbik olunur. İki ihale arasındaki fark ve geçen günlerin % 10'dan hesaplanacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın alıcıdan tahsil olunur. İpotek sahibi alacaklılarla diğer ilgililerin ve irtifak hakkı sahiplerinin haklarını, faiz ve masrafa dair olan iddialarını dayanağı belgelerle 15 gün içinde icra dairesine bildirmeleri icap eder. Aksi halde hakları tapu sicilli ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Talep edildiği ve 12.50 TL.lık posta pulu gönderildiğinde şartnamenin bir örneği gönderilir. Artırmaya iştirak etmek isteyenlerin muhammen kıymetin % 10'u nispetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunun tevdii mecburidir. Fazla bilgi edinmek isteyenlerin 1979/190 dosya no.su ile memuriyetimize müracaatları ilan olunur. 23.6.1980.

(Basın 4840-800)

Mitsotakis...

(Baştarafı 3. sayfada)

Hava sahası kontrolü konusunda Yunan Dışişleri Bakanı, Yunanistan'ın amacının uygulayacağı kontrolle sivil havacılık uçuşlarını engellemek değil, aksine emniyeti sağlamak olduğunu savundu. Mitsotakis şöyle dedi:

"Ancak bu sorunun bir başka yönü vardır. Bu da Ege denizinde NATO çerçevesinde yapılacak askeri tatbikatların sorumluluğu ve denetimidir. Yunanistan, 1974'de Türkiye'nin Kıbrıs müdahalesi karşısında takındığı pasif tavır üzerine, NATO'nun askeri kanadından ayrılmak mecburiyetinde bırakılmıştı. Ancak Yunanistan'ın isteğinin yeniden NATO'ya dönmek olduğu konusunda hiç bir kuşkuya yer yoktur.

Bu, hiç bir zaman bir tek müttefikin arzu ve taleplerine göre olmayacaktır. Bu çerçevede Kıbrıs sorununu ortaya atabilirim. Adanın ekonomik gücünün yüzde 80'i, yüzde 18'lik bir azınlığın elinde bulunmaktadır. Ve bu BM Genel Kurulu Güvenlik Konseyi kararlarına rağmen yapılmaktadır. Aynı kararlara göre, işgal kuvvetleri geri çekilmeli ve iki toplum arasında görüşmeler başlamalıdır. Her zaman sıkı bir dostlukla bağlı olduğumuz ABD'nin zor zamanlarda bize yardımcı olduğunu unutmamak gerekir. Ancak diktatörlük devresindeki durum ve Kıbrıs çıkartmasına Yunan halkının psikolojik tepkisi bu ilişkileri zedelemiştir. NATO'nun askeri kanadına dönüşümüz konusunda Amerika en önemli rolü oynamaktadır. Bu, Atlantik Paktı'nın Güneydoğu kanadının normal çalışması ve devamlılık sağlanması konusunda ABD'nin önemini ortaya koymaktadır. Kaldı ki ABD üslerinin Yunan topraklarında kalkış konusu da bu konuya sıkı sıkıya bağlıdır."

Yunan Dışişleri Bakanı Mitsotakis, Federal Almanya'nın Türkiye'ye 600 milyon marklık bir askeri yardımda bulunmasına da değindiği konuşmasında, bunun Egedeki kuvvet dengesini tehdit ettiğini öne sürdü.

Alman halkının Berlin konusunda olduğu gibi, Yunan halkının da Ege konusunda çok hassas olduğunu söyleyen Mitsotakis sözlerine son verirken, "Uluslararası barışın tehlikede bulunduğu bu sıralarda, Yunanistan için, barışın korunmasına katkıda bulunmak özellikle önemlidir" dedi.

IMF'nin...

(Baştarafı 3. sayfada)

Para Politikası" konulu seminerde, IMF'nin Üçüncü Dünya ülkelerinin kalkınma taleplerine yanıt vermediğini tespit ettiler. IMF'nin sanayileşmiş ülkelerin istekleri doğrultusunda hareket ettiğini belirten birçok konuşmacı, Üçüncü Dünya ülkelerinin ise çeşitli güçlükler nedeniyle birbirlerine yeteri derecede destek sağlayamadıklarını söylediler.

Cuma günü çalışmalarını sona erdiren uzmanlar, yayınladıkları ortak bildiride, IMF'nin kaldırılmasını ve uluslararası alanda para politikalarını düzenleyen yeni bir örgütün kurulmasını talep ettiler. Önerilen yeni örgütün, para birliğini dolar veya altın temelinde değil, hammaddeler temelinde sağlaması önerildi.

Rusya...

(Baştarafı 3. sayfada)

Avrupa'ya, Cruise ve Pershing-2 füzeleri yerleştirme kararından geri dönmedikçe görüşmelere oturmayacağını söylüyordu. Sözkonusu NATO füzeleri, Sovyetlerin SS-20 füzeleri ve Backfire bombardıman uçaklarına karşı bir önlem olarak Batı Avrupa'ya yerleştirme kararı almıştı.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Siyasi Bürosunun bildirisini duyuran TASS, ayrıca Batılıların nötron bombası yapma kararını da eleştirdi.

Hükümetten...

(Baştarafı 3. sayfada)

tafa Beydilli şunları belirtti:

"Bundan üçbuçuk ay önce başlattığımız direniş haklı bir direnişti, çünkü maaşlarımızı alamıyorduk. Gerçi hükümet partizanlık uygulayarak belediyemize mali destek sağlamıyor, ama bizim bundan başka silahımız yoktu. Gereken her yere başvurmuş, sonuç alamamıştık. Tüm arkadaşlarımızın maaşları ödenince işbaşı yaptık" dedi.

Belediye Başkanı Sabahattin Demirel ise şunları söyledi:

"İşçilerin maaşlarını ödeyemez duruma geldik. Bilindiği gibi belediyelerin gelir kaynakları dar ve sınırlı olduğu için, bugüne kadar belediyeler devlet tarafından desteklenmiştir. Oysa bugünkü iktidar CHP'li belediyelere yapılan yardımı kesmiştir. Biz CHP'li belediye başkanları zor durumda bırakılarak, çalışamaz hale getirilerek istifaya zorlanmaktayız. Ama biz kaçmıyoruz. Son çare ve zorunlu olarak gayrimenkulleri satıp, işçilerin maaşlarını ödemekteyiz.

KAYIP — Nüfus hüviyet cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür.
M. Ali KUTSAL

KAYIP — Nüfus hüviyet cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür.
Ali Aslan CANDAN

TRT yangına körükle gidiyor

(Baştarafı 1. sayfada)

böyle bir haberi Türkiye çapında yayarak hem Çorum'da, hem de Türkiye'nin diğer illerinde olayların daha da kızışması için ortam hazırlamıştır.

TRT, Türkiye Cumhuriyetinin Radyo ve Televizyonu gibi davranmamakta, üzerindeki büyük sorumluluğu hissetmemektedir. TRT olayları gerçeğe uygun ve vatandaşları yatıştırıcı yönde vereceğine, tam tersi bir tutum takınmaktadır. Haberlerin bu şekilde verilmesinin sorumlusu kimdir? Yangına körükle gidenler kimdir? TRT'nin bu tutumunda hükümetin MHP'yi himaye eden politikasının bir rolü yok mudur? Anarşiyi gerçekten önlemek isteyenler, Türkiye Cumhuriyetinin Radyo ve Televizyonundaki, yangına körükle giden sorumluları artık görmelidirler.

Hükümet, MHP'li...

(Baştarafı 1. sayfada)

rınca, halk kendisini savunmak için tedbir aldı. 1 Temmuz günü MHP'liler Sosyal Sigortalar Hastanesi yanında Gülabi Bey Mahallesindeki ilericilere saldırdılar. Halil Coşkuner ve babasını kaçıran faşistler, bu yurttaşlara işkence yaptılar. 2 Temmuz günü faşistler saldırılarına devam ettiler. Terlemez Mahallesinde yapılan saldırıda gene onlarca ev yakıldı. Evlerinin yakılmasını engellemek isteyenhalk, jandarmalar tarafından durduruldu.

"Köylerden gelen bir minibüs faşistler tarafından durduruldu. 20 kişi rehin alındı, bunlardan dördü yaralandı.

"4 Temmuz günü faşistler bir provokasyon tertipleyerek, polis ve güvenlik kuvvetleri desteğinde ilerici halka karşı saldırıya geçtiler. Saat 12.00 civarında faşistler Alaaddin Camisini sardılar. Daha sonra Alaaddin Camisine komünistler saldırdı, bomba atıldı şeklinde haberler gönderdiler. MHP tarafından kışkırtılan 1000'i aşkın kişi Terlemez Mahallesinden Milönü'ye doğru saldırıya geçti. Evler yakıldı.

"MHP bu saldırıları başlattığı anda polis ve Kayseri'den gelen jandarma komando birlikleri Milönü semtine gelerek halka ateş açtı. Bu ateş sonucunda Mustafa Yıldırım, Veysel Özdemir adlı öğretmenler ağır yaralandı. CHP delegesi Raif Erdem ise öldürüldü. Son olarak bizzat devlet yetkilileri olaylarda beş kişinin öldüğünü açıkladılar. Onlarca yurttaş yaralanmıştır. Birçok kişi gözaltına alındı. Bütün bunlar hükümetin açıkça saldırganların yanında yer aldığını göstermektedir. İlerici halkın oturduğu mahalleler polisler tarafından basılmaktadır.

"Bilindiği gibi Çorum kontrgerillanın kırmızı bölgesidir. MHP'liler Çorum'da ilerici halkı göçe zorlamak veya yok etmek planı içindedirler. Çorum saldırganın hakim olduğu sessiz bir şehir haline getirilmek isteniyor. Polis teşkilatı faşistlerin etkisi altındadır. Kayseri'den gelen komando birlikleri bu saldırılar karşısında MHP'lileri kollayan bir tutum almışlardır. Saldırganları destekleyen bütün sorumlular hakkında işlem yapılmasını istiyoruz.

"Partimiz, direnen Çorum halkını maceracı kişilere karşı da uyanıklığa çağırmaktadır. Maceracı tutumlar, halkın mücadelesine hizmet etmiyor, aksine bu mücadeleyi zayıflatıyor. Çorum halkı bu gibi davranışlara itibar etmemekte, dostunu düşmanını ayırmaktadır.

"Faşistlerin bölücü çabaları boşa çıkmakta, Çorum halkı Alevisi Sünnisiyle birlikte MHP'li ırkçı ve yobazlara karşı mücadele etmektedir. Partimiz üyeleri, halkla omuz omuzadır, halkın malını ve canını koruma mücadelesine katılmaktadır.

"Hükümeti bir kere daha uyarıyoruz: MHP'yi kollayarak istikrar sağlamaya olanak yoktur. Bu tutumlar Türkiye'yi dış düşman karşısında zayıf düşürmekte Brejnevleri sevindirmektedir."

"Olaylardan, uyarıldığı halde tedbir almayan Vali Vekili Çavuşoğlu sorumludur.

"İlişikte İçişleri Bakanlığı Müsteşarı Durmuş Yalçın'ın Çorum Vali Vekiline çektiği bir telgrafın fotokopisini sunuyoruz. Telgraf dün sabah çekilmiş ve Vali Vekili tedbir alma konusunda uyarılmıştır. Ancak gereken yapılmamıştır, böylece olayların çıkması ve büyümesi bizzat Vali Vekili Yüksel Çavuşoğlu tarafından teşvik edilmiştir. Böylece köylerden de güç yığan MHP halka saldırılar düzenleyebilmiştir. Yurttaşlar ölmüş, onlarcası yaralanmıştır. Onlarca ev MHP'liler tarafından yağmalanmış ve tahrip edilmiştir.

"Vali Vekili Yüksel Çavuşoğlu geçtiğimiz günlerde görevden alınan Çorum Valisinin yerine İçişleri Bakanlığı Özlük İşleri Müdürü iken MHP'lilerin isteği üzerine Çorum Vali Vekilliğine atanmıştır.

"Çorum'un kimlerin eline bırakıldığını ortaya koyan bu telgrafı bütün kamuoyunun dikkatine sunuyoruz."

TELGRAFIN METNİ ŞÖYLE:

T.C.
İçişleri Bakanlığı
Özel Kalem Müdürlüğü
Sayı: 11-1-19-1500
4-7-1980

Sayın Yüksel ÇAVUŞOĞLU
Çorum Vali Vekili.

Çorum'da meydana gelen olaylarda köy ve köylülerin ise karıştığı veya karıştırılmak istendiği, bazı köylülerin şehir ve kasabalarda bulunan yakınlarına silah getirerek ya da olaya karışarak yardımcı oldukları, bu sebeple Çorum'un köylere açılan çıkış yollarının ağzında daimi kontrol yapılması gerektiği, Bahabey Koruluğu ve Su Deposu bölgesi ile Kusray köyünden Nadir Pınar'ı ve Milönü Mahallesine gelen yolun kontrol altına alınması gerektiği, Akaca, Sungurlu, Mecitözü ilçelerinin de hassas olduğu, buralarda da tedbirli bulunulmasının gerektiği, olayların sıcaklığını kaybettirdikten sonra provokatör ve suçluların silahları ile birlikte yakalanması için çok sıkı bir silah aramasının zaruri olduğu ileri sürülmüştür.

Bilgilerinizi rica ederim.

İmza
Durmuş Yalçın
Müsteşar
İçişleri Bakanı Y.

Adana'nın...

(Baştarafı 1. sayfada)

laşıldı.

Doğansemt Mahallesinde MHP'lilerin evlerinde en az yabancı 3-4 kişinin bulunduğunu söyleyen mahalle sakinleri, "Şayet mahalle esaslı bir şekilde aransa, birçok otomatik silah çıkar. Çünkü geceleri sürekli otomatik silah sesi geliyor. Bu arada aranan katillerin yakalanması da mümkündür" dediler.

YAVUZLAR MAHALLESİNDE KAHVE TARAMALARI

Yavuzlar Mahallesinde de komandolar tarafından kahvelerin tarandığı bildirildi. Haziran ayı içinde bu mahallede taranan iki kahveden birinde 3 kişi ölmüş, diğerinde birçok yurttaş yaralanmıştı. Bu mahallelerde oturan MHP'lilerden bazılarının kendisini CHP'li olarak gösterdikleri, bunların daha çok, canilerin saklanmasını ve istihbarat toplama işlerini yaptıkları söyleniyor.

Kazım Başer Mahallesi sakinleri, "Şayet bu saldırganlara yataklık yapan, koruyan ve besleyenler hakkında bir soruşturma yapılmazsa, mahallede huzur ve sükun sağlanamaz" dediktensonra, mahallelerinde ikamet edenlerden Yemliha Eren'in evinde silah depolandığını, Ziya Ersoy'un karısının saldırganları sakladığını, Mehmet Eren, Salim Bıçak, Halil Dinler, İbrahim Yetim, Hayrettin Çelik, Yusuf Ünlü Mustafa Malcı, Arif Aksoy, Durak Işık'ın da saldırganlara çeşitli yardımlar yaptıklarını belirttiler.

Huzur ve can güvenliğinin bulunmadığını vurgulayan mahalle muhtarı ve mahalle sakinleri, Sıkıyönetim Komutanlığı ve Vali başta olmak üzere tüm yetkilileri uyardılar ve saldırganların yakalanarak cezalandırılmasını istediler.

SALDIRGANLARI ÜZEYİR ADINDA BİRİ YÖNETİYORDU

Gazeteciler, olaylar sırasında saldırganların sürekli olarak "Üzeyir abi" diye birinden sözettiklerini duydular. Ayrıca Hürriyet muhabiri Saygı Öztürk'ü SSK Hastanesinde iki buçuk saat mahsur tutan saldırganların "Bu komünisti ne yapacağımızı Üzeyir abiye soralım" dedikleri öğrenildi. İki buçuk saat sonra bir komando yüzbaşısı tarafından kurtarılması üzerine başlarında bir doktor ve bir hemşire bulunan kişiler "Komünist asker Moskova'ya" şeklinde bağırdılar.

Üzeyir'in Sigorta semtindeki MHP'lilerin elebaşısı olan Üzeyir adlı kişi olduğu tahmin ediliyor. Bu ikisi kardeşi Mustafa Cacan ile birlikte saldırganların başında görüldü.

YEŞİL RENKLİ RENAULT

Camileri dolaşarak "Komünistler Alaaddin camisinde cuma namazını kıldırmadılar, ateşe verdiler, koşun" diye kışkırtmalarda bulunan kişilerin yeşil renkli Renault otomobil ile dolaştıkları görüldü. Camilerden çıkanlar önceden belli olan dükkanlara ve evlere yöneltildi. Bu kışkırtmalar ve saldırılar başladıktan 15-20 dakika sonra bir arabadan Alaaddin camisine patlayıcı atıldığı öne sürüldü. İçişleri Bakanının açıklamasında bu husus şu şekilde yer aldı: "Bir caminin bombalandığı ve kurşunla tarandığı yolunda bir haber ortaya atılarak halk tahrik edilmiştir. Filhakika Alaaddin camisine yoldan geçen bir arabadan patlayıcı madde atılmış, olup, hasar ve can kaybı olmamıştır. "Çorum Valisi Yüksel Çavuşoğlu ise "Alaaddin caminin bombalanıp yakılmadığını, aslında bu caminin henüz inşa halinde olduğunu" açıklamıştır.

Ayrıca söz konusu caminin faşistler tarafından giriş çıkışı kontrol edilen Terlemez Mahallesinde olması da buraya bombanın ancak MHP'liler tarafından provokasyonu başlatmak için atılacağını gösteriyor.

Olaylar sırasında Tahılpazarındaki belediye temizlik işçilerinin çalışma yerinin tahrip edildiği, Yazı Çarşıdaki Üçevler ve Çiftlik Mezarlığı semtlerinin MHP'liler tarafından kuşatılarak halkın aç bırakıldığı ve evlere ateş açıldığı, kömür deposu yanındaki evlerin yakıldığı öğrenildi. Cumhuriyet başsavcısı cuma gecesinden cumartesi sabahına kadar ölenlerin sayısının onbeş olduğunu açıkladı.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞININ TELGRAFI

Öte yandan, olayların önlenemeyecek boyutlara varacağı istihbaratının edinilmesi üzerine İçişleri Bakanı adına, Müsteşar Durmuş Yalçın'ın Çorum Vali Vekili Çavuşoğlu'na bir telgraf gönderdiği, önlem alınarak provokatörlerin yakalanmasını istediği belirlendi. Ancak, Vali Vekilinin bu telgrafın gerektirdiği önlemleri almakta geciktiği saptandı.

TİKP Basın Bürosu da konuyla ilgili olarak yayınladığı üç numaralı bültende şöyle dedi:

Gazi Eğitimin...

(Baştarafı 1. sayfada)

rek, evrakları aldığı ve müdür odasına çıktığı bildiriliyor. Müdürün silahlı komandolarla birlikte müdür odasına girerek kapıyı kilitlediği öğrenildi. Görevinden alınan Müdür Aydın İpek'in koruma polisinin içeriye girmek istediği, ancak içeri alınmadığı bildirildi. O sırada okuldaki faşistlerin de müdürün odasının etrafında toplandıkları görüldü.

15 dakika sonra faşistler müzik bölümünde "arkadaşlarımız kurşunlanıyor. Bomba atıldı" diye söylenti yayarak olay çıkartmaya çalıştılar. Faşistler daha sonra müzik bölümünde öğretmenleri ve personeli dövdüler.

Sıkıyönetim, okula ikinci bir müdür atanması üzerine meseleyi öğrenmek için, Mustafa Özcan'ı polis marifeti ile Mamak'a çağırdı. Niyazi Altunya ve Mustafa Özcan'dan, niçin ikinci bir müdür atandığını sordu.

Mustafa Özcan'ın daha sonra bırakıldığı öğrenildi.

KAYIP — Nüfus hüviyet cüzdanımı kaybettim. Geçersizdir.
Mutalip BOZDOĞAN

«Sivas'ta olaylar...

(Baştarafı 1. sayfada)

Karakolunda görevli bekçi Rıza Çetin, Osman Nuri Gezmen Karakoluna sürüldü. Çevresinde solcu ve Alevi olarak bilinen bekçi Rıza Çetin'in daha önce de, zorla yazı silme işlerinde görevlendirildiği bildirildi.

Bu arada bekçi anlaşılamayan bir şekilde öldürüldü.

Bekçi ölmeden önce (saat 21-22 sıralarında) bakkala çay almaya gönderildi. Bekçi bakkala "Zeki isimli bir polisle tartıştıklarını, kendisine "Alevi ve komünistlerin..." diye küfür ettiğini, daha sonra çay almaya gönderdiğini anlattı.

Mahalle halkı olayın tertip olduğunu. Sünni kesimden vatandaşların içinde MHP'lilerin "Aleviler karakolu taramış" şeklinde söylentiler yayarak devletin güçlerini halkın üzerine saldırtmak istediklerini söylediler. Yurttaşlar ayrıca her iki olayın da önceden hazırlanmış bir tertip olduğunu belirttiler.

TİKP SİVAS İL ÖRGÜTÜNÜN AÇIKLAMASI

Olaylar üzerine bir açıklama yapan Sivas TİKP örgütü şunları belirtti:

"Özellikle son günlerde MHP'lilerin ve polisin Alevi ve yurtsever yurttaşlara karşı saldırısı yoğunlaşmış durumdadır.

Öğrenciler okula alınmamaktadır. Bu olaylarda okul idaresi ve polis MHP'nin işini kolaylaştırmaktadır.

Bu Olayda saldırıya uğrayan öğrenciler gözaltına alınmış, durumu öğrenmek için giden annesine işkence edilmiştir. Bu durumu protesto eden mahalle halkına açıkça kurşun sıkılmıştır. Bu olay, daha önce Tarsus ve İzmir'de meydana gelen olayların bir benzeridir. Bir tarafta polis terörü bir tarafta MHP.

"Soruyoruz:

"1. Halkı tahrik eden polis Zeki, kanun huzuruna çıkıp yargılanacak mıdır?

"2. Hiç bir mukavemet olmadığı halde ateş emri veren polis yetkilileri tutuklanmalıdır.

"3. Halkta bekçinin öldürülmesinin bir tertip olduğu kanısı yaygındır. Bu mesele açığa kavuşturulmalıdır.

"4. Alibaba Mahallesine düşman olan tutumlar terkedilmelidir."

Valiyi ve yetkilileri göreve çağırıyoruz.

AP Milletvekili...

(Baştarafı 1. sayfada)

kanlık yapmış, 27 Mayıs 1960 hareketinden sonra da Yassıada mahkemelerinde mahkum edilmişti.

A.H. Sancar, İstanbul'da yayınlanan bir gazetenin nisan ayında düzenlediği "Anayasa" seminerinde, 1961 Anayasasına karşı çıkmış, seminere katılan bazı konuşmacıların yargılarını "Millet iradesi" olarak nitelemişti.

Denizcier...

(Baştarafı 1. sayfada)

cier" bizim niyetimizi, Türk-İş'i sokağa dökmemek için harcadığımız çabaları yanlış yorumluyorlar, istismar ediyorlar" dedi. Türk-İş Genel Başkanı, Başbakanın bazı bakanlara söz geçirmediğini ve verilen talimatların dahi uygulanmadığını belirtti.

Tes-İş Genel Başkanı Orhan Erçelik de yaptığı açış konuşmasında Türkiye'deki sorunların sağlıklı çözümü için sağlıklı bir dünya tahlili yapılması gerektiğini belirtti. Erçelik barış ve birlik propagandası altında bloklar arası savaş şartlarının hızla geliştiğini söyledi. Sovyetlerin Afganistan'a, Vietnam'ın Tayland'a müdahalelerini eleştiren Erçelik "çevremizde ve Ortadoğuda genzimizi yakmaya başlayan sıcak savaş kokularını dikkate almadan sorunlarımızı tartışamayız" dedi.

Türkiye'de gittikçe artan anarşi ve terör olaylarına da değinen Erçelik bunlarla mücadele ederken, Anayasa ilkelerinde sebat etmek gerektiğini vurguladı ve "Sorunlarımızı doğuran ana neden, demokrasinin kurallarına ve karakterine ters düşen anlayış ve tutumdan kurtulamayan yönetimdir" şeklinde konuştu.

Daha sonra söz alan Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide, kamu kesimindeki sözleşmelerin bir an önce sonuçlanması için pazartesi günü yeniden görüşmelere başlayacaklarını ve Maliye Bakanlığı 125 sayılı kıdem tazminatı tebliğini geri çekmediği sürece kendilerinin de Danıştayda açtıkları davayı geri çekmeyeceklerini belirtti.

Ulaş-İş Federasyonu Başkanı Emin Kul'un Divan Başkanlığına seçildiği Genel Kurulun çalışmaları 4 gün sürecek.

TİP Ankara il Kongresinde slogan atıldığı gerekçesiyle soruşturma açıldı

ANKARA (ÖZEL)

ANKARA Çağdaş Sahnede dün yapılan Türkiye İşçi Partisi Ankara il kongresi sırasında "Milli birliği zedeleyici" sloganlar atıldığı gerekçesiyle salonda bulunanlar ve slogan atanlar hakkında soruşturma açıldı.

Kongrenin yapıldığı Çağdaş Sahne'ye gelen Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran, Çağdaş Sahnenin girişinde karşılanarak "Sosyalist Türkiye, Tek Lider Boran" sloganları atıldı. Bunun üzerine Sıkıyönetim Savcılığı salona gelerek soruşturmaya başladı. Sıkıyönetimce gözaltına alınanlar olduğu ve soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

Tez Büro-İş Ankara 1 Nolu Şube Kongresi bugün yapılıyor

TÜRK-İŞ'e bağlı, Tez Büro-İş Sendikası Ankara 1 no.lu şubesinin genel kurulu bugün Ankara'da Türk-İş salonunda yapılıyor.

Tez Büro-İş Ankara 1 no.lu şubesine bağlı olan Oyak Renault, Sümerbank, Gima ve Kooperatif Genel Müdürlüğü işyerinde sendikanın 1200 civarında üyesi bulunuyor.

Genel Kurulda seçimlere üç listenin katılacağı AP-MHP yanlılarının da ortak bir liste oluşturduğu bildiriliyor.

Bursa'da devrimci bir genç ve babası yaylım ateşine tutuldu

HABER MERKEZİ

BURSA Yediselviler Mahallesi Dip Sokaktaki evlerinden çıkan Yüksek Mimar Mühendis Ahmet Özkan ve İstanbul DGSA Mimarlık Bölümü öğrencisi TİKP taraftarı devrimci genç İberya Özkan pusu kuran bir katilin silahlı saldırısına uğradılar. Dün sabah saat 08.30 sıralarında meydana gelen saldırıda başından 3 kurşun yarası alan Ahmet Özkan olay yerinde hayatını yitirdi. Yaralanan oğlu İberya Özkan ise Bursa Tıp Fakültesi Hastanesinde tedavi altına alındı. Yapılan ameliyat sonucu sağlık durumu iyiye giden Türkiye İşçi Köylü Partisi taraftarı devrimci genç İberya Özkan ifadesinde saldırganın beyaz giyimli, uzun boylu ve gözlüklü bir şahıs olduğunu, MHP'lilerin etkin olduğu semtte bir süre önce faşistler tarafından tehdit edildiğini belirtti. 3 MHP'li tarafından yolu kesilen İberya Özkan bundan 3 gün önce de İstanbul'da İGD'lilerin saldırısına uğrayarak bıçakla yaralanmıştı. Olaydan sonra İstanbul'a gelen babası Ahmet Özkan, İberya'yı Bursa'ya götürmüştü. Gürcistan göçmeni olan Yüksek Mimar Mühendis Ahmet Özkan Gürcü halk sanatını tanıtmak için çeşitli hikaye ve şiir çevirileri yapmış ve yayınlamıştı.

Ahmet Özkan'ın cenazesi pazartesi günü İnegöl'ün Hayriye köyünde kaldırılacak.

GAZİANTEP'DE

Gaziantep'de önceki gece meydana gelen 3 ayrı olayda 5 kişi öldürüldü, bazı kişiler de yaralandı.

Kimlikleri belirlenemeyen kişiler önceki gece saat 21.00 sıralarında Akyol Camisi önünde Mehmet Oğuzcanlı adlı bir lise öğrencisine tabancalarla ateş ederek ölümüne neden oldular. Olayda Mustafa Karaoğlan adlı 50 yaşındaki bir kişi de kaza kurşunlarına hedef olarak hayatını kaybetti.

Bu arada Belediye Elektrik İşletmesinde çalışan Süleyman Pekdemir ve Müslüm Demir adlı işçiler gece geç saatlerde evlerine giderken Gaziantep Lisesi önünde saldırıya uğradılar. Olayda işçiler aldıkları kurşun yaraları ile öldüler, Mehmet Tütüncü adlı bir kişi de ağır yaralandı.

Gece meydana gelen diğer bir olayda ise Eğitim Enstitüsü öğrencisi Hakkı Sürücü Kayaönü Mahallesindeki evinin önünde uğradığı saldırı sonucu öldü. Olayda Dede Turan adlı bir kasap da yaralandı. Katillerin kimliklerinin belirlenmesine çalışılıyor.

İSKENDERUN'DA BİR İŞÇİ ÖLDÜRÜLDÜ

İskenderun Demir-Çelik fabrikasında çalışan Abdurrahman Akar adlı işçi dün sabah saat 7 sıralarında evinden işyerine giderken Esentepe Mahallesinde henüz kimliği belirlenemeyen bir kişi tarafından tabancayla ateş açılarak öldürüldü.

KOMANDONUN ADLİYEDEN KAÇIŞI İLE İLGİLİ OLARAK BİR POLİS TUTUKLANDI

Karadeniz Teknik Üniversitesi öğretim üyesi Necdet Bulut'u öldürmek suçundan tutuklu bulunan Tamer İpekoğlu'nun Trabzon Adliyesinden kaçışı ile ilgili olarak bir polis memuru tutuklandı. Kaçma olayında ihmali görülerek tutuklanan polisin adının Ömer Yüce olduğu öğrenildi.

Bakırköy'de 2 jandarma bir esnafı dipçikle dövdü

İSTANBUL (ÖZEL)

BAKIRKÖY'de pazartesi akşamı saat 20.30 sıralarında bir kahvehanede oturmakta olan Mehmet Yıldırım adlı esnaf hiç bir gerekçe olmadan iki jandarma tarafından dipçiklerle dövüldü.

İki jandarmanın kahveye geldiği sırada ayak ayak üstüne atmış oturmakta olan esnaf Mehmet Yıldırım. "Neden ayağa kalkmadın" diyerek iki jandarma tarafından dipçiklerle dövüldü. Bakırköy Merkez İlçe Jandarma Karakoluna bağlı olarak devriye gezen iki jandarmanın daha önce de Yıldıztepe Mahallesinde birçok insanı sudan gerekçelerle dövdüğü ve jandarmanın bu tutumunun halkta tepki yarattığı bildirildi.

Çorum'da Demirel istikrarı

(Baştarafı 1. sayfada)

Camisine bomba koydu" yaygarasıyla saldırıya geçtiler, yaktılar yıktılar. Oysa sözkonusu cami faşistlerin ilerici halkı sokmadığı bir semtte bulunuyor. Ve halkın oturduğu semtlerde bizzat halk camilere kışkırtma saldırıları yapılabileceğini düşünerek koruma önlemleri alıyor. İşte tertip bu derece acemice hazırlanıyor ve sahneye konuyor.

Ama AP'nin TRT'si ciddi ciddi caminin bombalanmasından sözediyor ve "İki grubun çatıştığından" demvuruyor. İnsanı çileden çıkaran bir yalancılık. Katliama davetiye çıkarılıyor. Güvenlik kuvvetlerinin tutumu ise gerçekten ibret verici. Saldırıya uğrayan, can ve malı yokedilen halk çoğu yerde bizzat güvenlik kuvvetlerinden baskı görüyor. Güvenlik kuvvetlerinin arama yaptığı ilerici yurttaşların evleri arkadan gelen MHP'liler tarafından yakılıyor, yağmalanıyor. Polisin açtığı ateşle yurttaşlar ölüyor, yaralanıyor.

Suçlu belli: MHP. Suç belli: Halka karşı katliam girişimi. Hükümetin ise halka saldırıları körüklemek ve desteklemekten başka bir tutumu yok. Kim yapıyor bu saldırıları? Ecinniler mi? Yoksa caminin bombalanmasına çok kızan tanrı mı? Demirel'e MHP'ye karşı tek söz söyletmek ne mümkün!

Çorum'da halk semtten semte göçetmek zorunda bırakılıyor. Şehir tam bir kutuplaşma içinde. Mezhep çatışması MHP tarafından sürekli körükleniyor. Sadece Çorum'da değil, bütün Türkiye'de yurttaş semtten semte, şehirden şehire ve sonunda ülkeden ülkeye göçe zorlanıyor. Nereye gitsin Çorumlu, nereye gitsin Maraşlı, Yozgatlı, Konyalı söyler misiniz bay Demirel? Kırkbeş milyon insanı nereye göndermeyi düşünüyorsunuz? Demek ki istikrar böyle sağlanacak.

Tercüman gazetesi Demirel'in güvenoyu almasından aşka gelip "Yürü üzerine yürü, her yerde hissedilsin devletin gücü" gibi sloganlar atıyor. Şehirlerin, köylerin bölük bölük bölünmeye çalışıldığı, bölücülerin bizzat iktidarın kanatları altında icrayı sanat ettikleri bir ülke haline getirilmiştir Türkiye. Böyle istikrara kargalar bile gülmektedir. Bugün halkı ağlatmayı program edinenlerin Rusya'yı güldürmekten başka yapabilecekleri bir şey yoktur. Kendilerine, yani Demirellere ve Türkeşlere gelince....bakınız söyleyeyim: Fatih Sultan Mehmet vardı, Yavuz Sultan Selim vardı, Abdülhamit vardı, Bayar ve Menderes vardı, yani halka zulmeden bilcümle saltanat sahipleri bir zamanlar vardılar. O zamanlar ve daha önceleri halk da vardı. Şimdi sultanların ve faşist zalimlerin yerlerinde yeller esiyor. Ama halk yine vardır. Yine olacaktır. Çorumlu olacaktır, Maraşlı olacaktır, Konyalı ve Yozgatlı oyine olacaktır.

Heper: "İşçi emeklisinin elindeki baston da alındı"

ANKARA (GHA)

TÜRKİYE İşçi Emeklileri Derneği Başkanı Sadi Heper, hayat pahalılığı karşısında işçi emeklisinin alım gücünün tamamen ortadan kalktığını söyledi.

Gelirinde herhangi bir artışın olmadığı işçi emeklisinin kaderi ile başbaşa bırakıldığını belirten Heper, alım gücü sıfıra inen işçi emeklisinin son günlerde bile rahat edemediğini, meclislerde bekleyen ve hâlâ çıkartılamayan yasa tasarısının işçi emeklisini yakından ilgilendirdiğini söyledi.

"2167 sayılı yasa ile işçi emeklileri mağdur edilmiştir. İşçi emeklilerinin birtakım haklarını daraltan bu yasanın düzeltilmesi için mutlaka meclislerde bekleyen yeni tasarının yasalaşarak çıkması gerekmektedir.

"Hayat pahalılığı, zaten beli bükülenişçi emeklisini şimdi daha da kamburlaştırmıştır. Elinde tek dayanağı olan baston bile emeklimize çok görülmüş, elinden alınmıştır. 1970 emeklileri ile 1970 öncesi emeklileri arasında hâlâ adaletsizlik devam etmektedir. Amacımız, bir an önce yeni yasa tasarısının çıkartılmasını ve işçi emeklisinin elinden alınan bastonun yeniden iadesini sağlamaktır.

Gülten Yılmaz adlı bir yurtaş duvarını kirleten komandoların yazılarını temizliyor. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Silifke'de duvarlara yazı yazan komandoları halk yakaladı

SİLİFKE (ÖZEL)

MHP'liler Silifke'nin Atik Mahallesinde bütün sokakların isimlerini duvarlara yazı yazıp değiştirerek ve altına kız isimleri yazarak halkın büyük tepkisini topladılar.

"Bozkurt Sokağı", "Ergenekon Sokağı", "Ya tam susturacağız, ya kan kusturacağız" "ÜGD" gibi yazılar yazan komandolar yazıların altına MHP imzası atıp, malledeki genç kızların da isimlerini yazdılar. Bunun üzerine mahalle halkı duvarları boyamaya girişerek bu yazıların üzerlerini kapattı. Bu arada da yakaladıkları bazı MHP'lileri de tartakladı. Olay üzerine mahalleye gelen bazı emniyet yetkilileri, "yazanları yakalayıp bize bildirin" dediler. Mahalle halkı Sinan Çoban, Yüksel Güreş ve Ali Özlü adlı komandoların hangi duvarlara yazı yazacaklarını daha önce belirlediklerini açıkladı.

Duvarına komandoların yazı yazdığı Gülten Yılmaz adlı bir kadın, duvarını temizlerken, "Milletin duvarlarını kirlettikleri yetmiyormuş gibi, bir de kızlarımızın isimlerini yazıyorlar" diyerek tepkisini dile getirdi.

Bossa'da gözaltına alınan 7 kişi İşçiler direnince, serbest bırakıldı

ADANA (ÖZEL)

BOSSA Fabrikasında gözaltına alınan 7 kişi, işçiler direnince serbest bırakıldılar.

30 Haziran günü Bossa Fabrikasında işçiler, Adana Kapalı Cezaevinde 4 sol görüşlü tutuklunun öldürülmesini protesto etmek amacıyla pankart asılmasından sonra 7 kişinin gözaltına alınmasına karşı çıktılar. Pankart asanları tanıdıkları gerekçesiyle gözaltına alınan 7 kişi diğer işçilerin direnmesi sonucu, ifadeleri alındıktan hemen sonra serbest bırakıldı.

BAŞSAĞLIĞI

Değerli arkadaşımız İberya Özkan'ın babası

Ahmet Özkan

Bursa'da uğradığı saldırı sonucu öldürülmüştür.
Ailesine ve yakınlarına başsağlığı dileriz.

TİKP Başkanlık Kurulu

GIYAP İLANI
ZEYTİNBURNU 1. ASLİYE HUKUK HAKİMLİĞİNDEN
1980/19

Davacı Vakıflar Başmüdürlüğü vekili Av. Fevzi Yavuz tarafından davalılar Mehmet Günel ve Hatice Güllü aleyhine açılan işgal tazminatı davasında

Adresi meçhul bulunması sebebi ile kendilerine ilanen davetiye tebliğ edilen davalılar Mehmet Günel ile Hatice Güllü'nün duruşmanın muallak bulunduğu 11.7.1980 günü saat 10.00'da mahkemeye gelmeleri veya kendilerini bir vekil ile temsil ettirmeleri aksi taktirde yargılamanın gıyabında icra edileceği gıyap kararı yerine geçerli olmak üzere ilan olunur.

(Basın: 4820-791)

Sergilerde bu hafta

İSTANBUL

● ULUSLARARASI 8. İSTANBUL FESTİVALİ içinde yer alan ve önümüzdeki hafta da sürecek olan sergiler şunlar: "Çevreden Yeni Görünümler" sergisi 7 Temmuz günü İstanbul Belediyesi Taksim Sanat Galerisinde açılıyor. AKM Fuayesinde "Kuşaklar-5" fotoğraf sergisi, Yapı ve Kredi Bankası Galatasaray Sanat Galerisinde "Türk Basınında Atatürk" sergisi, aynı bankanın Çemberlitaş'taki kütüphanesinde "Resimlerle Eski İstanbul" sergisi, Beyoğlu Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde "Anadolu El Sanatlarında Boncuk" sergisi, Devlet Güzel Sanatlar Akademisinde "8. Uluslararası İstanbul Festivali Afiş Yarışması" sergisi, Beşiktaş Devlet Resim ve Heykel Müzesi bahçesinde 1. "Günümüz İstanbul Sanatçıları Açık Hava Sergisi" (resim, heykel, seramik, özgün baskı) sürüyor.

● DEVLET TATBİKİ Güzel Sanatlar Yüksek Okulunun çeşitli bölüm öğrencilerinin yıl sonu sergisi okul salonunda 1 Ağustos tarihine dek sürecek.

● "TÜRK MOTİFLERİYLE Perdelik Kumaş, Dizayn Yarışması" sergisi Yapı ve Kredi Bankası Galatasaray Sanat Galerisinde 16 Temmuza dek sürecek.

● HÜSNÜ ZÜBER'in Süleymaniye'deki Türk ve İslam Eserleri Müzesindeki "Kaşıklar Üzerinde Türk Motifleri" sergisi 12 Temmuza dek izlenebilir.

ANKARA

● ALAATTİN KEKLİK'in yağlıboya resim sergisi, Türk-İş sergi salonunda 10 Temmuza dek sürüyor.

OĞUZ AKTAN–ENDERCAN ERBEŞ karikatür-fotoğraf sergisi Zafer Çarşısı üstü sergi çadırında 10 Temmuza dek izlenebilir.

● İNGİLİZ FOTOĞRAF SERGİSİ, Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde 15 Temmuza dek açık kalacak

● "KADIN DERNEKLERİ FEDERASYONU Artık Eşyaların Değerlendirilmesi Sergisi" Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde 15 Temmuza dek izlenebilir

● EVREN HAKYEMEZ suluboya pastel resim sergisi 15 Temmuza dek Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde açık kalacak.

Fehmi Erdoğdu'nun yarışmalı I. "Günümüz İstanbul Sanatçıları Açık Hava Sergisi"nde, seramik dalında ödül alan yapıtı.

● SABAHATTİN ERGİN'in yağlı boya resim sergisi Devlet Resim ve Heykel Müzesinde sürüyor.

● AVNİ ARBAŞ-TURAN EROL-BEDRİ RAHMİ EYÜBOĞLU-ORHAN PEKER-RAHMİ TANTUĞ karma resim sergisi Artizan Sanat Galerisinde ay sonuna dek izlenebilir.

● ANKARA-İSTANBUL SANATÇILARI karma resim sergisi Leonardo Sanat Galerisinde 31 Temmuza dek açık kalacak

● KARMA RESİM SERGİSİ Vakko Sanat Galerisinde ay sonuna dek sürecek.

İZMİR

● HALK EĞİTİM Merkezi El Sanatları Sergisi, Akbank Konak Sanat Galerisinde 14 Temmuza dek sürüyor.

Türk halk bilmeceleri üzerine

Hüseyin Görür

Bilmeceler, halkımız arasında en çok tanınan, en çok sevilen halk edebiyatı türüdür.

Bilmecelerde amaç; karşılıklı sınav, uzun kış gecelerinde kişi ve gruplar arasında yarışma, yarışırken öğrenme, öğretme ve eğlendirmedir.

Bilmeceyi kısaca "Bazı özelliklerini üstü kapalı bir şekilde anlatarak, bir şeyin adını söylemeden onun ne olduğunu bilmeyi karşı kişi veya kişilere bırakan bir edebi türdür" diye kabaca tanımlayabiliriz.

Bilmece, bilmek fiilinden kaynaklanır. Tarihçesini araştırırsak çok eski kaynaklarda örneklerine rastlayacağımız gibi; aynı ismi karşılamak üzere "Tabmak, Tabmaca Tabzuğ, Tabışmak, Matal, Mesel, Cumbak. Hikaye ve Muamma" gibi çeşitli isimler kullanıldığını da görürüz.

Bilmeceleri çok değişik biçimde tasnif edebiliriz.

Yapılabilecek en kaba tasnif "Şiirsel bilmeceler. Konuşma dilinde söylenen bilmeceler" şeklinde olanıdır.

Bundan ayrı olarak, bilmeceleri:

A — Şiirsel, hece vezninde kafiyeli bilmeceler.

B — Zeka ve kelime oyunlarına dayanan bimeceler.

C — Yine zeka oyununa dayanan matematiksel bilmeceler.

D — Gazete ve dergilerde yayınlanan, daha çok kültürlü zümreye hitabeden kare bilmeceler.

E — Şekilli (çizimli) bilmeceler.

F — Olayların çözümüne dayalı (genellikle polisiye) bilmeceler şeklinde de tasnif edebiliriz. Ancak C ve D bölümlerinde sözkonusu edilen bilmeceler, diğer bölümlerde yer alan bilmecelerin ortak özelliği olan ANONİM'lik özelliğini taşımazlar. Ayrıca daha kültürlü bir zümreye hitabederler. Ancak bunlardan bir bilmece prubu olarak sözetmekte de yarar vardır. Aynı şekilde halk şiirinde koşma tarzında "Muamma" denen türde de konu bilmecedir. Halk şairleri birbirlerini bu koşma tarzındaki bilmecelerle sınarlar. Bu türde de folklorik ürünlerde ortak özellik olarak aranan anonimlik özelliği sözkonusu değildir. Buna rağmen bu tür "muamma"ları da konumuz içinde incelemekteyiz.

Yapıları dikkate alındığında bilmeceleri ayrı bir tasnife tabi tutabiliriz:

1 — Başlangıç kısımları kalıplaşmış olanlar: (1)

a- Metel metel
b - Mesel mesel
c - Bilmece bildirmece
d - Tap, tapmaca
e - Benim bir...........var
f - Acayip bir nesne gördüm
g - Ol nedir kim,

Şeklinde başlayan bilmeceler.

2 — Sorulan nesnenin olumlu olumsuz özellikleri belirtilerek sorulan bilmeceler:

Ağzı var, dili yok-Yanıt: Dilsiz-bilmecesinde olduğu gibi.

3 — Ses taklidine dayanan bilmeceler:

Vınnn....vit-bunu bilmeyen it-Yanıt: Sapan taşı-bilmecesinde olduğu gibi.

4 — Kelime oyunlarına dayanan bilmeceler:

a - Kelimenin bölünmesiyle oluşan bilmeceler:

Lamba yandı İS oldu
Kapak düştü TAN diye
Annem bağırdı BUL diye-Yanıt

İSTANBUL- bilmecesinde olduğu gibi,

b - Kasıtlı vurgu, yanlış duraklama yapılarak sorulan bilmeceler;

Bir kafada yüz kulak-Yanıt: Bir kafada yüz ve kulak-bilmecesinde olduğu gibi.

c- İki anlamlı kelimelerle oluşturulan bilmeceler;

Dik durur otlar-Yanıt: Otlar dik durur- bilmecesinde olduğu gibi.

d - İki anlamlılığı kelimeden gelmeyen tanımlamanın kendisi olan bilmeceler

Benim bir kızım var
Et istemez g... ister- Yanıt: Sandalye- bilmecesinde olduğu gibi.

Baştan beri yaptığımız bu tasniflerden ayrı olarak, bilmeceleri içeriklerine bakarak kaba bir tasnife daha tabi tutabiliriz: (2)

1 — Alfabenin belli harf veya işaretlerinin konu edildiği bilmeceler:

Bende var, sende var; alemde yok, adamda yok (Yanıt: Arap alfabesinde nokta)

2 — Bir bilmecede birden çok soru bulunan örnekler:

Biri der vay başım
Biri der ben hoşum
Biri der er sabah olsun
Biri der geç sabah olsun. (Yanıtlar: Yastık, yorgan, yatak, kapı)

3 — İnsan, insan vücudu ve vücudun parçalarıyla ilgili bilmeceler:

Yedi delikli tokmak, bunu bilmeyen ahmak. (Yanıt: Baş)

4 — Soyut kavramları tanımlayan bilmeceler:

Baba bana bez getir
Çarşıya git tez getir
İğrilmemiş iplikten
Dokunmamış bez getir. (Yanıt: Uyku)

5 — Yakın çevremizle (bina, han, hamam, köprü, minare vs.) ilgili bilmeceler:

Dolana dolana zıpçıktı
Seni bu deliğe kim tıktı. (Yanıt: Minare)

6 — Yöremizde yetişen hayvanlarla ilgili bilmeceler:

Bir acayip kuş gördüm
Yerde yürür izi yok
Eti haram sütü helal
Boğazladım kanı yok. (Yanıt: Arı)

7 — Yöremizde yetişen bitki, ağaç, meyva ve sebzelerle ilgili bilmeceler:

Bir küçücük kuyum var, içi dolu suyum var. (Yanıt: Limon)

8 — Küçük espriler üzerine kurulan bilmeceler:

Bir adamın karnı zil çalmış, sonra ne olmuş? (Yanıt: Teneffüs olmuş)

9 — Yanıtı sorulan sorunun kendisi olan bilmeceler:

Dik durur otlar. (Yanıt: Ot)

***

Baş tarafta bilmeceleri ilk kaba tasnife tabi tuttuğumuzda şiirsel bilmecelerle bunların yanında konuşma dilinde sorulan bilmecelerden sözetmiştik. Şiirsel bilmeceleri söyleyen kişinin kültür düzeyine uygun olarak vezinler düzenli veya düzensiz olabilir. Değişik kafiye düzeninde bilmecelere rastladığımız gibi, kafiyesiz olanlarına da rastlamaktayız. Şiirsel bilmecelerin, tek mısralık örneklerinin yanında genellikle iki mısradan oluşan örneklerle 3, 4, 5, 6, veya daha çok mısralı örnekleri de görülmektedir. Şiirsel bilmecelerde düz kafiyeli, zengin kafiyeli, cinaslı kafiyeli örnekler bulunmaktadır.

Konuşma dilindeki bilmecelerde vezin, kafiye gibi unsunların doğal olarak bulunmayışı nedeniyle bu tür, belleklerde daha zor kalır. Bu nedenle daha az yayılır, daha az tanınır.

Eski halk hikayelerini incelediğimizde bilmece örnekleriyle karşılaşmaktayız. Bunlar daha çok konuşma dilinde sorulan bilmece örnekleridir. Bu hikayelerde bilmeceyi genellikle yöneten (padişah, sultan, kral, şah, prens vb.) sorar. Bazen de bir bilge kişi sorar, yöneten kişinin adına. Muhatap ya komşu ülkenin yöneticisidir -ki onu kızdırmak, sınamak, mahçup etmek veya kendisinin daha akıllı, daha üstün olduğunu kanıtlamak için sorulur.-Bazen de bilmece, hikayenin kahramanına yöneltilir. Bilmecenin çözümü halinde yöneticinin kahramanı ödüllendireceği -genellikle de küçük kızını vereceği- aksi halde cezalandırılacağı söylenir. Her halk hikayesi de genellikle mutlu sonla biter. Yani bilmece çözümlenir.

***

Bu kısa açıklamalardan sonra, bilmece sorma geleneğinin nasıl sürdüğünü görelim:

Bilmecede sorulan nesnenin adı söylenmez. Özellikleri yukarıdan beri açıklanan esaslara uygun olarak, üstü kapalı bir şekilde anlatılır. Çözüm karşı gruba bırakılır. Ama her bilmecenin klişeleşmiş herkes tarafından tartışmasız kabul edilen bir anlamı vardır. Bilmeceyi soran grup karşı gruptan yanıt bekler. Yanıtı verecek grup isterse ipucu olabilecek bilgiler almak için sorular sorar. Örneğin:

– Canlı mı, cansız mı?
– Yenir mi, içilir mi?
– Renkli mi, renksiz mi?
– Çevremizde var mı? gibi.

Bu sorulara alınacak yanıtlara dayanarak çözmeye çalışılır. Çözümleyen grup karşı gruba soru sorma hakkını da elde eder. Bilmece çözümlenemiyorsa bu defa pazarlığa oturulur. "Ne istiyorsun" diye pazarlık açılır. Genellikle pazarlık konuları bilmecenin zorluk veya kolaylık derecesine göre ülkeler, kentler veya kıymetli mal varlığı olabilir. Pazarlıkta bilmeceyi soran, büyük kentlerden birini almaya çalışırken, diğerleri daha küçük bir kent üzerinde anlaşmayı yeğlerler. Kentler alınır, verilir. Örneğin istenen kenti çok bulan grup "Size bu kenti verelim ama, siz de bize falan kenti geri verin" diyebilirler. Pazarlıkta bir yerde anlaşılır. Anlaşma olunca yanıt açıklanır.

Karşı gruptan doğru yanıt alınana kadar sormaya devam edilir. En çok kent veya mal kazanan grup yarışmanın galibi sayılır.

***

Bilmecelerimiz üzülerek belirtmek gerekir ki, diğer folklorik materyaller gibi unutulmaya mahkumdur. Televizyon okumuş-okumamış hemen herkesi tutsak almıştır. Gösterilen her şey iyi-kötü demeden seyredilmekte, dolayısıyla eski eğlence şekillerine ilgi gösterilmemekte, böylece halk kültürümüzün en güzel örnekleri unutulmaktadır.

Peki bu durumda neler yapmalıyız?

İlk önce devlet bu sorunu en az enerji sorunu kadar önemle ele almalıdır. Yozlaşmaya, kuruma ya dur, demelidir. Folklorcularımıza fırsat tanıyarak, halk kültürümüzü en ücra yurt köşelerine kadar taratmalı, derlemeler yaptırmalı, bu derlemelerin sonuçlarını değerlendirerek halk kültürü arşivini kuracak kurullar oluşturmalıdır. Bundan ayrı olarak okullarımıza halk kültürü dersleri konmalı, radyo ve televizyonda daha bilinçli, halk kültüründen kaynaklanan, ya da halk kültürüne dayalı programların yapılması sağlanmalıdır.

***

Şimdi de birkaç bilmece örneği görelim.

1- Alçacık esmem, çıngıllı yosmam.

2- Atatay matatay
İnce belli kara tay

3- Altı ayaklı
İki kanatlı
Uçup giden kuş nedir?

4- Altın tas, gümüş tas
Birini çek, birini bas
Öyle güzel saatler ki
İkisi de hiç kurulmaz

5- Aşağıdan gelen bey oğlu
Başı karanfil dolu
Bakmayın çalımına
Kesesi saman dolu

6- Anneye değmez, babaya değer
Halaya değmez, amcaya değer
Değere değmez, değmeze değer
Vallaha değmez, billaha değer

7- Altı ayaklı fil
Ortasında dil
Ahmak isen zor
Arif isen bil

8- Bir keçim var, var getir
Kes boynunu ye otur
Kış gelince kurur
Yaz gelince yürür

9- Bir köprüden üç kişi geçer
Biri bakar, basar geçer
Biri bakar, basmaz geçer
Biri bakmaz, basmaz geçer

10- Balı gümüş, dalı gümüş
Dalı boynunu eğmiş
Dünyada bil nedir.
Yapraksız olan yemiş.

YANITLAR: 1-Nohut. 2-Karınca 3-Kara sinek. 4-Ay-Güneş. 5-Buğday başağı 6-Dudak. 7-Kantar-terazi. 8- Asma-üzüm 9- Kucağında çocuğuyla bir hamile kadın. 10-Mantar.

günün sanat olayları

● 7. AKŞEHİR Uluslararası Nasreddin Hoca Şenliği, Akşehir'de dün açıldı. Şenlik çeşitli programlarla sürüyor.

● 8. ULUSLARARASI İSTANBUL Festivalinde bugün, İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrolarının "Özgürlüğün Bedeli" (Montserrat) adlı oyunu 19.00'da Aya İrini'de ikinci kez sunuluyor. Emmanuel Robles'in yazıp Mina Urgan'ın Türkçeye çevirdiği oyunu Erol Keskin sahneye koydu. Çevre düzenini Metin Deniz yaptı. Fiyatlar: 100,75 lira.

● AKM Konser Salonunda, 11.00'de Akbank Karagöz-Kukla Tiyatrosunun İstanbul Festivalindeki ikinci ve son gösterisi var. Tacettin Diken'in sunduğu programın Karagöz bölümünde "Yazıcı" adlı oyun, kukla bölümünde de "Sünnet" adlı oyun yer alıyor. Fiyat 50 lira.

halkbilim

Halk ozanlarımız

KUL HASAN VE ÇOCUKLARI

Cemal Akın

Şu Maraş ozan fabrikası... Kul Hasan Maraşlı. Afşin'in Emir İlyas köyünden. 1933 yılında, Hitler'in dünyayı tozu dumana kattığı sıralarda doğmuş. Şimdilerde, Ankara'nın Yenimahalle'sinde, Karşıyaka'nın adını kendisinin koydurduğu Aşık Veysel Durağı semtinde oturuyor. Kendi kondusunda...

Kul Hasan çok eski dostlarımdan... Ünü büyük, yaşantısı dürüst, çalışması geniş bir kimse Kul Hasan... Kızı, oğlu, karısı ve bir düzine de çocuğu var. Hepsi birden sazları ellerine aldığı gibi, tam bir devrimci ozanlar korosu oluşturuyorlar. Ne de güzel sesleri,ne de güzel çalışmaları vardır onların... Kızı Ozan Latife Bacı ve oğlu Ozan Kaygusuz birer ayrı deha.. Hepsi de şiir yazıyorlar, saz çalıyorlar ve okuyorlar.. Latife Bacının şiirleri, Fransa'da basılan uzunçalar plağı ile, tüm dünyaya yayıldı...

Önce 19 yaşındaki Latife Bacı ile konuşuyorum. Diyor ki bana:

— Cemal abi, sen de yılmadın ha.. 12 Mart'ta başına gelmedik kalmadı. Kolunu sakat ettiler.. Çok sevdiğin işçilerin arasından ayrılmadın gene. Bizleri de yazıyorsun..

— Boşver bunları Latife.. Geldi, geçti, geçecek.. Yeter ki, emekçi halkımızın davası ilerlesin.. Yeter ki, bizler sürdürelim savaşı.. Bu yoldan ayrılmak var mı?

— Ben bu yıl okula gidemedim. Bizim liseye hep köpekçiler doldu.. Okuldan eve gelirken, parkalı faşist serseriler yollarımı kesiyordu.. Babam ile kararlaştırdık, bu yıl okula gitmedim.. Gelecek yıl ve yıllar iyi olsun diye mücadele ediyoruz..

Ve Kaygusuz'la konuşuyoruz:

— Senden ne haber arkadaş?

— Abi, bizim köyde bir kız var. Bir ona aşığım, bir de devrime. Bir de bir işe girersem, köydeki kızı da kaçıracağım. Başlık parası istiyorlar. Yirmi bin lira.. Ben nerden bulurum bu parayı? Onun için, başım dertte.. Ne yapmalı böyle düzeni? İş istersin yok, kız istersin, paralı.. Parasız bir düzen istiyorum ben.. Herkes emeğinin hakkını almalı, herkesin ihtiyaçlarına göre geliri olmalı.. Böyle olursa, insan özgür olur.. Boş gez, aç gez.. Buna mı derler özgürlük?

Ve Kul Hasan'ın sazını dinliyorum. En çok sevdiğim şiirini de buraya almadan gecemeyeceğim.

Şiirleriyle söylüyor, diyeceğini Kul Hasan..

Yoldaş

Asırlardır uyutulduk, kardaşlar
Uyanıp gözümüz açalım yoldaş
Halkın baş düşmanı satılmış başlar
Gelin de gerçeği seçelim, yoldaş

* * *

Gerçekçi olmayan halkın düşmanı
Yok etmeli halkı sömüren şişmanı
Elimize almalıyız tırpanı
Sömürgeyi kökten biçelim yoldaş

* * *

Topraklar, fabrikalar halkın olmalı
Halk düşmanı belasını bulmalı
Emekçiler emek hakkın almalı
Yepyeni bir çağı açalım yoldaş

* * *

Aşık Kul Hasanım, halka hayranım
Halk devrimsiz bulmaz, derde dermanın
Kutlayalım, halk kurtuluş bayramın
Gel beraber bade içelim yoldaş.

AHMET NAİM'İN HİKAYELERİ

bir yudum soluk 7

Bizim dediğimiz duyuldu dee mi?

Harman yerinin bir kenarında belini dağa yaslamış domuz damı düzeninde ocak ağzı, öbür kenarında, uçuruma uçmuş gibi deniz görünür. Ve Armutlu ocağı, kömür yükleyen oluğunu, sert eğilimli bir kayanın üstünden uçuruma uçmuş gibi denize uzatır.

Alaca'dan Ali, yiğitliği ile ün salmış bir kazmacıyda. Armutlu ocağının. İnadına işçiydi. "Tut" dedin mi koparır, en acar ocak mühendislerinin, kaya gibi sert kömür damarlarından "12 saatte çıkacak.." dedikleri arabadan daha çoğunu verirdi.

Verirdi, öyleydi, ama şu anda kendine hayrı yoktu Ali'nin. Ona 30 kayme lazımdı şimdi, hemen. Köyden haber geldi ki, karısı doğumda güçlük çekiyormuş. Ebe nine: "Bu doğum benim işim değil, kasabadan doktor eletsin" diyormuş. Doktor köye neyle gider? Parayla. Hani para? Yok. Altı baş ailenin geçim yükü, ocaklarda salladığı kazmanın ucuna binmiş ki binmiş. Allahtan olacak, tosun zorlu bir akıl buldu; ekmek çetelesini yüzde otuz eksiğine kırdırdı ve kumpanya bakkalından bir tamam devşirdi. Bu sefer de doktor dayatmaz mı? Hastayı muayeneden sonra: "Bu doğum senin bildiklerinden değil. Şehire, hastaneye indirmek gerek. Yoksa hastanın hayatı tehlikede!" demez mi?

E, ne olacak şimdi?

Sıra çavuşun çevresine halkalanan işçilerin arasına karıştı. Sıra çavuşu: "Uşaklar, uşaklar! Bu akşam, gece ortası vardiyasında üçüncü kılavuzda su iskandili yapılacak. İş ecük zorlu emme... Bu işi becerende kumpenyenin elli has gaymeciğini hakkettin. İş tamam, para tırınk!" derdi. Öbürleri dinler, Ali de dinlerdi. Bu iş, aslanın ağzından para kapmaya değil, Azrail ile güreş tutup onu tepesi üstü dikmeğe benzerdi.

Sıra çavuşu sordu:

– Bizim dediğimiz duyuldu dee mi?

Ali vardı ileriye, dedi:

– Duyuldu evet, biz bu işe varız.

Hiç seslenmeden bir baktılar ona. Yaparsa da hani o yapacak, başkası değil.

Bundandır, emniyet lambasını yaktı, lağım makinasını, burguları sırtladı, yeraltına açılan doğmuzdamı düzeni ağızdan karanlığa girdi Ali. Yeraltında iskandil yapılacak kılavuza doğru ilerlerken, dizlerine kadar gazlı sulara bata çıka araba süren işçiler, çıplak sırtlarından kapkara ter boncukları yuvarlanan kazmacılar, altı oyulan tavanlar göçmesin diye destek vuran meremetçiler, bir tonluk arabayı dört kolla manevra eden saççılar, tulumbacılar, köstekçiler, ona hem beğenerek, hem acıyarak baktılar. Bundandır.

– Unutmayın ha! Soğuk islim borularına üç defa vurulanda lambasını kapan soluğu baca ağzında almalı. Baca ağzına geç kalan, tahtalı köye tez davranır.

Bu sözler, ocak çavuşunun işçiyi uyarmasıdır. Asıl tehlikeye koşarken bu sözleri duymaz olan Ali, iskandil yapılacak kör bacanın içindedir.

Uzun burguları, lağım makinasını indirdi sırtından, Emniyet lambasını yere bıraktı ve geniş, derin bir soluk aldı.

– Ali, oğlum, bu işi senden başka yapacak zaten yoktu. Ama ben senin bu işe girmeni istemezdim. Çok ısrar ettin. Dikkatli ol. Burgudan biraz fazla su sızınca lambanı kap, baca ağzına koş.

Bunları söyleyen iş başıdır.

Ali sordu:

– İş biter bitmez parayı verirler, dee mi?

– Direktörün emridir. Sabaha karşı da olsa verilecek.

İş başı, kör bacadan galeriye indi, çivili kundaralarıyla galerilerde yankılar yaratarak uzaklaştı.

Şimdi Ali bacada yalnızdır. Lağım makinasının ucuna beş metrelik burguyu taktı. Soğuk islim borusunu makinanın hortumunu bağladı. Makinenin manivelasını bir dokun, burgu duvara saplanmaya başlasın. Makineyi kaldır, mavzer atar gibi daya omzuna, sapını sık ve manivelaya dokun. Pertaratörü kaldırdı, Makinenin sapını omuzladı ve manivelayı yokladı. Duvarın suyun basıncına dayanamayacak bir yeri var. Var ki, yıkamak için parçanı bulamazlar. Sen deli mi?.. (Ali, ölüyom Ali, gurtar Ali.) Baca ıssızdır. Ali'nin manivelayı sıkan parmakları can korkusuyla gevşemişti. Kör kandilin paslı ışığı duvarlarda titremektedir. (Ali, ölüyom Ali, gurtar Ali.) Burgunun ucu duvara dayalıdır. Ali'nin gözleri yere saplanmıştır. (Ali, oh Ali, beni gurtar Ali...)

Bacada ölü bir sessizlik vardı. Ta uzaklardan, kırılan bir direğin, tavandan düşen bir taşın gürültüleri yuvarlana yuvarlana geçiyordu. Ara sıra uzak galerilerden gelen lağım kütlemeleri, üzerinde fosfordan yüzlerce göz parlayan kattarlaşmış direkleri sarsıyordu.

Lağım makinası omuzdaydı, burgu duvardaydı, parmak maniveladaydı ve gözler dalgındı. Ama biraz sonra, gözlerin parlamaya başlamasıyla, bacadaki ölü sessizlik bozuldu. Lağım makinası sürekli tıkırtılarla başladı işlemeye. Direklerde çakan yüzlerce fosfordan göz titredi onunla birlikte. Duvara gömülü burgunun ucu kara bir duman püskürtüyordu. Kör emniyet lambasının ışığı, bacayı dolduran kömür tozundan seçilemez duruma geldi.

Tutan zorlu bilek; beş metrelik burgunun dörtte üçü duvara dalmıştı bile.

Ali, bir soluk durdu. Burgunun püskürttüğü kömür tozundan yüzü, bir siyah derili bir abonozlaşmıştı. Şakaklarından sızan ter, bu abonoz üzerinde yer yer nakışlanıyordu.

Ali'nin içinden gelen sesler tükenmiyordu. Hırsla yükleniyordu makinaya ve burgu, parmak parmak gömülüyordu duvara.

Makinanın ucundan sular damlamaya başladı. Burgu duvara iyice gömüldü. Sular şimdi bir fıskiye gibi fışkırmaktaydı. Ali bir soluk daha durdu. Düşündü: "Sular burada tahminden çok fazla imiş." Ve birden sevinçle kabardı yüreği. "Çıkın, verin, elli gaymeyi bi- tamam hakettik. Burguyu geri çekiyordu artık. Su küçük bir şelale halindeydi. Lambayı kapıp baca ağzına koşmaya hazırlanırken bir şey düyüyordu. Tehlikeyi ocak arkadaşlarına duyurmalıydı. Burgulardan birini kavradı ve bir... iki... üç. İslim borularına vurdu.

Burgunun açtığı delikten su, birbirini iterek, sıkıştırarak, homurdanarak dışarıya atlıyordu. Birden binlerce şimşek birden çakmışcasına sarsıldı ocak. Şimdi, kör bacada tavan, taban hepsi dümdüzdü. Su kudurmuş, su dev gibi geliyordu.

(DEVAM EDECEK)

«MEKANİZMA İŞTE BÖYLE ÇALIŞIYOR»

"Politbüro'da biri Afganistan işgaline karşı çıksaydı, hemen Partiden ihraç edilirdi"

LUNDKVİST: Afganistan'ın neden bu kadar önemli olduğu sorusuna bir yanıt vermediniz.

BUKOVSKİ: Afganistan'ın önemi Angola'dan ya da Etyopya'dan daha fazla değil. Bundan eminim. Afganistan'a neden Kübalıları değil de kendi askerlerini yolladılar diye düşünebilir insan o yakit. Söyleyeyim. Çünkü, Afganistan, Sovyetlerin sınır komşusu. Bunun şöyle bir önemi var. Bir kaç yıldır dillerden düşmeyen yumuşama siyasetinin bir sonucu bu işgal. Bu hareket yirmi yıl önceki hareketlerden pek farklı değil. Hep aynı yumuşama siyasetinin yapı taşları. İşte bu nedenle Rus liderleri hayretler içerisinde kalıyorlar, Batının tepkisi karşısında. Çünkü Çekoslovakya'nın işgal edilmesi sırasında kimsenin sesi bu kadar gür çıkmamıştı. Bu da belirleyici bir neden değil gerçekte. Eğer tepkinin derecesini hesap etmiş olsalarda yine de işgal hareketini gerçekleştirmekten çekinmezlerdi. İşgali önlemelerine olanak yoktu çünkü. Sovyetler mekanizmasının ne kadar değişmez olduğunu kimse fark edemiyor, kavrayamıyor. Eğer dünyanın bir bölgesinde ilerici bir rejim tehlikedeyse Sovyetler hemen yardım etmek durumunda kalıyor. Bu izledikleri parti politikası çünkü. Eğer 25. Parti Kongresinde alınan kararlara bir göz atarsanız bu söylediklerimi daha açıklıkla görebilirsiniz. Orada alınan kararda dünyanın neresinde olursa olsun ilerici hareketleri destekleme, sosyalizmi koruma maddesi vardır. İzlenen siyasetin temel taşı bu karardır. Eğer Polit Büroda biri Afganistan'ın işgaline karşı çıksaydı hemen partiden ihraç edilirdi. Mekanizma böyle çalışıyor çünkü.

HEGLUND: Afganistan'ın işgali yumuşama siyasetinin sonu mu oldu sizce?

BUKOVSKİ: Bunu umuyorum diyebilirim ancak. İnşallah öyle olur.

HEGLUND: Ruslar Afganistan'da uzun yıllardır kurmaya çalıştıkları bir şeyleri yitirdiler. Yumuşamanın iflası diyebilir miyiz buna?

Yumuşamanın iflası

BUKOVSKİ: Belki de. Ama bundan emin olamayız. Batı Almanya ve Fransa yumuşama devrine dönmek için her şeyi yapacaklardır. Onlar bu istekleriyle Sovyetlere ödün verdiklerini kavramıyorlar çünkü. ABD ve İngiltere de ikinci çizgiyi oluşturuyorlar. Birçok ülke bu ikinci çizgiyi izleyecektir. Daha doğrusu izlemek zorunda kalacaktır. Örneğin, Norveç ve diğer NATO ülkeleri. Çin uzun yıllardır Sovyetlere karşı bir çizgi izliyor zaten.

Afganistan'ın işgali bir şeyleri değiştirdi. Özellikle ABD'de bir güç birliği doğdu. Değişik çizgiler bir noktada anlaştılar. Afganistan olayı, gözlerini açtı birçok kişinin. Bu durum son derece önemli. Çünkü ABD oldukça büyük bir ülke ve Sovyetlerin siyasetlerini onaylamıyor. ABD'den hoşlansak da hoşlanmasak da onlar karşı bir güç oluşturuyorlar. Ambargo uygulamaları, teknolojik yardımı durdurmaları, diplomatik ilişkileri dondurmaları çok olumlu karşılamak gerekiyor. Bunlar ister geçici ister kalıcı önlemler olsun farketmez. Esas olarak bu önlemler ABD'deki bir direnişi gösteriyor.

Öte yandan Avrupa'da bu önlemlerin kısa sürede alınmasını bekleyemeyiz. Batı Almanya'nın ve Fransa'nın bu yönde bir adım atması uzun yıllar alacaktır. Sık sık Almanya'yı Fransa'yı, Hollanda'yı ziyaret ediyorum. Gelişmeleri izleyebiliyorum kolaylıkla. Bu ülkelerde birtakım değişiklikler oluşturmak kolay değil. Çünkü siyasi olarak elleri kolları bağlı. Fransayı ele alalım; ülkede Sovyet yanlısı çizgiyi, yani, yumuşama çizgisini değiştirebilecek bir siyasi güç yok. Onların izledikleri bağımsızlık siyaseti, yalnızca ABD'ye karşı çıkmak olarak anlaşılıyor. Daha doğrusu bağımsızlıklarını ABD'ye karşı çıkarak kullanıyorlar. Bu çizgiyi De Gaulle'den bu yana izliyorlar.

> ●"Batı Almanya ve Fransa, yumuşama devrine dönmek için herşeyi yapacaklardır. Onlar bu istekleriyle Sovyetlere ödün verdiklerini kavramıyorlar çünkü"

Sovyetlerde rejim değişikliği

LUNDKVİST: Bazı Doğu Avrupa muhalifleri, bu ülkelerin bağımsızlıklarına ve demokratik rejimlere ancak Sovyetler Birliği'nde bir rejim değişikliği olursa kavuşabileceğini söylüyor. Sizin bu konuda söyleyeceğiniz bir şey var mı?

BUKOVSKİ: Oldukça uzak bir ihtimal bu. Hemen hemen de olanaksız. Bugünkü Sovyet önderliğinin bir gecede değişebileceğini düşünmek rüya görmek olur. Bizim sistemimizde bu tür değişiklikler uzun yıllar alır. Uzun yıllar sürecek yavaş bir değişim ancak sözkonusu edilebilir. Zaten bugünkü gerçekler de bunu gösteriyor. Yirmi yıl öncesi düşünüldüğünde bugünkü durum oldukça iyidir denebilir.

Örneğin, 20 yıl önce Sovyetlerden dışarı göç etmek üzere gidenlere izin verileceği düşünülemezken bugün 200 bine yakın muhalif dışarı göç etmiş bulunuyor, yüz binlercesı de sıra bekliyor. Yirmi yıl önce bunlar vatan haini damgasıyla çalışma kamplarına sürülüyordu. Sovyet liderleri bu durumu kabulleniyorlar. Ne olmuştur? Kanun mu değişmiştir? Hayır, kanun yirmi yıl önceki kanundur. Ama, pratik bir çözüm yolu getirilmiştir.

Aynı şeyi ülkedeki Samizdat dağıtımı için söyleyebiliriz. (Sovyetlerdeki her türlü sansüre uğrayan yayının gizli dağıtımı) Yirmi yıl önce Samizdata adı karışan herkesin izlendiği hapis edildiği düşünüldüğünde, bugünkü esneklik dikkat çekicidir Durduramıyorlar Samizdatı çünkü. O kadar çok insan bu işin içindedir ki baş edemiyorlar. Ne yapsınlar yüz binlerce insanı tutuklasınlar mı?

> ●"Korku toplumumuzdaki en belirgin özellikti. Halk artık eskisi gibi korkmuyor. Tepki her geçen gün artıyor"

Sakharov

HEGLUND: Göç eden 200 bin kişi toplumun en iyi unsurları her halde?

BUKOVSKİ: Hepsi değil. Aralarında Batıda kapitalist olma hayalini taşıyanlar da var. Çok değerli insanlar da var. Siyasi tecrübesi olan değerli insanlar. İçerde kalanlar da var.

HEGLUND: Sakharov'un Gorki şehrine sürülmesinin nedeni konusunda bir şeyler söyleyebilir misiniz?

BUKOVSKİ: Çok karışık bir şey Sakharov'un sürgün edilmesi. Bazı Batılı gazeteler, Sakharov'un sürgün edilmesini Afganistan'ın işgali olayıyla bağdaştırıyorlar. Sovyetlerin Batının tepkisine karşı böyle bir yanıt verdiğini düşünüyorlar. Tamamıyle yanlış bu yorumlar. Batılı gazetecilerin her zaman içine düştüğü hata. Özellikle Amerikalı gazetecilerin hatası. Onlar, Sovyetlerin çok hızlı bir şekilde kararlar alabileceğini ve bu kararları yürürlüğe sokabileceğini zannediyorlar. Örneğin 1977 yılında tutuklanan Helsinki grubunu Amerikalı gazeteciler Sovyetlerin Carter'in yeni diplomasisine bir yanıt olarak yorumladılar. Aptalca bir yorumdu bu. Sovyet rejimi son derece katı ve ağır. Öyle esnek kararlar alamazlar. O tutuklamalar aylarca öncesinden planlanmıştı. Tutuklanma kararı alınırken daha Carter görevine bile başlamamıştı.

Sakharov'un sürgüne yollanması da ancak Polit Büronun onayından geçtikten sonra gerçekleşebilirdi. Bu çok önemli bir detay. Sakharov'un tutuklanma kararı alınmadan önce aylarca sürecek bir bürokratik mekanizmanın harekete geçirilmesi gerekiyor. Önce KGB kararı alır, daha sonra Merkez Komitesinin çarkları arasına girer dava en sonunda Polit Büroya geliş. Sanıyorum Sakharov'un tutuklanma kararı ancak beş altı ayda gerçekleşmiştir. İşte bu nedenlerle Sakharov'un tutuklanması öyle hemen alınmış bir karar değil. Hele Afganistan olayıyla bağdaştırılması hiç yakın bir ihtimal gibi görünmüyor bana. Mekanizmanın nasıl çalıştığını bilmek gerekiyor. Bu tür tutuklanmalar ancak beş altı aylık bürokratik bir işlemden sonra gerçekleşebiliyor.

HEGLUND: Batıda herkes Sakharov'un tutuklanmasını Afganistan olayıyla bağdaştırıyor.

BUKOVSKİ: Yanlış, biz bu olayı başından sonuna kadar inceledik ve izledik. Nedenleri üzerinde düşündük. Mekanizmayı iyi bilmek gerekiyor. Biz Sakharov olayını Olimpiyat Oyunlarıyla bağdaştırıyoruz. Eğer Moskova bütün muhaliflerden temizlenip de bir tek Sakharov bırakılsaydı, temizlik hiç bir işe yaramayacaktı. Bir tek Sakharov yeterliydi. Bütün Batılı gazetecilerin Moskova'ya ayak basar basmaz gidecekleri yer Sakharov'un evi olacaktı.

Daha uzağa da sürülebilirdi. Neden Gorki'ye sürüldü? Bu da önemli. Batının nasıl düşüneceğini çok iyi hesaplıyorlar. Gorki kenti Avrupa kıtasında bulunuyor. Eğer Sibirya'ya sürülseydi buna karşı oldukça büyük bir tepki gösterilebilirdi. Çünkü Sibirya kelimesi çok şey anlatıyor: Tanrım, Sibirya. Ne büyük ceza... Öyle değil mi? Ama, Gorki, sempatik bir kelime; ceza çekilecek bir yer değil. Avrupa kıtasında küçük bir endüstri kenti. Aslında ha Sibirya ha Gorki. Ne fark eder? Orada da bütün ilişkilerinden, dostlarından bilgi alacağı kaynaklardan uzaklaşıyor. Yapayalnız bırakılıyor. Ne kadar basit değil mi?

HEGLUND: Olimpiyatların boykot edilmesi konusunda şiddetli tartışmalar yapılıyor. Bazı sporcular boykotun gerekçesini kavrayamıyorlar Bu konuda düşüncelerinizi açıklar mısınız?

BUKOVSKİ: Sporculara bir alternatif yaratmak çok önemli. Örneğin, Tokyo Münih, Montreal gibi yerlerde böyle bir alternatif Olimpiyat Oyunları olanağı yaratılabilir. Bir sporcu hiç katılmamaktansa bu alternatif Olimpiyat Oyunlarına katılmayı isteyecektir. Çünkü bu oyuncular protesyonel. Dört yıl sonra belki de Olimpiyat Oyunlarına katılma olanağı bulamayacaklar. Onların tek şansı bu. Boykot etmektense alternatif oyunlara katılmak isteyeceklerdir. Her şey Uluslararası Olimpiyat Komitesinin kararına bağlı.

HEGLUND: Sovyet halkı, normal vatandaş nasıl görüyor bu Olimpiyat Oyunlarını?

Olimpiyat Oyunlarının halkta uyandırdığı tepki

BUKOVSKİ: Halk, oyunlar konusunda hiç de iyi duygular beslemiyor. Politik nedenlerden ötürü değil bu hoşnutsuzluk. Oyunların halkın sırtına yüklediği ekonomik güçlüklerden ötürü geniş bir hoşnutsuzluk var. Bir de Moskova'nın 'Kötü unsurlardan temizlenmesi' sorunu var doğal olarak. Bu temizlik yalnızca muhalifleri değil normal vatandaşları da kapsıyor. Yetkililer ellerindeki istenmeyen kişiler listelerini gözden geçirip son rütuşları yapıyorlar şimdi. Moskova, Leningrad, Kiev, Tallin pilot bölgeler olarak her türlü rahatsız edici unsurun dışında tutulmaya çalışılıyor. İstenmeyen kişiler arasında biraz içkiyi fazla kaçıranlar, yabancıların görmesini istemedikleri unsurlar da yer alıyor. Böylelikle on binlerce kişi oturdukları yerlerden uzaklaştırılacaklar. Bir düşünün.

İşte bu nedenlerle halk oldukça huzursuz. Düşünebiliyor musunuz, her an kapınızı çalıp sizi götürebilirler istenmeyen insan olduğunuz gerekçesiyle. Bir de yiyecek sıkıntısı var. Bu yiyecek ve mal sıkıntısı şimdi daha da artmış durumda. Yetkililer sıkıntısı çekilen malları Olimpiyat Oyunları sırasında dükkanlarda bulundurmak için stok ediyorlar. Bir de yapı endüstrisi durmuş durumda. Birçok konut projesi geciktirildi. Konut edinmeyi umut edenler düş kırıklığına uğramış durumda. Bütün bu koşullar altında huzursuzluğun ve hoşnutsuzluğun oldukça yaygın olduğunu söyleyebilirim. Oyunların yarattığı sorunlar bunlar.

HEGLUND: Olimpiyat Oyunlarını savunanlar normal Sovyet vatandaşlarıyla ilişkiye geç ilebileceğini ileri sürüyorlar.

BUKOVSKİ: Bunlar boş laflar. Gerçek dışı propaganda. Moskova'da kimsenin normal vatandaşla ilişkiye geçme olanağı kalmayacak. Yetkililer her şeyi ince ince planlamış durumdalar. Tüm istenmeyen kişiler uzaklaştırılmış olacak bir kez. Yani yetkililerin duyulmasını istemedikleri şeyleri söyleyebilecek kişiler kilometrelerce uzaklarda bulunacak. Ya sürgün edilecekler ya da tutuklu bulunacaklar. Geriye kalanlar da yabancılarla konuşmaktan çekinecekler.

Yetkililerin hazırladıkları plana göre, yabancılar çeşitli gruplara ayrılacaklar: Bir grup bir yerde oyunları izlerden diğer grup başka bir yerde bulunacak. Hiç bir vakit istediğini yapabilen, dilediği oyunu seyretme olanağına sahip bulunan bir kalabalık olmayacak. Oyunları seyretmeye gelen yabancılar son derece planlı bir şekilde yönlendirilecek. Ayrıca on binlerce eğitimden geçirilmiş özellikle Olimpiyatlar için eğitilmiş genç insanlar bulunacak her yerde Bu gençler yabancı dil konuşan, normal vatandaş gibi ortalıklarda gezinen kişiler olacak. Eğer bir yabancı herhangi bir Rusla konuşmak isterse bu gençlerle konuşmak zorunda kalacak.

Her şey planlanmış durumda. Normal bir Rusla konuşma olanağı yok. Tüm olay gazeteciler ve diğer basın organları tarafından yönlendirilecek.

(DEVAMI VAR)

RENKLİ TV için ne dediler?

Renkli TV'ye evet mi hayır mı?

Politik açıdan Türkiye'de renkli televizyon (3)

İç politikada renkli TV olgusu kolaylıkla amacından saptırılıyor

Renkli Televizyon konusunda salt politik düzeyde bir karara varmak, karar ne olursa olsun, çok sakıncalı bir yaklaşımdır. Ülkemize renkli TV'nin gelmesi ya da gelmemesi, Türkiye'nin bugünkü koşullarında kolayca alınabilecek bir prensip kararı olamaz. "Türkiye'ye renkli televizyon getireceğiz" diyen politikacıların bunu ne amaçla, nasıl, hangi şekilde ve ne zaman getireceklerini belirtmeleri, ama her şeyden önce bu soruların yanıtlarını kendilerinin bilmeleri gereklidir. "Renkli TV'ye hayır" diyen politikacıların ise neden ve hangi verilerden yola çıkarak böyle düşündüklerini açıklamaları yararlı olur. Politik açıdan bakılınca renkli TV konusunda iki boyut göze çarpar. İç politika yaklaşımı, dış politika yaklaşımı.

İç politikada renkli televizyon olgusu kolaylıkla amacından uzaklaştırılabilir ve bazı politikacılarca uzaklaştırılmaktadır. Konu yalnızca yeni bir şeyler başlatmak boyutunda ele alınmakta, renkli TV'nin Türkiye toplumu üzerindeki etkisi uzun boylu düşünülmemektedir.

Politikacılar bir ülkenin üst düzeyde yöneticileri olarak kamuoyunu böylesine güçlü etkileyebilen bir kitle iletişim aracının nasıl kullanılması gerektiğini ve nasıl kullanılacağını iyice inceleyip, gelecekteki gelişmelere ondan sonra yön vermelidirler. Bugün için televizyonda başarılı sayılabilecek iki tür program vardır. Reklamlar ve siyasi haberler. Bunlardan ilki TRT'nin dışında kuruluşlarca hazırlanmaktadır. Ülkenin yöneticileri ise yalnızca siyasi haberleri izleyip TRT görevini yapıyor kanısına varamazlar, temsil ettikleri binlerce insanın gerçek gereksinmelerinin ne olduğunu iyice yorumlamak zorundadırlar. Türkiye toplumuna televizyondan verilmesi gereken en önemli şey eğitimdir. Ancak eğitim yayıncılığı kameranın karşısında kara tahta-öğretmen kompozisyonu koymaktan çok ötede bir olaydır.

TV Spor Şubesi eski prodüktörü ve spikeri, TV'de 7 Gün dergisi köşe yazarı

Güneş Tecelli:

Renkli televizyonun ilk yılki faturası, 100 milyon Amerikan doları

—Renkli televizyon için ne diyorsunuz?

— Renkli televizyon ve ikinci kanal tartışması yeniden gündeme girdi.

Bazı parababaları ikidebir konuyu dürtüklediklerine göre, anlaşılan sıkıntıya düşmüşler.. Biraz daha mangır lazım!

Eh, 45 milyonu aşan nüfusuyla sövüşlenecek bir pazar varken adamlar niye dursunlar?

Şu bir gerçek: Dünya hızla renkli yayına kayıyor. Örneğin Barbados bile renkliye geçmiş.. Avrupa'ya bakıyorsunuz; hâlâ siyah beyazda sayan iki ülke var:

Arnavutluk ve Türkiye!

Eninde sonunda biz de Arnavutluk da renkliye gideceğiz. Çünkü bir süre sonra Batılı üreticiler, siyah beyaz televizyon alıcısını bir yana bırakın stüdyo araç ve gereçlerini bile üretmeyecekler..

— TRT maddi olarak renkli televizyon yükünü kaldırabilir mi?

— Zaten daha şimdi renkli TV stüdyo ünitesi ile siyah-beyaz arasında hemen hemen hiç fark kalmadı.

İkisine de, üç aşağı beş yukarı aynı parayı ödüyorsunuz.

Nitekim bizde yeni yapılan ve halen yapılmakta olan stüdyo üniteleri ile vericiler "renkli yayına" göre donatılmıştır.

Üretimi azaldığı için, kısa bir süre sonra, siyah beyaz ünitelerin renkliden daha pahalıya geleceğini söyleyenlere, ister istemez inanmak gerekiyor.

Ama, stüdyo ve vericileri renkli sisteme göre donatmak demek yayınların da illa renkli olacağını söylemek demek değildir. Bunlar başka şeyler.

Örneğin, TRT isterse bütün naklen yayınları, yabancı dizileri renkli verebilir.. Ve evlerinde renkli alıcısı olanlar da bunları renkli olarak izleyebilirler. Ama Ankara'daki "ana kumanda" masasına kadar renkli gelen yayınları biz evlerimizde siyah-beyaz izliyoruz.

Hatta hatırlayacaksınız, geçmiş yıllarda TRT bırkaç renkli yayın denemesi yaptı!

Şimdi para babaları diyorlar ki "iyi ya madem bu olanak var, bırakın isteyen yayınları renkli seyretsin!"

Gene aynı parababalarının başka bir görüşü de var: "Devlet bu televizyon işini beceremiyor... Bıraksınlar biz yapalım!"

Bu iki görüş te tartışılabilir.. Televizyonun devlet tekelinden çıkması ne getirir ne götürür, üzerinde çok şeyler söylenebilir..

Ben, uzun boylu tartışmaya girmeden, renkli yayın konusunda (ister devlet yapsın ister özel sektör) bir iki rakam vermek istiyorum.

Diyelim ki Türkiye'de renkliye geçtik. Eksik alt yapı tesisleri için gerekli paralar bulundu.. Hatta dost ülkeler bu paraları bize hibe ettiler!

O halde geride ufak (!) bir sorun kalıyor: Renkli alıcı.. 9 Haziran kur ayarlamasına göre bir renkli alıcının ortalama fiyatı artık 160.000.- liradır.

Elbette ülkemizde 160.000 lirayı "trink" verecek bir sürü insan var, hamdolsun. Nitekim bir piyasa araştırması renkli yayına geçişte 100.000'lik bir alıcı kitlesinin hemen hazır olduğunu gösteriyor.

TV alıcısı yapımında halen montaj sanayine dayandığımızdan bir renkli alıcı için dışarıya döviz olarak ödenmesi gereken para en az 1000 dolardır. İlk yıl 100.000'lik bir pazar sözkonusu olduğuna göre bu dışarıya, yabancı ülkelere, 7 milyar 800 milyon liranın karşılığı olan 100 milyon dolar ödeyeceğiz! demektir.

İşte renkli televizyonun ilk yılki faturası budur. 7 milyar 800 milyon lira, eşittir 100 milyon Amerikan doları!

Bugün bir çimento fabrikasının ortalama maliyeti 300 milyondur. Bu fabrikanın bütün makine aksamı da Türkiye'de imal edilebilmektedir..

Dışardan şeker ithaline başladık.. Bir şeker fabrikasının maliyeti ortalama 400 milyondur..

7 milyar 800 milyona kaç şeker fabrikası, kaç çimento fabrikası veya okulsuz 30 bine yakın köyümüze kaç okul götürebileceğimizi hiç düşündünüz mü?

Tabii parababaları böyle şeyleri düşünmezler, düşünmek istemezler.. Onlar, şimdi 45 milyonu nasıl sövüşleyebiliriz, onun hesabı içindeler!

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

10.00 Büyükler, çocuk programını izleyin

Şarlo var

"Çocuklar İçin" adlı programda küçük izleyicilere Bolek ve Lolek ile Rexie adlı çizgi filmlerden başka büyüklerin de ilgisini çekeceğini sandığımız bir güldürü ustasının gösterileri yer alıyor: Şarlo'nun kısa gösterilerini izleyebilirsiniz.

18.17 TV'DE SİNEMA

Tatlı Bela

Oyuncular: Louis De Funes, Michael Galabru, Genevieve Grad
Yönetmen: Jean Girault

Pazar günleri TV iki kez açılacak

Yaz sezonunda "Tatil Günü" yayından kaldırılarak pazar programı ikiye bölündü. Televizyon programının birinci bölümü Saat 12.00'de Pazar Sineması ile sona erecek

5 saat sonra saat 17.00'de TV "Haberler" ile ikinci bölüm başlayacak.

Pazar sabahları izlediğimiz "Yaşayan Deniz" ise bu düzenlemeyle ikinci bölümde yer alıyor. İki bölümde de birer yabancı sinema yer alıyor.

10.25 Pazar Sineması

Küçük Prenses

Yönetmen: Walter Lang
Oyuncular: Shirley Temple, Richard Greene
Yapım yılı: 1939

Hollywood'un gelmiş geçmiş en ünlü çocuk oyuncusu Shirley Temple'nin en başarılı sayılan filmi

Filmin konusu zenginken yoksul düşen bir ailenin küçük kızının öyküsü.

TELEVİZYONDA BUGÜN

10.00	ÇOCUKLAR İÇİN
10.25	PAZAR SİNEMASI
12.00	KAPANIŞ
17.00	HABERLER
17.05	OLİMPİYAT ALTINLARI
17.30	YAŞAYAN DENİZ
18.17	TV'DE SİNEMA
19.47	HAFTANIN ŞARKISI
20.00	TAŞ DEVRİ
20.30	HABERLER
21.23	DALLAS
22.13	TÜRK HALK MÜZİĞİ
23.16	HABERLER